

OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020-2024

Investeringsprogramma voor de optimalisatie van de bovengemeentelijke
zuiveringsinfrastructuur binnen het Vlaamse Gewest

Ontwerp-investeringsprogramma
1 maart 2019

VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

INHOUD

Voorwoord	0
1 INVESTERINGEN IN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR IN VLAANDEREN	1
1.1 Wettelijk en juridisch kader	1
1.1.1 De decretale opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij inzake de opmaak van investeringsprogramma's.....	1
1.1.2 De overeenkomst tussen Aquafin nv en het Vlaams gewest.....	1
1.1.3 De Europese reglementering inzake waterbeleid.....	1
1.2 Evolutie in de uitvoering van de opgedragen investeringsprogramma's	2
1.2.1 Uitvoering van de reeds opgedragen investeringsprogramma's, en bijhorende resultaten op terrein.....	2
1.2.2 Evolutie Aquafin-projectenportefeuille nog uit te voeren projecten.....	4
1.2.3 Evolutie van het investeringsritme	6
1.3 De uitbouw van de saneringsinfrastructuur vergt een planmatige aanpak	8
1.3.1 Een zoneringsplan voor elke Vlaamse gemeente	8
1.3.2 Opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP)	8
1.3.3 Afstemming van investeringen op diverse beleidsniveaus en tussen diverse beleidsdomeinen..	9
1.4 Uitbouw versus optimalisatie van de bestaande infrastructuur.....	9
1.5 Lokaal pact met de gemeenten.....	10
1.6 Asset Management	11
2 INVESTERINGEN IN DE WATERZUIVERING IN VLAANDEREN: BUDGETTAIRE CONTEXT	13
2.1 Bepalingen uit de overeenkomst Vlaams gewest - nv Aquafin.....	13
2.2 Beslissingen van de Vlaamse regering	13
2.3 Aanpak van een historisch opgebouwd budgettekort.....	14
2.4 Resultaten van deze nieuwe aanpak op het niveau investeringsprogramma's.....	15
2.4.1 Effect van de genomen maatregelen op de overloop van de programma's 1991 t.e.m. 2009...	15
2.4.2 Effect van de genomen maatregelen op de goedgekeurde programma's 2010 e.v.	17
2.5 Invulling van de door de Vlaamse Regering genomen maatregelen bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2020-2024	19
2.5.1 Een gedetailleerde projectdefinitie die leidt tot een duidelijke opdracht	19
2.5.2 Een kostprijsraming die rekening houdt met toekomstige kostprijsevoluties	20
2.5.3 Een beperkte invulling van het beschikbare budget.....	20
2.6 Link tussen het optimalisatieprogramma en het opleveringsvolume	21
3 HET ROLLEND MEERJAREN OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020 – 2024	23
3.1 Invulling van het beschikbare budget van het Optimalisatieprogramma 2020.....	23
3.1.1 Stap 1: kostprijsraming op projectniveau	23
3.1.2 Stap 2: budgettaire invulling op het niveau van het volledige programma	23
3.1.3 Stap 3: inrekening van de index.....	24

3.2	Methodologie bij de opmaak van het programma	24
3.2.1	Werkwijze	24
3.2.2	Kostprijsraming van de investeringsprojecten	25
3.2.3	Beoordelingscriteria voor de te evalueren investeringsprojecten	25
3.3	Invulling van het Budget Lokaal Pact	28
3.3.1	Tenlastename van gemeentelijke rioleringsinspanningen door het verschuiven van het overnamepunt.....	28
3.3.2	Tenlastename door een gefaseerde overname van tussenliggende leidingen	29
3.3.3	Tenlastename van de aanleg van gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg van collectoren, prioritaire rioleringen of lokaal pact-dossiers.....	29
3.3.4	Tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur	30
3.3.5	Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen ..	33
3.3.6	Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn	34
3.4	Samenvattend: gehanteerde principes bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2020-2024	34
3.5	Inbreng van de bekkenraden bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma	35
3.6	Het Optimalisatieprogramma 2020-2024	36
3.7	Bespreking van het programmajaar 2020.....	38
3.7.1	Invulling van het Optimalisatieprogramma 2020	38
3.7.2	Invulling van het Regulier Budget	39
3.7.3	Invulling van het Budget Lokaal Pact	40
3.7.4	Globaal overzicht van de projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2020.....	44
3.7.5	Link van het Optimalisatieprogramma 2020 met het toekomstig opleveringsvolume	46
3.8	Randvoorwaarden voor de projecten die ter uitvoering worden opgedragen	48
3.8.1	Opmaak van de technische plannen	48
3.8.2	Projecten onder voorbehoud.....	49
3.8.3	Afstemming op andere projecten van derden.....	50
3.8.4	Projecten opgedragen in het kader van het Lokaal Pact	50
3.8.5	Optimale afkoppeling particulier domein.....	51
3.8.6	Toepassing van het principe “vasthouden aan de bron – bergen – afvoeren”	52

BIJLAGEN

Bijlage 1: Het optimalisatieprogramma 2020-2024 – overzicht projecten

Bijlage 1a: Overzicht van de projecten per programmajaar

Bijlage 1b: Overzicht van de projecten op het Optimalisatieprogramma 2020, met vermelding van de opname op het Regulier Budget & het Budget Lokaal Pact

Bijlage 1c: Overzicht van de studieprojecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2020

Bijlage 2: CD-rom

Vergaderingsverslagen

Adviezen Bekkenraden

Motivatiefiches van de individuele projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2020

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Het optimalisatieprogramma 2020-2024 – invulling programmajaren	37
Tabel 2: Het optimalisatieprogramma 2020-2024, opgesplitst per hydrografisch bekken	38
Tabel 3: Globaal overzicht van de invulling van het Budget Lokaal Pact voor het Optimalisatieprogramma 2020	43
Tabel 4: Optimalisatieprogramma 2020, opgesplitst per categorie en subcategorie	44

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: Evolutie van het aantal resterende lozingspunten	2
Figuur 2: evolutie van de gemiddelde jaarlijkse NH_4^+ -concentratie van alle operationele meetpunten voor de Vlaamse waterlichamen.	3
Figuur 3: evolutie van de gemiddelde concentratie totaal fosfor	3
Figuur 4: drukken op jaarbasis voor totaal fosfor, resp. totaal stikstof (bron: WEISS) op niveau Vlaanderen..	4
Figuur 5: Nog uit te voeren investeringen in functie van het jaar van opdracht tot uitvoering aan nv Aquafin5	
Figuur 6: Evolutie van de Aquafin-projectenportefeuille (nog uit te voeren / nog op te leveren projecten) sinds 2005.....	6
Figuur 7: Evolutie van de gunningen van bovengemeentelijke investeringsprojecten sinds 1991 (situatie eind 2018).....	7
Figuur 8: Evolutie van de jaarlijkse opleveringsvolumes sinds 1992 (situatie eind 2018)	7
Figuur 9: Stand van zaken budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009.....	16
Figuur 10: Evolutie van het budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009.....	17
Figuur 11 : Invulling van de budgetten van de OP's 2010 t.e.m. 2019 op basis van TP-ramingen of OP-ramingen (stand van zaken eind 2018)	18
Figuur 12: Invulling van het globale reguliere, resp. lokaal pact-budget voor de OP's 2010 t.e.m. 2019 (stand van zaken eind 2018).....	19
Figuur 13: prognose (incl. index) van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume voor de aan Aquafin opgedragen projectenportefeuille (t.e.m. OP 2019) [Bron: Aquafin]	22
Figuur 14: indeling van de voorgestelde investeringen op basis van de hoofdreden(en) voor opname op het OP2020	46
Figuur 15: de 'Opleveringsvoorspeller' toegepast op het ontwerp-Optimalisatieprogramma 2020.....	47
Figuur 16: prognose van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume na goedkeuring van het OP2020	47

VOORWOORD

Voorliggend optimalisatieprogramma is het laatste investeringsprogramma dat door de Vlaamse Milieumaatschappij aan de huidige regeringsploeg ter goedkeuring zal worden voorgelegd. De huidige Vlaamse regering loopt immers op haar laatste benen en de verkiezingen zijn stilaan in aantocht.

Niet tegenstaande de voorbije legislatuur door Aquafin voor ruim 750 miljoen euro aan investeringsprojecten op terrein werden gerealiseerd, blijven de uitdagingen groot. Als we tegen 2027 in onze Vlaamse waterlopen de 'goede toestand' willen behalen, dan zullen we een tandje moeten bijsteken. De belangrijkste en misschien ook wel grootste uitdaging zal er in bestaan om de reeds ter uitvoering opgedragen projecten in versneld tempo op terrein te realiseren.

Dit neemt echter niet weg dat er daarnaast ook nog bijkomende investeringen nodig zijn, zowel in de verdere uitbouw van de bovengemeentelijke en gemeentelijke saneringsinfrastructuur, als in de instandhouding, de goede werking en de optimalisatie van de bestaande infrastructuur.

Ook de klimaatverandering en de gevolgen die dit met zich meebrengt, zullen ons dwingen om op een andere manier met water om te gaan. Meer plaats geven aan water zal hierbij belangrijk zijn, ook in dichtbebouwde kernen met veel verharding en weinig of geen waterlopen waar dit een serieuze uitdaging zal vormen voor onze Vlaamse steden en gemeenten. In voorliggend optimalisatieprogramma spelen we hierop in door de opname van het proefproject 'Tuinstraten' te Antwerpen. In het kader van de lokaal pact-categorie 4 willen we vanuit het gewest ook op het volgende programma de nodige ruimte vrijmaken voor soortgelijke initiatieven ter ondersteuning van die lokale besturen die reeds een goed onderbouwde RWA-visie voor hun gemeente hebben uitgewerkt.

Doch ook op andere vlakken willen we de steden en gemeenten blijven ondersteunen. Bijvoorbeeld door de lokaal pact-categorie 5 bij de opmaak van het volgende lokaal pact-programma verder open te trekken en ook noodzakelijke rioleringsinspanningen in combinatie met initiatieven van instanties zoals de NMBS, Elia, Fluxys, de Werkvennootschap, ... (en niet enkel van AWW) als gewest ten laste te nemen. Op die manier kunnen gemeenten zich meer focussen op een gestructureerde en planmatige uitbouw van de fijnmazige inzamelingsinfrastructuur en komen ze minder voor onverwachte budgettaire verrassingen te staan.

Maar als Vlaamse Milieumaatschappij willen we ook het ecologische aspect blijvend beklemtonen. De voorbije jaren werd bij de ten laste name van rioleringsinspanningen in het kader van de lokaal pact-categorie 6 vooral gefocust op de speerpunt- en aandachtsgebieden. Na goedkeuring van voorliggend programma zullen met de optimalisatieprogramma's 2017 t.e.m. 2020 107 gemeentelijke projecten binnen deze gebieden ter uitvoering opgedragen zijn aan Aquafin, goed voor een investering van om en bij de 200 miljoen euro.

Naast de speerpunt- en aandachtsgebieden zijn er echter ook nog andere speciale beschermingszones en waterlopen die bijzondere aandacht verdienen. Op die manier willen we ook bij de opmaak van het (voorlopig) laatste lokaal pact-programma aandacht geven aan ecologisch waardevolle gemeentelijke rioleringsprojecten.

1 INVESTERINGEN IN DE BOVENGEMEENTELIJKE SANERINGSINFRASTRUCTUUR IN VLAANDEREN

1.1 Wettelijk en juridisch kader

1.1.1 De decretale opdracht van de Vlaamse Milieumaatschappij inzake de opmaak van investeringsprogramma's

Het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid van 5 april 1995 bepaalt de decretale opdracht van de VMM. Artikel 10.2.3 §1 van dit decreet stelt *“De Vlaamse Milieumaatschappij heeft als taak om bij te dragen tot het integraal waterbeleid, bedoeld in artikel 4 van het decreet integraal waterbeleid. De Vlaamse Milieumaatschappij vervult deze taak onder meer door: 8° het opstellen, controleren en opvolgen van investeringsprogramma's en de subsidiëringsprogramma's voor de zuivering van het afvalwater dat geloosd wordt in de openbare riolen en collectoren. ...”*

Daarnaast bepaalt de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging de praktische modaliteiten van de opmaak van het investeringsprogramma. Artikel 32 octies §1 bepaalt dat de Vlaamse Milieumaatschappij elk jaar een ontwerp van rollend meerjarenprogramma voor de vijf volgende jaren dient voor te leggen aan de Vlaamse regering.

1.1.2 De overeenkomst tussen Aquafin nv en het Vlaams gewest

Artikel 32septies van hogergenoemde wet van 26 maart 1971 bepaalt de taken die door het Vlaamse gewest aan nv Aquafin worden toevertrouwd. In het kader hiervan werd op 10 november 1993 een aangepaste overeenkomst afgesloten tussen nv Aquafin en het Vlaams gewest, waarbij de wederzijdse rechten en plichten werden vastgelegd.

1.1.3 De Europese reglementering inzake waterbeleid

Sinds begin jaren '90 wordt het waterbeleid in Vlaanderen in belangrijke mate gestuurd door de Europese reglementering, met name:

- de Richtlijn Stedelijk Afvalwater;
- de Nitraatrichtlijn;
- de Richtlijn Gevaarlijke Stoffen in het aquatisch milieu;
- de Kaderrichtlijn Water (KRW);
- Habitatrichtlijn;
- Drinkwaterrichtlijn;
- Zwemwaterrichtlijn.

De Kaderrichtlijn Water is in Vlaanderen vertaald in het decreet betreffende het integraal waterbeleid van 18 juli 2003. De richtlijn stippelt voor heel de Europese unie een uniform waterbeleid uit. Ze wil de watervoorraden en de kwaliteit van het oppervlaktewater en grondwater in Europa op lange termijn veilig stellen.

1.2 Evolutie in de uitvoering van de opgedragen investeringsprogramma's

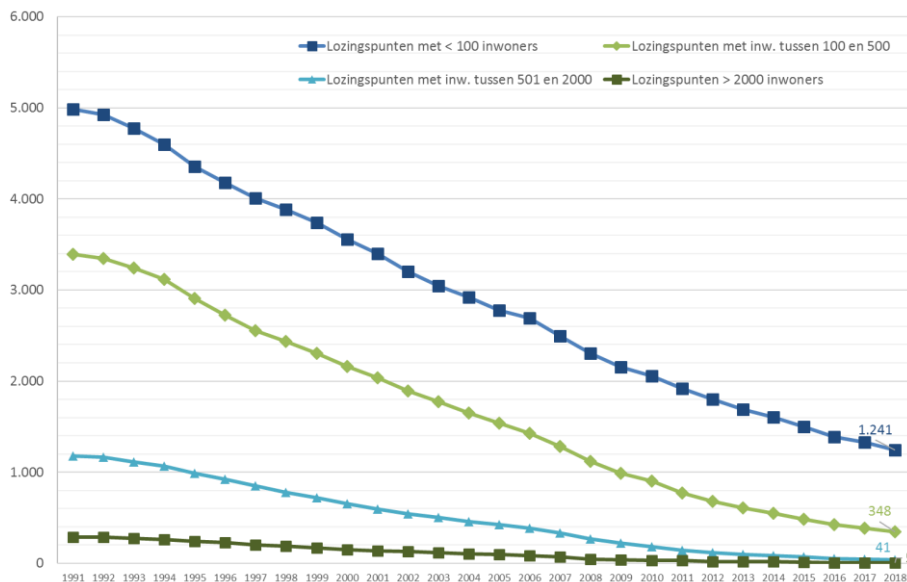
1.2.1 Uitvoering van de reeds opgedragen investeringsprogramma's, en bijhorende resultaten op terrein

Sinds de oprichting van Aquafin werd een totaal investeringsbudget van ca. 5,564 miljard euro aan nv Aquafin ter uitvoering opgedragen. Hiervan werd sinds 1991 een totaal investeringspakket van ca. 3,976 miljard euro uitgevoerd, waarvan 3,787 miljard euro via het bovengemeentelijk investeringsprogramma (IP/OP) en 0,308 miljard euro via het renovatieprogramma (RP). Het geheel van de goedgekeurde investeringsprogramma's wordt eind 2018 geraamd op 5,525 miljard (geactualiseerde "raming" op basis van de laatste stand van zaken van de individuele projecten).

Op het niveau van uitvoering/oplevering is op dit ogenblik 72% van het, aan Aquafin opgedragen, investeringsvolume uitgevoerd én opgeleverd (3,976 miljard euro / 5,564 miljard euro). Daarnaast waren er eind 2018 nog 37 projecten reeds waren uitgevoerd maar nog niet opgeleverd aan het Vlaams gewest. De totale investeringswaarde van deze projecten bedraagt – op basis van het gunningsbedrag – ruim 43 miljoen euro.

Door de uitvoering van al deze investeringsprojecten is het aantal lozingspunten sinds de oprichting van Aquafin sterk gedaald, zoals weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Evolutie van het aantal resterende lozingspunten

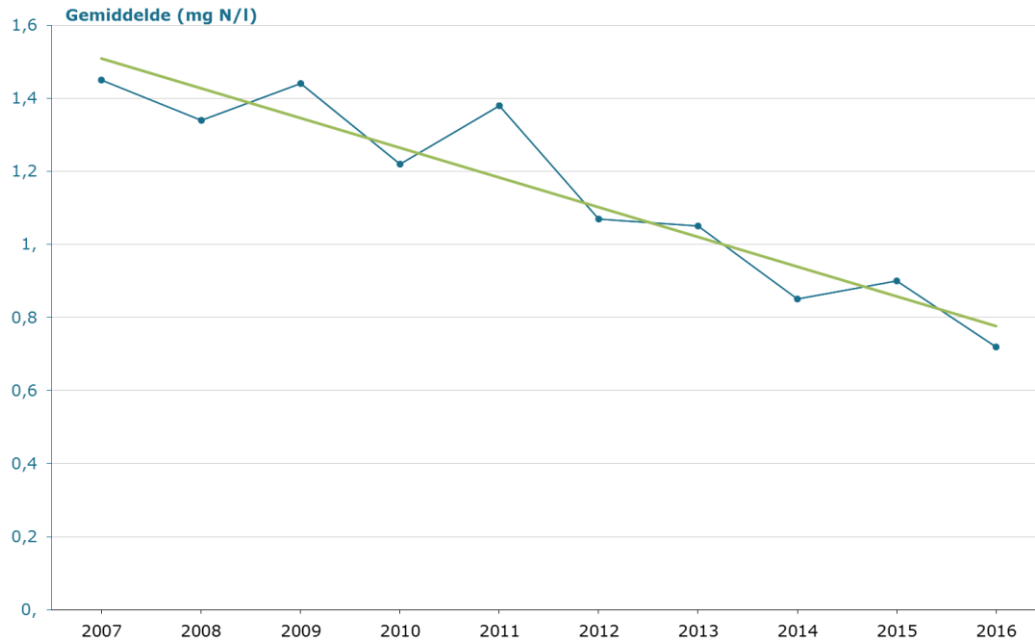
Het effect van de uitgevoerde investeringen op de kwaliteit van de oppervlaktewateren in Vlaanderen bleef dan ook niet uit, en blijkt duidelijk uit de evolutie van de parameters ammonium (NH_4^+) en fosfor (P).

De parameter ammonium (NH_4^+) kan rechtstreeks geassocieerd worden met de lozing van huishoudelijk afvalwater. Uit figuur 2 die de gemiddelde (jaarlijkse) NH_4^+ -concentratie weergeeft van alle operationele

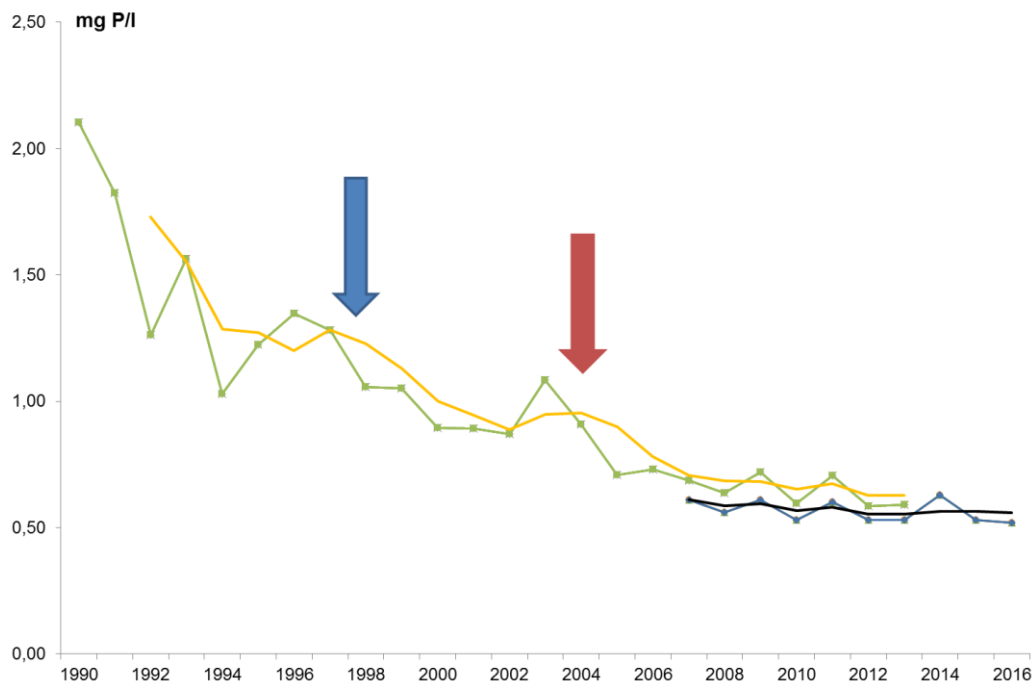
meetpunten voor alle Vlaamse waterlichamen (zoals bemeten de voorbije 10 jaar), blijkt een duidelijke dalende trend (groene trendlijn).

Figuur 2: evolutie van de gemiddelde jaarlijkse NH_4^+ -concentratie van alle operationele meetpunten voor de Vlaamse waterlichamen.

De parameter fosfor – waarvan de landbouw ook een belangrijke bron is – is weliswaar minder maatgevend, doch nog wel relevant.

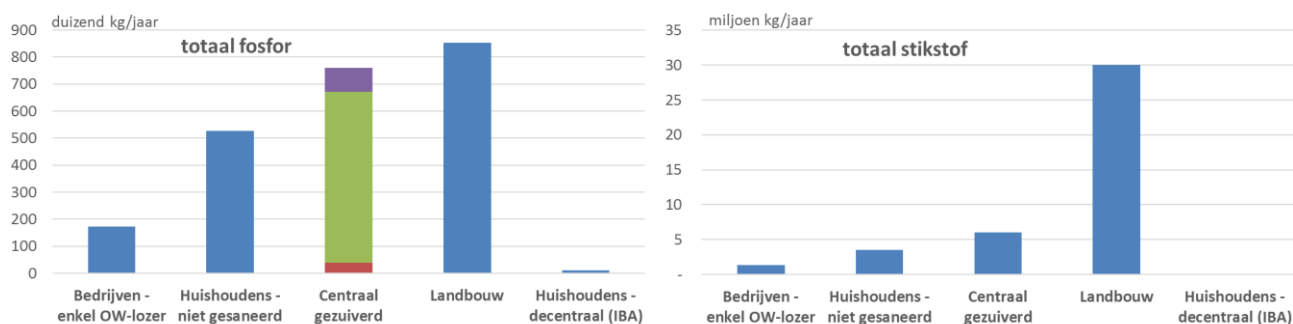
Figuur 3: evolutie van de gemiddelde concentratie totaal fosfor

In figuur 3 is de gemiddelde concentratie totaal fosfor (P_{tot}) weergegeven, enerzijds op basis van alle operationele meetpunten voor alle Vlaamse waterlichamen (blauwe lijn met bijhorende zwarte trendlijn), anderzijds voor alle meetpunten bemeten in de periode 1990-2013 (groene lijn met oranje trendlijn). Ook hier zien we een duidelijke dalende trend waarbij de installatie van fosforverwijdering op alle installaties groter dan 10.000 IE (daling in periode 1997-1998, zie blauwe pijl), resp. de invloed (daling eind 2004, zie rode pijl) van de zgn. kleine Vlarem-trein die ook fosforverwijdering oplegt aan de zuiveringsinstallaties tussen 2.000 en 10.000 IE, zich duidelijk manifesteert.

Ondanks deze positieve resultaten, is er echter nog een hele weg te gaan om de goede toestand van de waterlichamen te realiseren. Dit blijkt ook uit de resultaten van WEISS¹ (zie figuur 4) voor de parameters totaal stikstof (N_{tot}) en totaal fosfor (P_{tot}).

Figuur 4: drukken op jaarbasis voor totaal fosfor, resp. totaal stikstof (bron: WEISS) op niveau Vlaanderen

Uit figuur 4 blijkt voor totaal fosfor duidelijk dat er naast de vracht die door de landbouw wordt geloosd, nog steeds een grote vuilvracht afkomstig is van het 'centraal gezuiverd systeem', bestaande uit de effluënten van de RWZI's (groen), de overstorten (paars) en de lozingen via de regenbezinktanks (rood). Ook de uitstoot van nog niet gesaneerde huishoudelijke lozingen is nog zeer aanzienlijk.

Voor totaal stikstof daarentegen ligt het zwaartepunt van de drukken veel duidelijker bij de landbouw. Doch ook hier is er nog steeds een substantieel deel te wijten aan niet gesaneerde huishoudelijke lozingen en de uitstoot van het centraal gezuiverd systeem. Beiden samen vormen immers nog ongeveer een derde van de vuilvracht die wordt uitgestoten door de landbouw.

De verdere aanpak van de niet gesaneerde huishoudelijke lozingen én de verdere sanering van de uitstoot van het centraal gezuiverde systeem blijft de komende jaren nog steeds een belangrijke uitdaging.

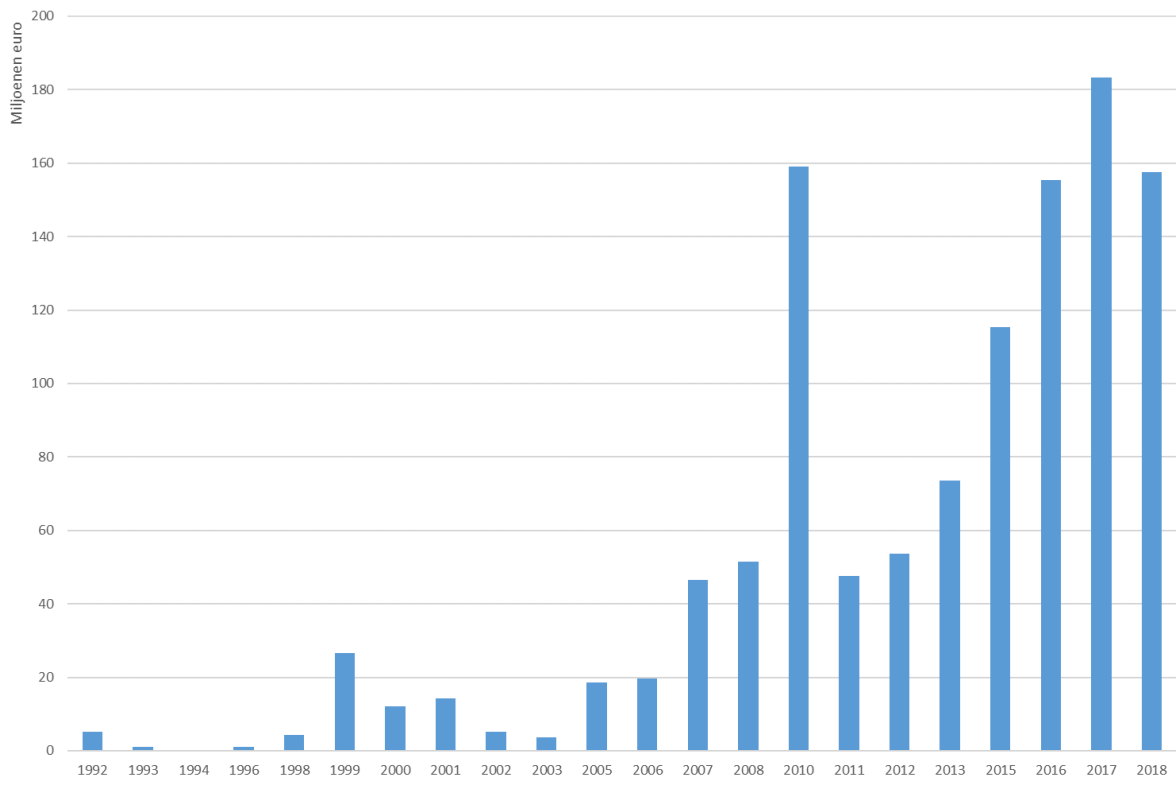
1.2.2 Evolutie Aquafin-projectenportefeuille nog uit te voeren projecten

Eind 2018 vertegenwoordigden de reeds aan Aquafin opgedragen, doch nog niet opgeleverde projecten een totaal investeringspakket van bijna 1,6 miljard euro. 251 projecten, goed voor een investering van ruim 300 miljoen euro (op basis van gunningsbedragen), waren reeds in uitvoering. De resterende 1,2 miljard euro aan projecten bevinden zich nog in 'studiefase' (nog niet gegund). Het merendeel van deze projecten

¹ [Water Emissions Inventory Support System](#) (i.e. model ontwikkeld door de VMM en VITO om significante bronnen en hun bijdrage aan de waterverontreiniging in kaart te brengen)

werden de voorbije 10 jaar opgedragen, doch er zijn ook nog ruim 38 miljoen euro aan projecten waarvoor de opdracht tot uitvoering door het Vlaams gewest reeds werd gegeven in de jaren '90 van vorige eeuw. Voor bijna 172 miljoen euro aan projecten werd de opdracht gegeven in de periode 2000-2008. Dit wordt geïllustreerd in figuur 5 waarin de nog uit te voeren investeringen worden weergegeven in functie van het jaar waarin de opdracht tot uitvoering aan Aquafin werd gegeven.

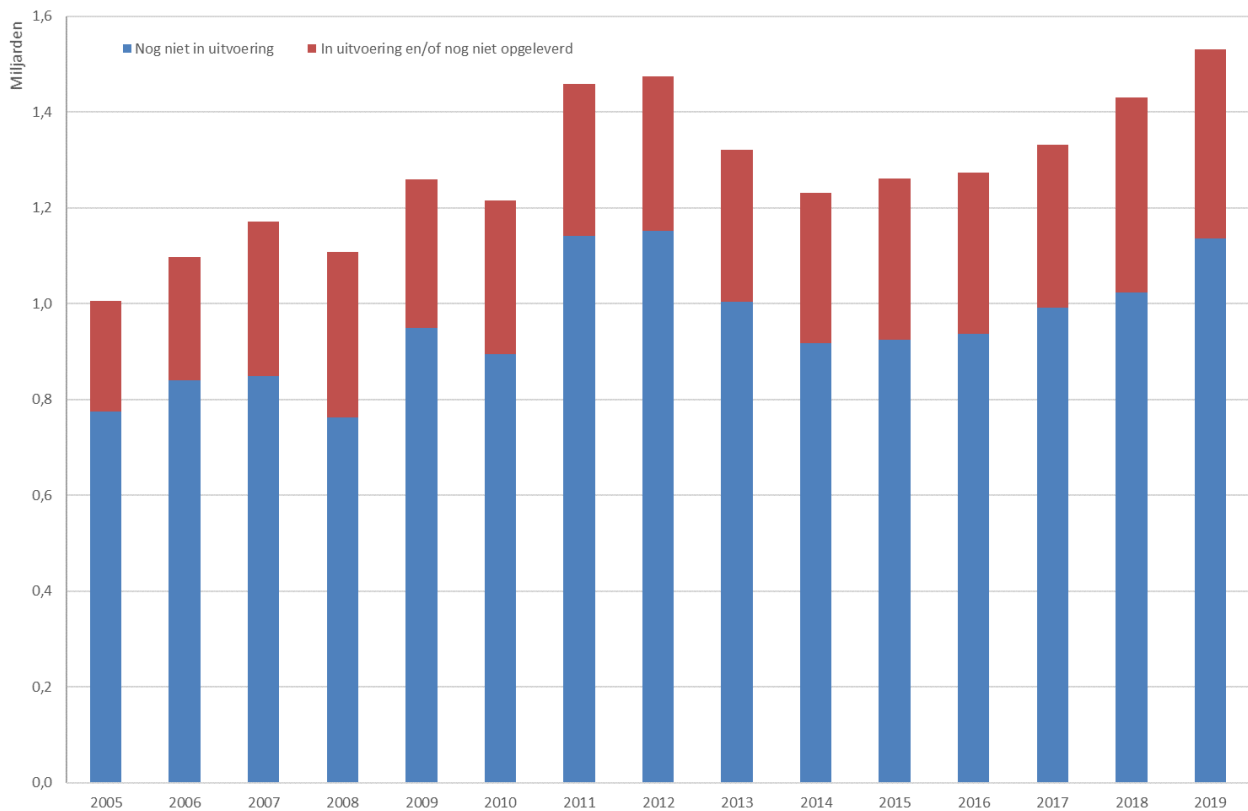
Figuur 5: Nog uit te voeren investeringen in functie van het jaar van opdracht tot uitvoering aan nv Aquafin

Er dient wel opgemerkt dat in 2010 2 investeringsprogramma ter uitvoering werden opgedragen aan nv Aquafin, met name het optimalisatieprogramma 2011 in het voorjaar (VR dd 2/4/2010), en het optimalisatieprogramma 2012 op het einde van het jaar (VR dd 19/11/2010). Bovendien wordt sinds 2008 (optimalisatieprogramma's 2010 en volgende) jaarlijks een hoger pakket aan investeringen aan Aquafin opgedragen door de ten lastenames van gemeentelijke investeringen in het kader van het Lokaal Pact (zie 1.5).

Figuur 6 geeft een beeld van hoe het volume van de nog door Aquafin uit te voeren projecten sinds 2005 is geëvolueerd, waarbij per jaar het volume bij het begin van het jaar is weergegeven. Begin 2005 bevatte de projectenportefeuille voor ongeveer 1 miljard euro aan nog uit te voeren projecten. Eind 2018 / begin 2019 bedraagt dit – zoals al aangegeven - bijna 1,6 miljard euro. Vooral de voorbije jaren is hier een duidelijk stijgende trend waar te nemen. Dit betekent dat er jaarlijks meer nieuwe projecten aan Aquafin ter uitvoering worden opgedragen, dan Aquafin er op een jaar tijd effectief kan uitvoeren.

Figuur 6: Evolutie van de Aquafin-projectenportefeuille (nog uit te voeren / nog op te leveren projecten) sinds 2005

1.2.3 Evolutie van het investeringsritme

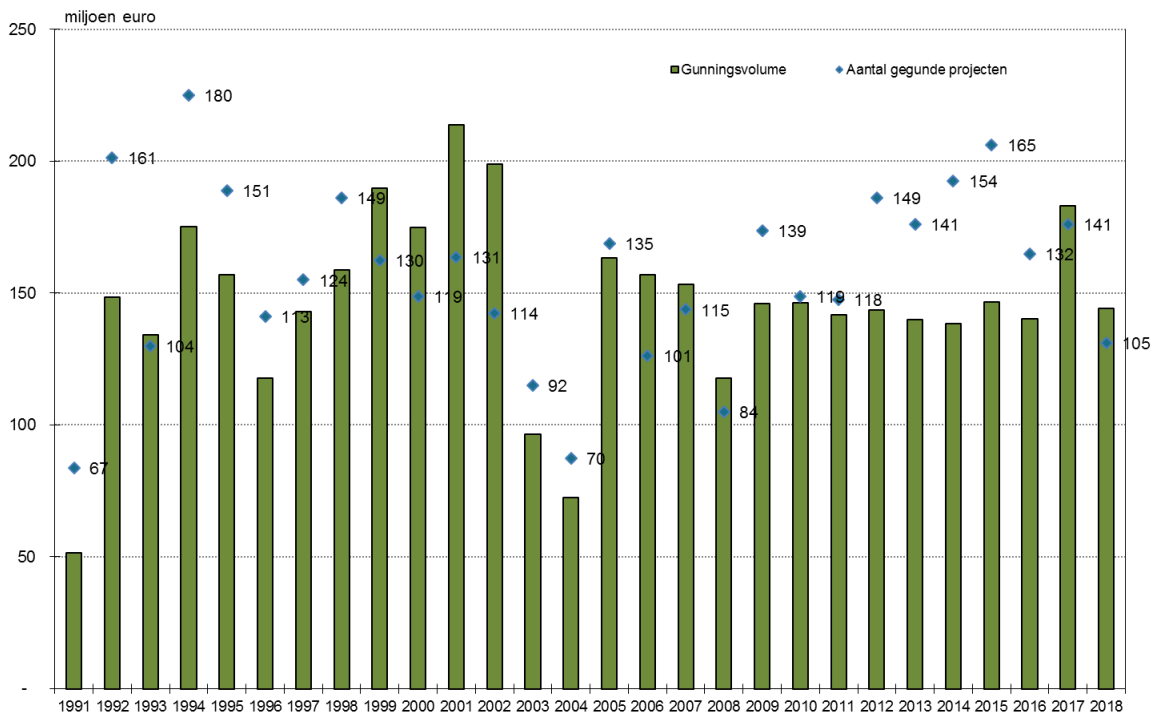
De evolutie van het jaarlijkse gunningsvolume, respectievelijk het jaarlijkse opleveringsvolume² (telkens op basis van de investeringen die over meer dan 7 jaar worden afgeschreven) sinds de oprichting van nv Aquafin is weergegeven in figuur 7, resp. figuur 8.

Het huidige investeringsritme heeft globaal gezien onvoldoende kunnen zorgen voor een versnelde uitvoering van de gemeentelijke projecten die in het kader van het Lokaal Pact door het Vlaams gewest ten laste worden genomen. Gelet op de inspanningen die in het kader van de Kaderrichtlijn Water nog nodig zijn (zie 1.2.1) om een goede toestand te bereiken, is het wenselijk dat het investeringsritme ook de komende jaren minstens op hetzelfde niveau behouden blijft, indien mogelijk zelfs nog opgetrokken wordt. Indien het huidige investeringsritme wordt aangehouden, dan heeft Aquafin immers nog zeker 10 jaar nodig om de tot nog toe opgedragen projecten effectief op terrein te realiseren. Bovendien zullen hiervoor de komende jaren ook nog nieuwe investeringsopdrachten nodig zijn.

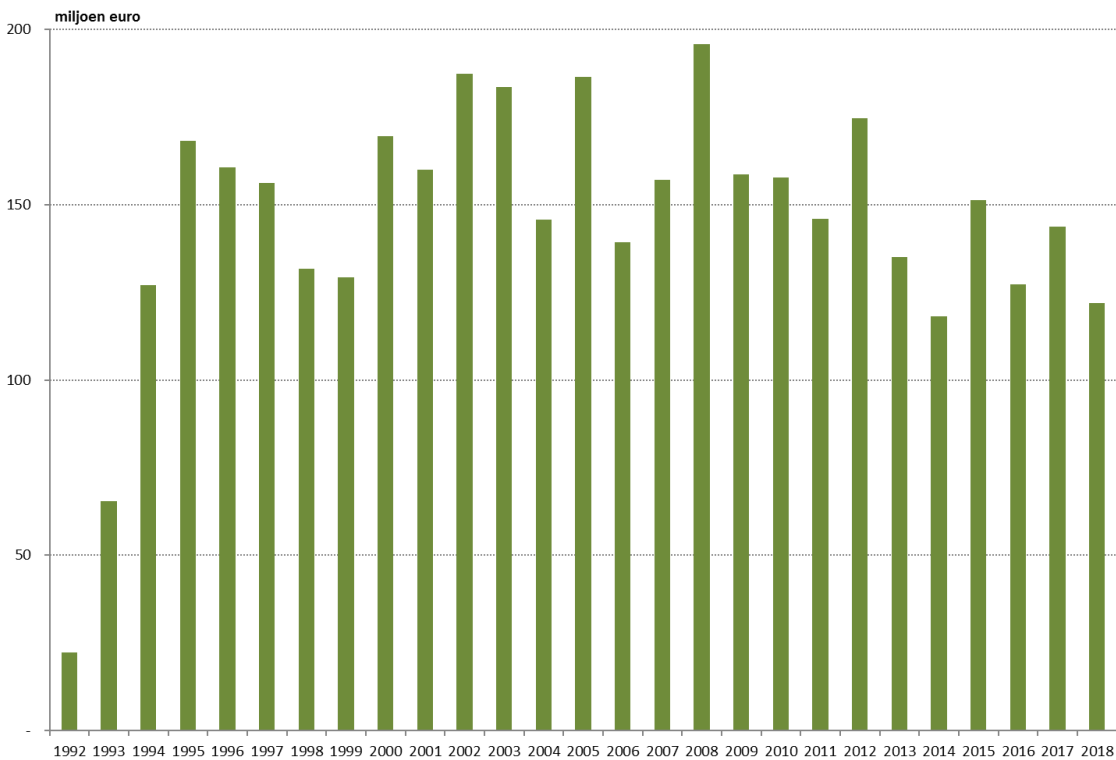
² Er dient wel opgemerkt dat nog 16, in de loop van 2018 ingediende, opleveringsdossiers, eind 2018 nog niet zijn afgehandeld of (voorlopig) nog niet konden worden opgeleverd. Deze dossiers vertegenwoordigen een investeringsvolume van ruim 21 miljoen euro.

Figuur 7: Evolutie van de gunningen van bovengemeentelijke investeringsprojecten sinds 1991 (situatie eind 2018)

Figuur 8: Evolutie van de jaarlijkse opleveringsvolumes sinds 1992 (situatie eind 2018)

1.3 De uitbouw van de saneringsinfrastructuur vergt een planmatige aanpak

1.3.1 Een zoneringsplan voor elke Vlaamse gemeente

Een zoneringsplan geeft de ambities van een gemeente/rioolbeheerder weer inzake het collectief inzamelen en transporteren van afvalwater. Het grondgebied van een gemeente wordt er immers opgedeeld in 4 zones:

- het centrale gebied, met een bestaande aansluiting op een zuiveringsstation (het oranje gearceerde gebied)
- het geoptimaliseerde buitengebied, met recente aansluiting op een zuiveringsstation (het groen gearceerde gebied)
- het collectief te optimaliseren buitengebied, dit is de zone waar voor de optimalisatie van de bestaande individuele zuiveringssystemen gekozen wordt voor een collectieve behandeling van het afvalwater (het groene gebied)
- het individueel te optimaliseren buitengebied, dit is de zone waar het afvalwater individueel zal moeten gezuiverd worden via een IBA (het rode gebied).

Sinds 2009 beschikken alle Vlaamse gemeenten over een zoneringsplan. Deze plannen werden ondertussen een eerste maal herzien. De herziene zoneringsplannen werden op 18 december 2015 door de Vlaamse Regering vastgesteld.

Uit de vastgestelde zoneringsplannen blijkt dat we in Vlaanderen ongeveer 98% van het huishoudelijk afvalwater van de inwoners wensen aan te sluiten op een collectieve zuivering. De overige 2% van de inwoners is aangewezen op een individuele behandeling van het door hen geproduceerde afvalwater. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de nog ontbrekende riolen ligt zowel bij de gemeente of de rioolbeheerder als bij het gewest. De optimalisatie van het buitengebied, via transport van het door de gemeente ingezamelde afvalwater of de bouw van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie, vormt een belangrijke insteek bij de opmaak van het optimalisatieprogramma.

1.3.2 Opmaak van de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (GUP)

Via de opmaak van de zoneringsplannen werd een beleidsbeslissing genomen omtrent de optimalisatie van het buitengebied nl. verder saneren van het afvalwater door aansluiting op een collectieve of een individuele zuivering. Na het opmaken van deze beleidsvisie werd vervolgens gestart met het opmaken van een uitvoeringsplanning, waarbij rekening werd gehouden met de verschillende reeds bestaande richtlijnen.

De opmaak van de uitvoeringsplannen werd juridisch verankerd in:

- het decreet van 10 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake het milieubeleid;
- het besluit van 10 maart 2006 houdende vaststelling van de regels voor de scheiding tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting en de vaststelling van de zoneringsplannen;
- de goedkeuring van 9 mei 2008 van het besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging aan Vlaamse ten gevolge van de vaststelling van de zoneringsplannen (van kracht sinds 1 augustus 2008).

Het opstellen van de uitvoeringsplannen gebeurde in nauw overleg met de gemeenten. De definitieve ontwerpen werden op 18 december 2015 door de Vlaamse Regering vastgesteld.

//

De vaststelling van de scheidingslijn tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting vormde de input voor het bepalen van de bovengemeentelijke saneringsverplichting.

1.3.3 Afstemming van investeringen op diverse beleidsniveaus en tussen diverse beleidsdomeinen

Een belangrijk deel van de nog uit te voeren rioleringswerken situeert zich op gemeentelijk vlak. Het is dan ook van belang om de inspanningen van de verschillende beleidsniveaus zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen. Deze afstemming is niet alleen noodzakelijk met het oog op het minimaliseren van de maatschappelijke hinder, doch ook met het oog op het zo snel mogelijk behalen van een zo maximaal mogelijk rendement van de betrokken investeringsprojecten.

De onderlinge afstemming gebeurt op het niveau van de opmaak van de diverse investeringsprogramma's (zowel het bovengemeentelijk investeringsprogramma, als het gemeentelijk subsidiëringsprogramma), doch dient ook verder opgevolgd bij de verdere realisatie van de betrokken projecten. (zie ook 3.8.2)

Naast de afstemming van rioleringsprojecten onderling, is ook de afstemming op investeringsprojecten uit andere beleidsdomeinen (vnl. Mobiliteit) belangrijk. Dit wordt bemoeilijkt omwille van het feit dat de procedures met betrekking tot opmaak en realisatie van de diverse investeringsprogramma's meestal heel verschillend zijn.

1.4 Uitbouw versus optimalisatie van de bestaande infrastructuur

Tot het Investeringsprogramma 2005 waren het de verplichtingen van de Richtlijn Stedelijk Afvalwater die aanleiding gaven tot bijkomende investeringen in de uitbouw van de saneringsinfrastructuur in de grotere agglomeraties (groter dan 10.000 IE, resp. tussen 2.000 IE en 10.000 IE). Sinds het Investeringsprogramma 2006 (omgedoopt tot "Optimalisatieprogramma") is echter de Kaderrichtlijn Water de drijvende kracht geworden. De uitdagende doelstellingen die in het kader van deze richtlijn dienen behaald te worden, moeten Vlaanderen er toe aanzetten om ook de komende jaren nog heel wat bijkomende investeringen te plannen en uit te voeren (zie ook 1.2.1).

Sinds het Investeringsprogramma 2006 richten deze investeringen van het Vlaams gewest zich voornamelijk op

- de bouw van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties in zeer landelijke kernen (kleiner dan 2.000 IE);
- de verdere uitbouw en optimalisatie van het vuilvrachttransport in het buitengebied, resp.
 - aansluiting op de bestaande of geplande kleinschalige zuiveringsinstallaties,
 - of bijkomende aansluiting op bestaande grootschaligere installaties die – waar nodig – naar zuiveringscapaciteit verder uitgebreid worden;
- de optimalisatie van de reeds in het verleden uitgebouwde zuiverings- en collecteringsinfrastructuur: in het verleden werd op een aantal installaties immers vastgesteld dat het inkomende afvalwater te veel hemelwater bevat en daardoor verdund is. Die verdunning van het te zuiveren afvalwater ligt aan de basis van een verlaagd zuiveringsrendement, een hogere restlozing, een verhoogde overstortfrequentie en hogere exploitatiekosten. Bij het optimaliseren van de bestaande infrastructuur ligt de nadruk op:
 - het optimaliseren van overstorten die in het kader van het overstortenmeetnet of vanuit de doelstelling van de waterloop als problematisch worden gecatalogeerd, en waarbij volgens het principe "vasthouden - bergen - afvoeren" de aanpak aan de bron prioriteit geniet;

- het afkoppelen van parasitair water waarvan de debieten voldoende bekend zijn, en die een belangrijk aandeel uitmaken van de totale problematiek in het betrokken gebied;
 - het afkoppelen van parasitair water in de meest problematische zuiveringsgebieden;
- noodzakelijke renovaties en uitbreidingen van bestaande (voornamelijk grootschalige) zuiveringsinstallaties;
 - renovaties/vervangingen van bestaande leidingen met een bovengemeentelijk karakter.

Teneinde tijdig aan de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water te kunnen voldoen, zal ook de komende jaren op de ingeslagen weg dienen verder gewerkt, waarbij de prioriteit op de eerste plaats uitgaat naar de speerpunt- en aandachtsgebieden (cf. Regeerakkoord 2014-2019 & OD28 uit Beleidsnota 2014-2019).

1.5 Lokaal pact met de gemeenten

Eind 2007 besliste de Vlaamse Regering tot een Lokaal Financieel Pact met de gemeenten. In uitvoering van dit Lokaal Pact besliste de Vlaamse Regering op 22 februari 2008 om een groter aandeel van de kosten verbonden aan de nog te leveren gemeentelijke rioleringsinspanningen, op zich te nemen en dit door gedurende 7 jaar jaarlijks 100 miljoen euro gemeentelijke rioleringsinspanningen ten laste te nemen via het Aquafin-investeringsprogramma.

Doel van de Vlaamse Regering was op deze manier de verdere uitbouw en optimalisatie van het gemeentelijke rioleringsstelsel, onder meer in het buitengebied, een duwtje in de rug te geven. Om hiervoor de nodige financiële ruimte te creëren, werd op 24 december 2008 via het Addendum 5 de Overeenkomst Aquafin – Vlaams Gewest aangepast teneinde de terugbetalingen van de investeringen aan nv Aquafin verder in de tijd te spreiden, met name door het verlengen van de terugbetalingstermijn voor de Aannemingen Bouwkunde van 15 naar 30 jaar.

De vorige Vlaamse Regering bevestigde deze aanpak omdat ze wenste te “focussen op de verdere ondersteuning van de rioleringsinspanningen van de gemeenten” (regeerakkoord blz. 20). Gezien de nood aan investeringen in de saneringsinfrastructuur in het kader van de Europese kaderrichtlijn water en rekening houdend met de budgettaire toestand van de gemeenten besliste de Vlaamse Regering op 12 december 2013 deze aanpak met 5 jaar te verlengen en zodoende Aquafin een bijkomende investeringsopdracht van vijfhonderd miljoen euro gespreid over vijf jaar op te dragen (OP’s 2017 t.e.m. 2021).

Op 17 juli 2015 besliste de huidige Vlaamse Regering om het ‘Lokaal Pact’-investeringsbudget voor de OP’s 2017 t.e.m. 2021 telkens met 30 miljoen euro te verhogen. Tevens werden de bestaande categorieën waarbinnen projecten op het ‘Lokaal Pact’-investeringsprogramma kunnen worden opgenomen (‘gefinancierd’ als aanvulling bij het subsidieprogramma) geherdefinieerd, en werden 2 nieuwe categorieën toegevoegd, zodat voortaan gemeentelijke investeringsprojecten kunnen worden ten laste genomen binnen volgende categorieën:

- 1 tenlastename door het verschuiven van het overnamepunt gemeentelijk/bovengemeentelijk;
- 2 tenlastename door een gefaseerde overname van gemeentelijke leidingen gelegen in het bovengemeentelijk collectorennetwerk;
- 3 tenlastename van de aanleg van de gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg in het tracé van collectoren, prioritaire rioleringen en lokaal pact dossiers;

- 4 tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur;
- 5 tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen;
- 6 tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn.

De Vlaamse Regering benadrukte wel dat na uitvoering van een project het beheer ten laste dient te komen van de saneringsplichtige, en dat hiertoe een overeenkomst dient afgesloten te worden tussen Aquafin en de lokale rioolbeheerders. Een model hiervoor werd opgesteld in samenspraak met de betrokken actoren (VVSG, rioolbeheerders, Aquaflanders & Aquafin) en aan de gemeenten en rioolbeheerders (die sinds 17 juli 2015 nieuwe projecten opgedragen kregen) overgemaakt. De overgemaakte gebruiksovereenkomst was eind 2018 ondertekend door

- 7 rioolbeheerders die samen de rioleringen beheren van 200 gemeenten
- en 46 individuele gemeenten die hier zelf voor instaan.

Door deze projecten ten laste van het Vlaams Gewest uit te voeren, wordt de uitbouw en de optimalisatie van de bestaande saneringsinfrastructuur versneld met het oog op het bereiken van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water waaraan uitvoering gegeven wordt via de stroomgebiedbeheerplannen waarvan de zoneringsplannen (zie 1.3.1) en gebiedsdekkende uitvoeringsplannen (zie 1.3.2) deel uitmaken.

1.6 Asset Management

Het Vlaams regeerakkoord 2014-2019 bevestigde het verder ondersteunen van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur via onderhoud en vervanging om gebreken tijdig te voorkomen. De Beheersovereenkomst tussen de nv Aquafin en het Vlaamse Gewest kende echter alleen een procedure voor investeringen in projecten via het jaarlijks optimalisatieprogramma (OP).

Een specifieke procedure voor vervanging en verbetering van de infrastructuur was echter niet voorzien. Wel is er de “Procedure vervangingsinvesteringen en diverse investeringsbudgetten” die de nv Aquafin toelaat om beperkte investeringen aan bestaande infrastructuur door te voeren. Een aantal evoluties maken echter de invoering van een specifieke procedure voor asset management noodzakelijk.

Uit onderzoek van de nv Aquafin bleek dat op termijn een verschuiving zal optreden van investeringen in uitbouw naar investeringen in vervangen en technisch optimaliseren. Deze vaststelling werd ook bevestigd door de ecologisch en economisch toezichthouder, maar beiden dringen er wel op aan dat dit alles transparant en gestructureerd gebeurt (bijvoorbeeld via een onderhouds- en inspectieplan).

Verder was er nog een budget voor “Verbeteringen en Aanpassing” en een budget voor “Vervangingsinvesteringen elektromechanica”, doch daarnaast is er ook een steeds groeiende nood aan een programma voor vervangingsinvesteringen bouwkunde, niet tegenstaande tot nog toe een beperkt aantal vervangingen bouwkunde via het budget van het OP – dat in essentie een andere doelstelling heeft - werden uitgevoerd. De omvang ervan groeit, zodat bijkomende afspraken hieromtrent nodig waren. De veroudering van het patrimonium brengt immers mee dat de nv Aquafin meer frequent geconfronteerd wordt met haar verplichting om als exploitant soepel en adequaat te reageren teneinde de betrouwbaarheid en performantie van het bestaande patrimonium op peil te brengen en de risico’s te allen tijde onder controle te houden. Hiervoor is er nood aan voldoende management-vrijheid en flexibele

procedures, zelfs als dit over omvangrijke bedragen gaat. Naast het feit dat dit budget eigenlijk een andere doelstelling heeft, laat de huidige OP-procedure dit onvoldoende toe.

In dit kader hechtte de Vlaamse Regering op 14 juli 2017 haar goedkeuring aan een proef-protocol betreffende asset management. Dit proef-protocol komt aan hogervermelde noden tegemoet door Aquafin op een aantal punten meer managementvrijheid toe te staan. Tegenover deze managementvrijheid wordt wel de managementverantwoordelijkheid aangescherpt via een resultaatsverbintenis.

Belangrijk is echter wel op te merken dat de middelen die vanuit het Vlaamse Gewest ingezet worden voor afvalwatersanering, op een evenwichtige manier dienen gespreid te worden tussen het verder uitbouwen van collectoren en zuiveringsinstallaties (OP-programma) enerzijds en het onderhoud van het bestaand patrimonium (Asset Management) anderzijds, zodat een maximaal ecologisch resultaat bereikt wordt. Dit evenwicht zal tijdens de proefperiode nauwkeurig opgevolgd worden.

2 INVESTERINGEN IN DE WATERZUIVERING IN VLAANDEREN: BUDGETTAIRE CONTEXT

2.1 Bepalingen uit de overeenkomst Vlaams gewest - nv Aquafin

In het kader van de budgettaire bewaking van de investeringsopdracht van Aquafin zijn de volgende bepalingen uit de overeenkomst, afgesloten tussen het Vlaamse gewest en Aquafin (overeenkomst zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 11 januari 1991 en gewijzigd op 10 november 1993), relevant:

- *Artikel 2.2. :*
Gedurende de eerste 10 jaar van deze overeenkomst zal het Vlaamse gewest daarbij Aquafin belasten met de oprichting, installatie en verwerving van installaties ten belope van een jaarlijks geplafonneerd investeringsbedrag van 6 miljard BEF exclusief BTW en algemene kosten. De algemene kosten mogen niet meer bedragen dan 20 % van het desbetreffende investeringsbedrag.
Dit investeringsbedrag van 6 miljard BEF kan enkel aangepast worden aan een inflatie hoger dan 5%.
- *Artikel 2.3.bis :*
Bij overschrijding van een investeringsplafond moeten investeringsprojecten doorgeschoven worden naar het eerstvolgend rollend investeringsprogramma. Aquafin dient terzake een voorstel aan het Overleg voor te leggen. Het Vlaamse gewest treft een beslissing binnen de 30 dagen na het bereiken van een consensus.
- *Artikel 2.4. :*
Indien het Vlaamse gewest een voor uitvoering aan Aquafin opgedragen investeringsprogramma in het algemeen belang wenst te wijzigen moeten eventueel toegevoegde projecten binnen het initieel opgedragen investeringsbudget gerealiseerd worden.

Daarnaast wordt in artikel 17bis van de overeenkomst tevens bepaald dat Aquafin op de van VMM overgenomen installaties nog renovatie- en aanpassingsinvesteringen mag uitvoeren voor een geraamd bedrag van 10 miljard BEF. Deze renovatie- en aanpassingsinvesteringen werden aan Aquafin opgedragen over een periode van 10 jaar, meer bepaald tot en met het renovatieprogramma (RIP) 2002.

2.2 Beslissingen van de Vlaamse regering

Zoals aangegeven in artikel 2.2. bepaalt de Overeenkomst dat het Vlaamse gewest gedurende de eerste 10 jaar van de overeenkomst Aquafin jaarlijks zal belasten met de oprichting, installatie en verwerving van installaties voor een geplafonneerd investeringsbedrag van 6 miljard BEF (of 148,7 miljoen euro), excl. BTW en algemene kosten.

Aangezien naar aanleiding van de opmaak van het meerjarenprogramma 2001-2005 de periode van 10 jaar, binnen dewelke het Vlaamse gewest zich tot een jaarlijks investeringsbedrag van 6 miljard BEF per jaar verbond, overschreden werd, was een nieuwe beslissing van de Vlaamse regering noodzakelijk. Op 1 juni 1999 nam de Vlaamse regering de beslissing om, mede in functie van de afstemming op de (tragere) uitbouw van de gemeentelijke infrastructuur, het investeringsbedrag met ingang van het programmajaar 2002 tot 4 miljard BEF (of 99,157 miljoen euro) per jaar te verlagen. In zijn advies dd 16 juli 1998 bij het

rollend meerjareninvesteringsprogramma 2000-2004 had de Inspecteur van Financiën trouwens reeds gesuggereerd om het investeringsplafond voor het investeringsjaar 2004 te reduceren tot 3 miljard BEF (of 74,368 miljoen euro).

Het op 1 juni 1999 door de Vlaamse regering bepaalde investeringsbedrag voor bovengemeentelijke investeringen (regulier budget) werd de daarop volgende jaren aangehouden, al werd het niet altijd volledig ingevuld met nieuw op te dragen projecten. In overleg met het kabinet van de minister van leefmilieu, werd voorgesteld om het investeringsbedrag dat voorheen 99,157 miljoen euro bedroeg vanaf het Optimalisatieprogramma 2007 op te trekken en af te ronden op 100 miljoen euro.

Bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2008 besliste de Vlaamse regering om - gelet op het gecumuleerde tekort dat door de jaren heen was ontstaan (zie verder) - het investeringsbedrag opnieuw op te trekken tot 150 miljoen euro, waarvan jaarlijks maximaal 100 miljoen euro met concrete, nieuw op te dragen projecten kan ingevuld worden. Het niet ingevulde investeringsbudget heeft tot doel het ontstane tekort stelselmatig te verminderen.

Zoals reeds gesteld, is sinds het Optimalisatieprogramma 2010 bijkomend nog 100 miljoen euro extra ter beschikking in het kader van het Lokaal Pact met de gemeenten. Op 17 juli 2015 besliste de Vlaamse Regering om dit extra budget voor de resterende ‘Lokaal-Pact’-programma's 2017 t.e.m. 2021 op te trekken tot 130 miljoen euro. Deze extra ‘Lokaal Pact’-budgetten zijn wel voorbehouden voor de overname van gemeentelijke investeringen in de uitbouw en optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur.

2.3 Aanpak van een historisch opgebouwd budgettekort

De doelstellingen van de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater stelden Vlaanderen voor een dermate grote uitdaging, dat bij het vaststellen van de diverse investeringsprogramma's sinds 1991 onvoldoende rekening werd gehouden met een aantal beperkingen waarmee de betrokken investeringsprogramma's dienden opgemaakt. Immers het gegeven dat in dat stadium de projecten nog niet in detail zijn uitgewerkt en het studiewerk, het terreinonderzoek (o.a. toestand ondergrond), ... nog moeten starten, zorgt voor onvoldoende accurate kostprijsramingen bij de opmaak van de investeringsprogramma's. Bij de verdere uitwerking en uitvoering van de projecten zorgen onvoorziene omstandigheden en opgelegde eisen/voorwaarden (o.m. in fase vergunningverlening) voor bijkomende kosten die bij het definiëren van de projecten niet konden worden voorzien. Bovendien vergt het realiseren van projecten heel wat tijd, tijd waarin ook de stijgende marktprijzen zorgen voor finaal hogere investeringskosten.

Omdat het ten gevolge hiervan ontstane budgettekort eind juni 2006 reeds was opgelopen tot ruim 509 miljoen euro, besliste de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2008-2012 om voortaan jaarlijks 50 miljoen euro extra te voorzien voor de afbouw van de ontstane budgettaire overloop. Ondanks deze extra (jaarlijkse) injectie bleef het budgettekort echter jaar na jaar toenemen, in die mate dat het eind september 2009 was opgelopen tot 621 miljoen euro. De Vlaamse Regering besliste in het voorjaar van 2010 - bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2011-2015 – dan ook om in te grijpen door op 3 niveau's bijkomende maatregelen uit te werken, met name:

- op het niveau van de opmaak van de investeringsprogramma's (niveau 1),
- op het niveau van de opmaak/goedkeuring van de technische plannen (niveau 2),
- op het niveau van de jaarlijkse investeringsvergoeding van Aquafin (niveau 3).

Deze intussen op de diverse niveau's uitgewerkte en verder verfijnde maatregelen – die de voorbije jaren ruimschoots werden toegelicht in de diverse investeringsprogramma's – dienen een duidelijk merkbaar budgettaire effect op te leveren, met name:

- het historische tekort van de investeringsprogramma's t.e.m. OP 2009 dient te dalen ingevolge de jaarlijkse extra input van 50 miljoen euro,
- en de investeringsprogramma's vanaf OP 2010 dienen daadwerkelijk te worden uitgevoerd binnen de goedgekeurde budgetten. Daarom werden maatregelen uitgewerkt die moeten toelaten de kostprijs van een investeringsproject nog beter te ramen en de uiteindelijke kostprijs na uitvoering beter in te schatten. Naast de budgetbewaking bij oplevering (niveau 3) werd daarom tevens een bijkomende, strikte budgetbewaking in fase technisch plan ingevoerd.

2.4 Resultaten van deze nieuwe aanpak op het niveau investeringsprogramma's

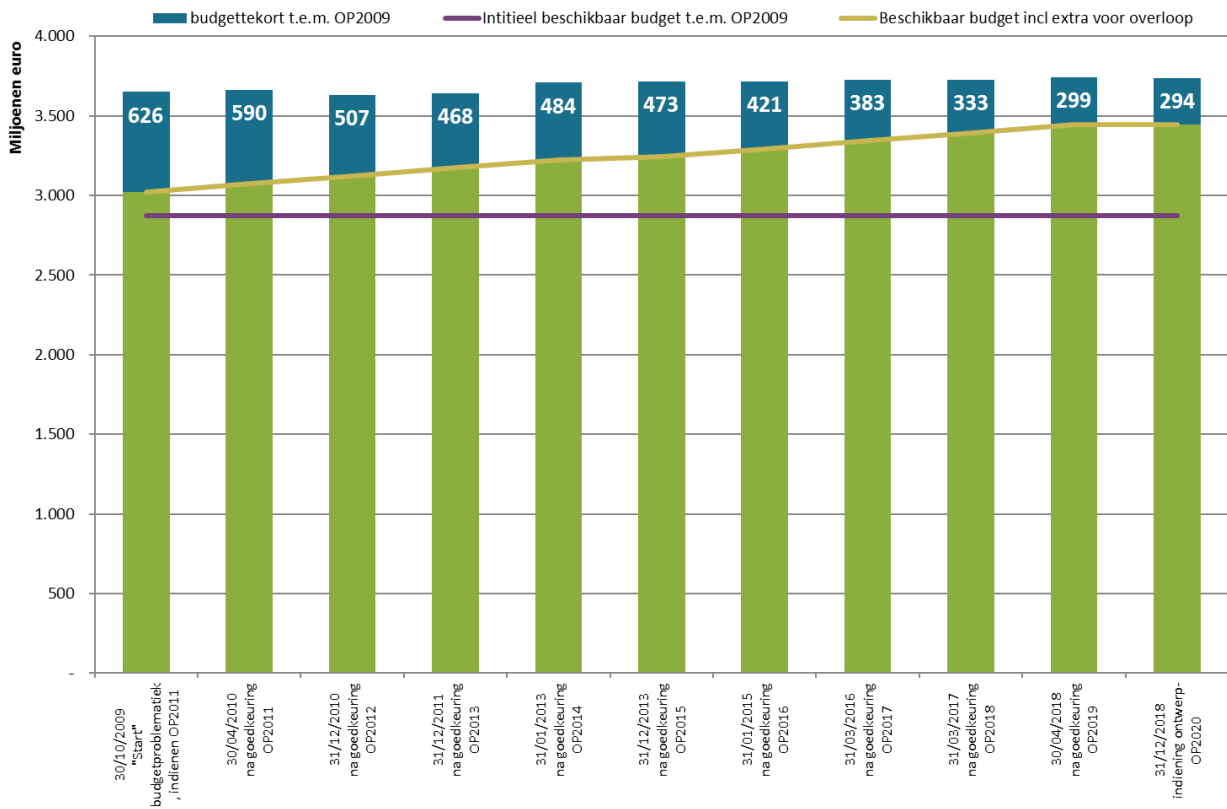
De maatregelen op de niveau's 1 en 2 kunnen maar ten volle worden toegepast op de Optimalisatieprogramma's 2010 en volgende, en slechts in beperkte mate op de programma's t.e.m. 2009. Immers op het ogenblik van het in werking treden van de betrokken maatregelen waren het merendeel van de technische plannen van programma's t.e.m. 2009 al in belangrijke mate goedgekeurd. Enkel op de (relatief kleine) groep van projecten met nog goed te keuren technisch plan kunnen de maatregelen op niveau 2 nog toegepast worden. De afbouw zal hier dan ook voornamelijk moeten gerealiseerd worden door het jaarlijkse extra budget van 50 miljoen euro.

2.4.1 Effect van de genomen maatregelen op de overloop van de programma's 1991 t.e.m. 2009

Voor de investeringsprogramma's 1991 t.e.m. 2009 werd in totaal³ bijna 3,444 miljard euro ter beschikking gesteld door de Vlaamse Regering. Voor het uitvoeren van de projecten die op de betrokken investeringsprogramma's werden opgenomen, is op basis van de huidige geactualiseerde ramingen bijna 3,738 miljard euro nodig. Dit betekent dat er voor de uitvoering van deze projecten op basis van de huidige geactualiseerde ramingen naar schatting zo'n 294 miljoen euro meer nodig is dan de op heden ter beschikking gestelde budgetten, terwijl in oktober 2008 bij de indiening van het Optimalisatieprogramma 2010 het tekort nog geraamd werd op ca. 595 miljoen euro en in september 2009 bij de indiening van het Optimalisatieprogramma 2011 op ruim 620 miljoen euro. De extra budgettaire injecties en de toepassing van de maatregelen op het niveau technisch plan hebben sindsdien dus wel voor een daling van het tekort gezorgd. De daling van het budgettekort werd wel afgeremd door de blijvend stijgende – weliswaar in mindere mate dan voorheen - trend van de kostprijzen ingevolge kostprijsevoluties en index. Figuur 9 geeft een beeld van de benodigde budgetten voor de uitvoering van de programma's t.e.m. 2009 ten tijde van de goedkeuring van de investeringsprogramma's (op basis van de op betrokken momenten geactualiseerde ramingen) die sinds de goedkeuring van de maatregelen in het kader van de budgetproblematiek ter uitvoering werden opgedragen. De figuur geeft ook de situatie weer op het ogenblik van de indiening van het ontwerp-programma 2011 (= "start budgetproblematiek"), alsook bij de indiening van voorliggend ontwerp-Optimalisatieprogramma 2020-2024.

³ incl. 8 x 50 miljoen euro extra budget van de investeringsprogramma's 2008 t.e.m. 2014, resp. 2016 e.v. & 20 miljoen euro van investeringsprogramma 2015

Figuur 9: Stand van zaken budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009

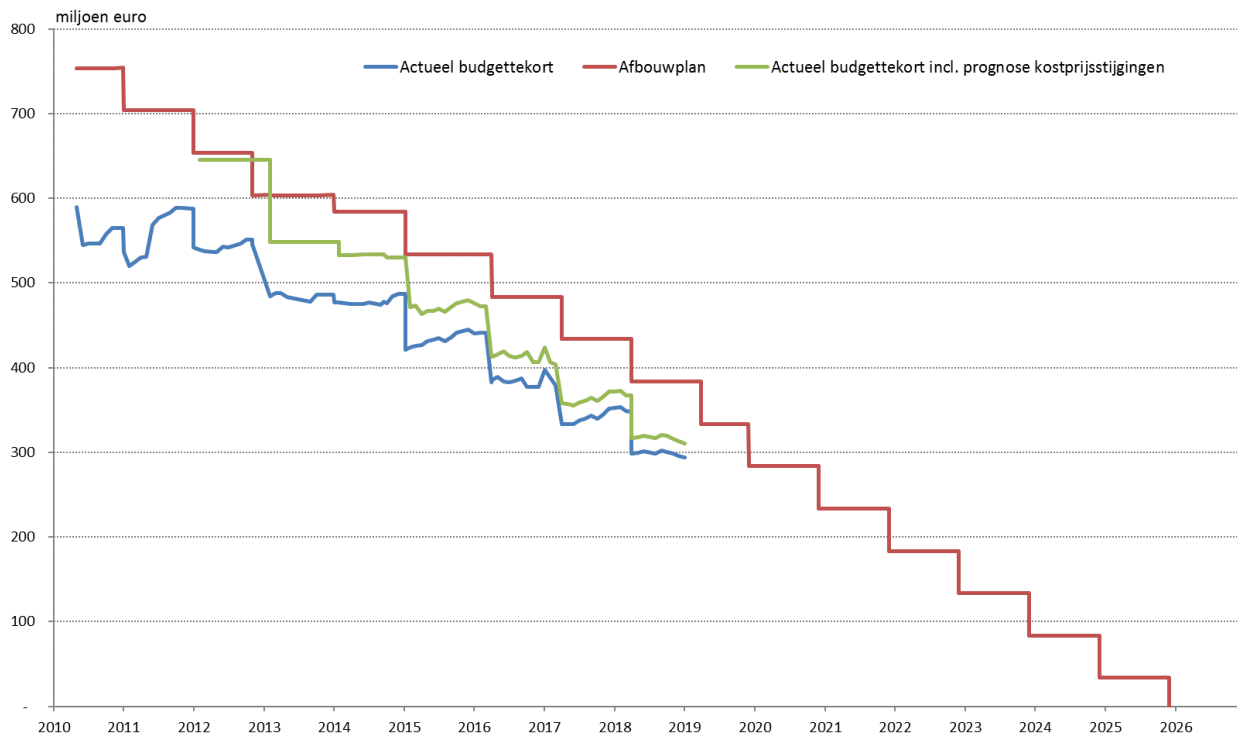
De blauwe lijn in figuur 10 geeft de evolutie van het budgettekort weer gebaseerd op de rapportering aan het Permanent Overleg. Deze blauwe lijn start bij het budgettekort ten tijde van de goedkeuring van het optimalisatieprogramma 2011 (april 2010), toen het budgettekort op basis van de op dat moment meest actuele ramingen op 589,5 miljoen euro werd ingeschat voor de investeringsprogramma's t.e.m. 2009.

Figuur 10 geeft tevens ook een beeld van de (toekomstige) evolutie van het budgettekort (rode lijn) en dit rekening houdend met een prognose van de nog te verwachten kostprijsstijgingen in gevolge de verdere uitwerking/uitvoering van de betrokken projectenportefeuille én van de index.

Voor de betrokken projectportefeuille werd in 2010 door Aquafin immers ingeschat dat door de nog te verwachten kostprijsevolutie (gemiddelde stijging van 5% voor reeds aanbestede projecten, resp. 25% voor nog niet-aanbestede projecten) het budgettekort nog verder zou kunnen oplopen (incl. index) met 164 miljoen euro tot maximaal 753,5 miljoen euro (ev. doorschuivingen werden wel niet mee ingeschat). De jaarlijkse injectie van 50 miljoen euro zou er dan voor zorgen dat dit budgettekort tegen 2025 zou worden afgebouwd. Op 20 december 2013 besliste de Vlaamse Regering echter om voor 30 miljoen euro aan projecten extra ter uitvoering op te dragen en slechts 20 van de extra 50 miljoen euro voor te bestemmen voor de afbouw van het budgettekort, waardoor het budgettekort pas volledig zal zijn afgebouwd in 2026 bij de goedkeuring van het investeringsprogramma 2028.

Figuur 10: Evolutie van het budgettekort voor de programma's t.e.m. OP2009

Na de goedkeuring van de optimalisatieprogramma's 2013 t.e.m. 2018, werd door Aquafin opnieuw een prognose gemaakt van het budgettekort waarbij nog te verwachten stijgingen (incl. index) werden mee ingeschat, en dit vertrekkende vanuit de "actuals" van dat moment. Sinds begin 2015 wordt deze inschatting bij elke (maandelijkse) rapportering gemaakt. De groene lijn in figuur 10 die hiervan het resultaat is, geeft dus een bijgestuurd beeld van de evolutie van het budgettekort (blauwe lijn) op basis van de actuals.

2.4.2 Effect van de genomen maatregelen op de goedgekeurde programma's 2010 e.v.

Zoals hogerop gesteld, besliste de Vlaamse Regering bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2011 om op 3 niveau's bijkomende maatregelen uit te werken, met name:

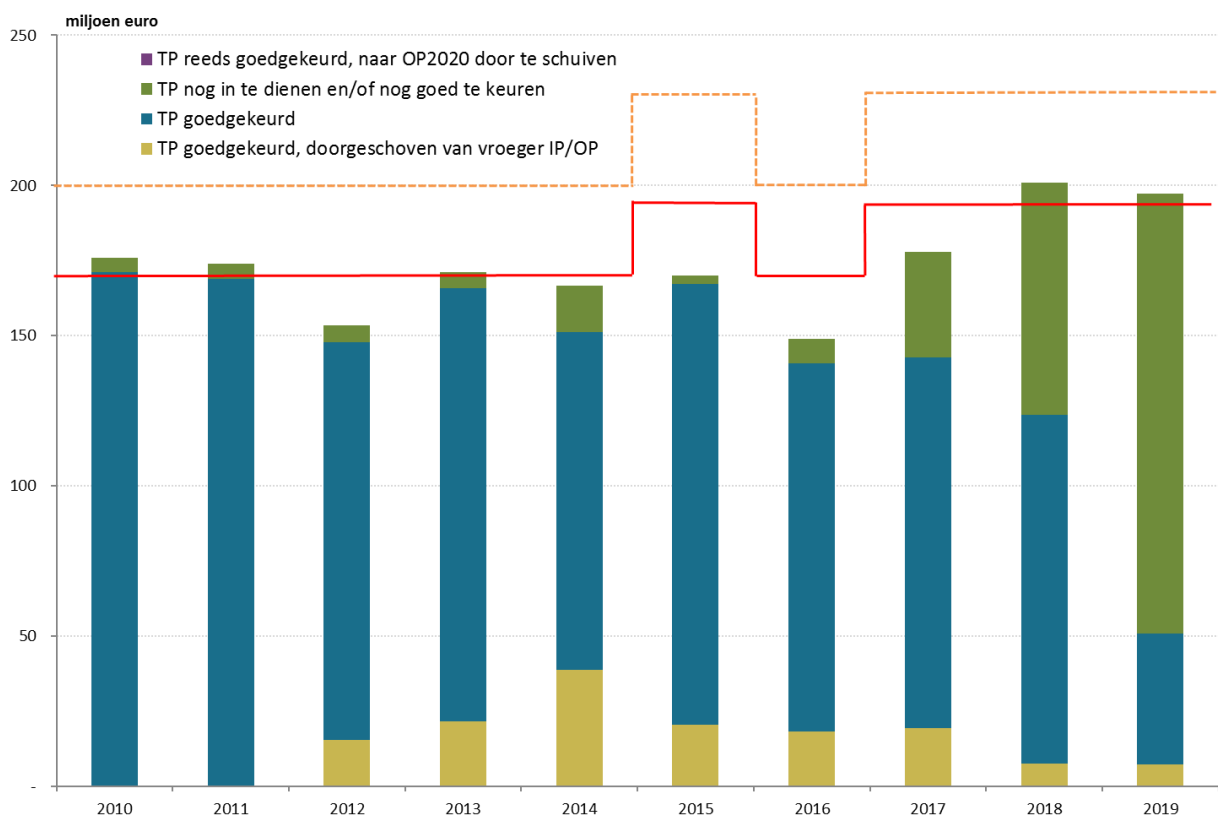
- op het niveau van de opmaak van de investeringsprogramma's (niveau 1),
- op het niveau van de opmaak/goedkeuring van de technische plannen (niveau 2),
- op het niveau van de jaarlijkse investeringsvergoeding van Aquafin (niveau 3).

Op het niveau 1 vertaalde dit zich in 1ste instantie in de beslissing om het eerstvolgende Optimalisatieprogramma 2012 slechts voor 70% in te vullen met concrete projecten en dit op basis van de 'klassieke' OP-raming. Intussen werden er wel inspanningen geleverd om tot accuratere kostprijsramingen te komen in fase opmaak OP. In 2^e instantie werd door Aquafin op vraag van het Vlaams Gewest ook een statistische methodiek ontwikkeld, die op basis van kostprijsgegevens van in het verleden uitgevoerde investeringsprojecten een inschatting maakt van de indexvrije kostprijsevolutie in de loop van de verdere realisatie van de investeringsprojecten. Deze methodiek werd vervolgens toegepast bij de invulling en

goedkeuring van de optimalisatieprogramma's 2013 t.e.m. 2017. Concreet hield dit in dat er maar projecten op de betrokken programma's konden worden opgenomen, voor zover ook de toekomstige kostprijsstijgingen op basis van deze methodiek (incl. index) binnen het ter beschikking gestelde budget kunnen worden opgevangen. Gelet op de sterke verbetering van de 'klassieke' OP-ramingen werd bij de opmaak en goedkeuring van het optimalisatieprogramma 2018 beslist deze statistische methodiek niet langer toe te passen.

In fase 'goedkeuring technisch plan' (niveau 2) wordt de kostprijsstijging ingevolge de verdere gedetailleerde uitwerking van nabij opgevolgd. Indien in deze fase een grotere kostprijsstijging wordt vastgesteld dan initieel ingeschat, dan worden een aantal projecten op basis van de intussen goedgekeurde technische plannen doorgeschoven naar het eerstvolgend goed te keuren optimalisatieprogramma. Concreet betekent dit dat in deze fase én op basis van de goedgekeurde TP-ramingen projecten met goedgekeurde technische plannen op het initiële programmajaar behouden blijven tot het TP-plafondbudget (vastgesteld op 85% van zowel het reguliere budget als het lokaal pact-budget) voor het betrokken programmajaar bereikt is. Latere goedkeuringen van technische plannen worden gekoppeld aan het doorschuiven van betrokken projecten naar het eerstvolgende nieuwe optimalisatieprogramma.

Figuur 11 : Invulling van de budgetten van de OP's 2010 t.e.m. 2019 op basis van TP-ramingen of OP-ramingen (stand van zaken eind 2018)

Het resultaat hiervan is weergegeven in figuur 11 waarin de oranje stippellijn het totaal beschikbare budget (regulier + lokaal pact) weergeeft voor de betrokken programmajaren. De rode lijn geeft het TP-plafondbudget aan. Uit deze figuur blijkt dat voor de investeringsprogramma's 2010 en 2011 die destijds bij goedkeuring volledig met concrete projecten werden ingevuld, het TP-plafondbudget reeds bereikt is. Voor

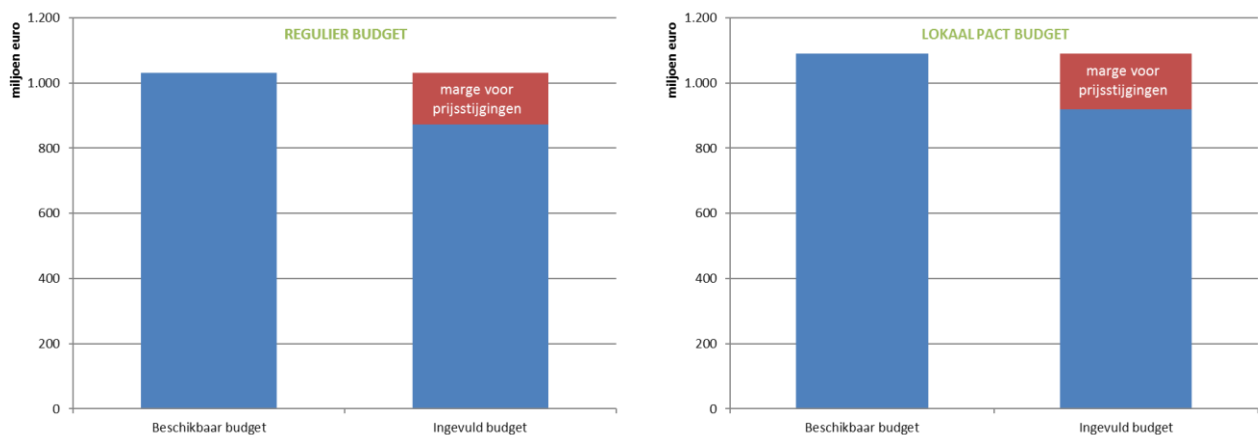

het investeringsprogramma 2012 is het plafondbudget nog niet bereikt. Dit werd ook aangegeven bij de goedkeuring van de vorige Optimalisatieprogramma's 2013 t.e.m. 2019 waarop telkens ook een aantal van 2010 en 2011 doorgeschoven projecten werden opgenomen. In voorliggend ontwerp-Optimalisatieprogramma is dit niet het geval aangezien bij de goedkeuring van het Optimalisatieprogramma 2019 (dd 30/3/2018) door de Vlaamse Regering beslist werd dat – gelet op de marge bij de Optimalisatieprogramma's 2015 en 2016 – projecten naar beide vermelde programma's kunnen worden doorgeschoven zolang de marge op deze programma's voldoende groot is. De voorbije maanden werden in dit kader volgende projecten bij goedkeuring van het technisch plan dan ook doorgeschoven naar het optimalisatieprogramma 2015:

- project 20491 – Bekkevoort – Collector Pijnbeek fase 3
- project 21077BG – Borgloon – Verbindingsriolering Jesserenstraat (deel Jesserenstraat) - gecombineerd gemeentelijke aandeel

In figuur 12 is de marge voor bijkomende kostprijsstijgingen zowel voor het regulier budget als voor het lokaal pact-budget globaal weergegeven voor de programma's 2010 t.e.m. 2019 en dit op basis van de meest actuele projectramingen (stand van zaken eind 2018). Voor het reguliere budget is er momenteel nog een marge van ca. 157 miljoen euro (of 18% van het totaal ter beschikking gestelde budget), voor het lokaal pact van ca. 170 miljoen euro (19%).

Figuur 12: Invulling van het globale reguliere, resp. lokaal pact-budget voor de OP's 2010 t.e.m. 2019 (stand van zaken eind 2018)

2.5 Invulling van de door de Vlaamse Regering genomen maatregelen bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2020-2024

2.5.1 Een gedetailleerde projectdefinitie die leidt tot een duidelijke opdracht

Bij het definiëren van de diverse investeringsprojecten wordt verder intensief werk gemaakt van een duidelijke omschrijving van de opdracht, de aannames, de randvoorwaarden en de eventuele onzekerheden. Naast het feit dat dit moet leiden tot een zo correct mogelijke inschatting van de kostprijs, moet deze aanpak het ook mogelijk maken om in de verdere fasen het project duidelijker op te volgen en af te toetsen t.o.v. de initiële opdracht die door het Gewest werd geformuleerd.

2.5.2 Een kostprijsraming die rekening houdt met toekomstige kostprijsevoluties

De voorbije jaren werd getracht om tot betere OP-ramingen te komen door bij het definiëren meer aandacht te besteden aan de inhoudelijke samenstelling van een project en door een aantal onzekerheden pro-actief te ondervangen door aannames in de projectdefinitie in te bouwen. Ondanks het feit dat er ook nu nog heel wat onzekerheden blijven bij het definiëren van investeringsprojecten en mede dankzij de veel stabielere ‘grondstofprijzen’ de voorbije jaren, heeft het recente verleden uitgewezen dat hierdoor betere ramingen bekomen worden.

Voor ‘transportprojecten’ worden de toekomstige kostprijsstijgingen ingeschat door gebruik te maken van indexen die de kostprijsevoluties van de voorbije jaren weerspiegelen.

Voor RWZI-projecten wordt voor de kostprijsraming en de inschatting van de toekomstige kostprijsstijging een onderscheid gemaakt tussen

- nieuwbouw-RWZI’s waarvoor het bestaande CIS-model (“Cost Integrated Sizing”) wordt gehanteerd en bijkomend een extra marge van 10% wordt toegepast;
- renovatieprojecten waar elk project zeer specifiek is en waar het risico op onverwachte kosten reëel is. Voor deze projecten dient Aquafin een gedetailleerde, onderbouwde raming op te maken. Om tegemoet te komen aan de gevallen waar de onzekerheid omtrent de inhoud én de kostprijs té groot is, blijft het in een eerste fase mogelijk om enkel het studiewerk op te dragen (investeringskost = 0 euro), en nadien bij een volgend investeringsprogramma op basis van het resultaat daarvan het project opnieuw te evalueren, prioriteren en (indien positief) effectief ter uitvoering op te dragen op basis van een realistisch scenario én kostprijs.

Tot nog toe bleef het opdragen van studieprojecten – tot op heden nog niet voorzien in de Overeenkomst – tot een minimum beperkt, doch de nood hieraan wordt hoe langer hoe groter. Voorlopig is het opdragen van studieprojecten enkel aangewezen voor projecten:

- met een min of meer “dringend” karakter (waarvan de uitvoering best niet te lang meer wordt uitgesteld),
- en waarvoor het de bedoeling is om de nodige middelen vrij te maken bij een volgend investeringsprogramma,
- maar waarover nog onduidelijkheid bestaat over de uitvoeringswijze (en dus een realistische kostprijs).

2.5.3 Een beperkte invulling van het beschikbare budget

Aangezien het bij de opmaak van een investeringsprogramma hoe dan ook steeds gaat om het “inschatten” van de kostprijs van een investeringsproject, betekent het uitvoeren van de hoger vermelde maatregelen 1 én 2 niet, dat het investeringsbudget – met OP-ramingen geschat op basis én door middel van een gedetailleerde opdrachtliche en aangepaste eenheidsprijzen – op het einde van de rit niet kan overschreden worden. Immers de prijzen zijn ook onderhevig aan de inflatie, en door de onvoorspelbaarheid ervan kunnen deze niet meegenomen worden bij de jaarlijkse actualisering van de eenheidsprijzen.

Net als bij de voorgaande programma’s wordt ook bij het Optimalisatieprogramma 2020 deze marge bepaald op basis van de resultaten van een jaarlijks weerkerende analyse naar de grootte en de oorzaken van de kostprijsstijgingen.

Op basis hiervan, en alvorens de inflatie mee in rekening te brengen, wordt afhankelijk van het type project en van de mate waarin er reeds studiewerk is uitgevoerd, de “opleveringskost” ingeschat (zie 2.5.2). Nadien wordt nog een kostprijsstijging ingerekend die de toekomstige inflatie moet ondervangen. Het inrekenen hiervan gebeurt eveneens op basis van hogervermelde analyse naar de grootte en oorzaken van de kostprijsstijgingen. Op basis hiervan werd bij de opmaak van voorliggend investeringsprogramma voor projecten die nog de volledige studie- en uitvoeringsprocedure dienen te doorlopen een stijging van 25% ingerekend, en voor projecten die reeds een belangrijk deel van het studiewerk hebben doorlopen, een stijging van 16% verondersteld.

Ten opzichte van de bij het vorige investeringsprogramma gehanteerde percentages is het percentage voor de projecten die nog de volledige studie- en uitvoeringsprocedure moeten doorlopen, niet enkel gebaseerd op enkele aannames inzake doorlooptijd en toekomstige index/inflatie, doch is deze gebaseerd (en bijgestuurd) op basis van:

- enerzijds een analyse van de technische planramingen die o.m. uitwijst dat de ramingen in fase OP de voorbije jaren heel wat accurater zijn geworden;
- en anderzijds een analyse van de jaarlijks opgeleverde projecten die een positieve (neerwaartse) trend van de (gemiddelde) doorlooptijd heeft uitgewezen

De ingeschatte totale toekomstige kostprijsstijging (die normaliter een voldoende veilige marge omvat) voor het globale pakket van op te dragen projecten, wordt als niet-gevulde marge voorzien.

2.6 Link tussen het optimalisatieprogramma en het opleveringsvolume

In het begrotingsakkoord dd 19/10/2012 bij het Optimalisatieprogramma 2014-2018 werd opgenomen dat bij het voorleggen van het Optimalisatieprogramma 2015-2019 de link tussen het optimalisatieprogramma en het te verwachten opleveringsvolume dient weergegeven te worden.

Met het oog hierop werd door Aquafin een “Opleveringsvoorspeller” ontwikkeld die probeert op basis van de bestaande projectenportefeuille en ev. een prognose voor nieuwe instroom een inschatting te maken van het opleveringsvolume op (middel)lange termijn. De prognose gebeurt op basis van een voorspelling van het tijdsverloop (tijdsanalyse) en de evolutie van de raming (ramingsanalyse).

Hierbij wordt het projectverloop opgesplitst in volgende 4 fasen:

- opdracht → indienen technisch plan (TP)
- indienen TP → goedkeuring TP
- goedkeuring TP → publicatie
- publicatie → oplevering

Voor elke fase wordt

- een kanscurve opgesteld die in functie van de tijd aangeeft hoe groot de kans is (%) dat die fase zal afgerond worden,
- een inschatting gemaakt van de evolutie van de ramingen op basis van (gemiddelde) indexvrije afwijkingen voor de betrokken fases t.o.v. de raming uit de vorige fase.

Door het combineren van de diverse kanscurves, de bekomen indexvrije afwijkingen en een ingeschatte gemiddelde toekomstige indexatie kan met deze methodiek

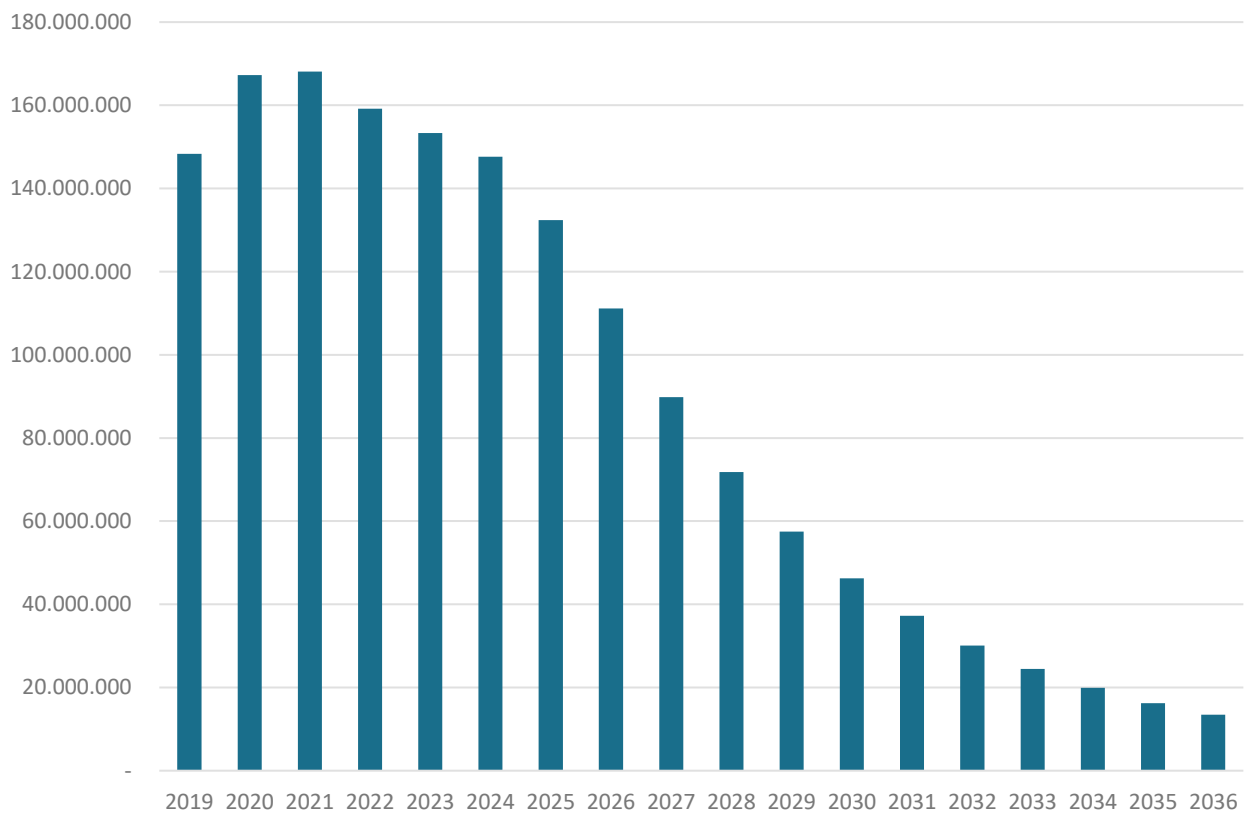
- voor de reeds opgedragen projectenportefeuille en op basis van de stand van zaken van de verschillende projecten op een bepaald moment een voorspelling gemaakt worden met als output een

jaarlijks te verwachten opleveringsvolume. Toepassing hiervan op de tot en met OP 2019 opgedragen projectenportefeuille resulteert in de in figuur 13 weergegeven opleveringsvolumes voor de komende jaren;

- voor een pakket ter uitvoering op te dragen projecten een inschatting gemaakt worden tot welke opleveringsvolumes dit de komende jaren bijkomend zal leiden. Op deze manier kan bijgevolg een link gelegd worden tussen een goed te keuren Optimalisatieprogramma en het toekomstige opleveringsvolume.

Figuur 13: prognose (incl. index) van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume voor de aan Aquafin opgedragen projectenportefeuille (t.e.m. OP 2019) [Bron: Aquafin]

In 3.7.5 is ook het resultaat weergegeven van de toepassing van deze methodiek op het pakket projecten uit het voorliggende Optimalisatieprogramma 2020. Na de goedkeuring van voorliggende rollend meerjareninvesteringsprogramma, zal Aquafin deze oefening nogmaals uitvoeren op basis van de op dat ogenblik meest recente stand van zaken van alle opgedragen investeringsprojecten, en het vervolgens ter kennis geven aan het eerstvolgende Overleg met het Vlaams Gewest.

3 HET ROLLEND MEERJAREN OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020 – 2024

3.1 Invulling van het beschikbare budget van het Optimalisatieprogramma 2020

3.1.1 Stap 1: kostprijsraming op projectniveau

In een 1ste stap werd voor elk van de individuele projecten een kostprijs geraamd.

Voor de klassieke leidingprojecten werd verder gewerkt met de klassieke ramingsmethodiek, waarbij heel wat aandacht gaat naar de projectsamenstelling en naar mogelijke onzekerheden teneinde tot zo accuraat mogelijke OP-ramingen te komen.

Ook voor de renovatie RWZI-projecten werd – door Aquafin - een projectraming opgesteld.

Voor nieuwbouw RWZI's werd de kostprijs bepaald aan de hand van de door Aquafin in het verleden reeds ontwikkelde CIS-methodiek. Dit biedt immers de mogelijkheid om de raming aan te passen aan de gebruikte technologie en de specifieke aanpak.

Voor de projecten waarvoor reeds een accuratere raming beschikbaar was (reeds uitgewerkt in fase TP of via een ontwerp van een andere instantie), werd uiteraard met deze accuratere raming verder gewerkt.

Zoals reeds gemeld in 2.5.2 bestaat zowel voor de leidingprojecten als voor de renovatie-RWZI-projecten – in uitzonderlijke gevallen – de mogelijkheid om een saneringsproject als studie op te dragen (investeringskost = 0 euro). Na afronding van de studie dient het project hoe dan ook (na evaluatie en prioritering) opnieuw via een nieuw investeringsprogramma ter uitvoering opgedragen te worden.

3.1.2 Stap 2: budgettaire invulling op het niveau van het volledige programma

De in stap 1 bekomen kostprijzen vormden slechts gedeeltelijk de basis voor het concreet invullen van het Optimalisatieprogramma 2020.

3.1.2.1 Leidingprojecten

Zoals reeds aangehaald in 2.5.2 werd in overleg met het kabinet van minister Schauvliege beslist om vanaf het OP 2018 bij de inschatting van de toekomstige kostprijsstijging voor leidingprojecten niet langer meer gebruik te maken van het statistisch ramingsmodel. Om de toekomstige kostprijsevolutie stijging (excl. inrekening inflatie) alsnog te ondervangen, werd door Aquafin nagegaan in welke mate de projectramingen de voorbije 4 jaar fase per fase geëvolueerd zijn. Uit deze analyse – waarvan de voorbije jaren de resultaten ook gehanteerd werden voor die projecten waarop het statistisch model niet kon worden toegepast – bleek dat de kostprijs van een leidingproject tussen opdracht en oplevering, gemiddeld genomen, met 9% daalde (excl. inrekening inflatie) t.o.v. de initiële OP-raming.

Voor de projecten die bij de (hernieuwde) opdracht reeds een deel van het studiewerk doorlopen hadden (technisch plan reeds opgemaakt en goedgekeurd), bleef de kostprijs­evol­utie (excl. inrekening inflatie) beperkt tot -7,4%.

3.1.2.2 Nieuwbouw-RWZI's

Voor deze projecten werd – op basis van de resultaten van vermelde Aquafin-analyse – bij de invulling van het Optimalisatieprogramma 2020 een globale kostprijs­stij­ging (excl. inflatie) ingerekend van 29% voor de projecten waarvoor nog geen technisch plan werd opgemaakt en goedgekeurd, en van 4% voor projecten waarvoor dit wel reeds het geval was.

3.1.2.3 Uitbreidingen en renovaties van RWZI's

Ook voor deze projecten werd verder gewerkt met de in stap 1 bekomen raming, en werd – op basis van de vermelde Aquafin-analyse – een toekomstige kostprijs­stij­ging (excl. inrekening inflatie) ingerekend van 29% voor projecten zonder goedgekeurd technisch plan, en van 13% voor projecten mét goedgekeurd technisch plan.

3.1.3 Stap 3: inrekening van de index

Vanzelfsprekend is op dit moment nog niet geweten aan welke indexaties de betrokken projecten in de toekomst nog onderhevig zullen zijn. De Overeenkomst Aquafin - Vlaams Gewest bepaalt echter dat de opgedragen projecten binnen het ter beschikking gestelde budget dienen uitgevoerd te worden. Bij de goedkeuring van de voorbije Optimalisatieprogramma's werd hierop zowel door de inspecteur van financiën, als door het kabinet begroting gewezen.

Bij de invulling van het programmajaar 2020, werd een inrekening van de index doorgevoerd, door aan te nemen dat deze van dezelfde grootte-orde is als in de voorbije periode. Op basis van een Aquafin-analyse van de kostprijzen werd een bijkomende kostprijs­stij­ging ten gevolge van de inflatie van 25% ingerekend. Voor projecten waarvoor reeds studiewerk is verricht en waarvoor dus een accurate raming (minimaal raming technisch plan) beschikbaar is, werd – gezien het feit dat deze normaliter een kortere resterende doorlooptijd hebben – slechts een bijkomende kostprijs­stij­ging ten gevolge van de inflatie van 16% ingerekend.

3.2 Methodologie bij de opmaak van het programma

3.2.1 Werkwijze

De opmaak van een rollend meerjarenprogramma vormt jaarlijks een belangrijke stap in een permanente opvolging en bijsturing van de uitbouw van de bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur. De riolerings- en geografische databanken waarover de Vlaamse Milieumaatschappij beschikt, bevatten alle nuttige gegevens die relevant zijn voor het beleids- en planningsniveau, en worden permanent geactualiseerd en geoptimaliseerd. Deze databanken vormen dan ook de vertrekbasis voor de jaarlijkse bijsturing van het rollend meerjarenprogramma.

Bij de start van de opmaak van het voorliggend rollend meerjareninvesteringsprogramma werden

- genomen beslissingen zoals de goedkeuring van scenario-analyses en Integrale Waterstudies (I.W.S.), geïmplementeerd;
- nieuwe projecten gedefinieerd, o.a. ter remediëring van vastgestelde knelpunten in de bestaande stelsels of op bestaande en nieuw op te starten installaties;

//

- bestaande nog niet opgedragen projecten bijgestuurd;

Vervolgens werden alle betrokken actoren (bekkensecretariaten, provincies, Aquafin, ...) een eerste keer samengebracht / geconsulteerd met als doel per project(voorstel) een stand van zaken op te maken en geïnformeerd te zijn inzake eventuele nieuwe elementen.

Op basis van de alzo verkregen informatie, waar nodig aangevuld met besprekingen met betrokken gemeentebesturen en/of rioolbeheerders, werd door de Ecologische Toezichthouder voor elke project een eerste voorstel van programmatie opgemaakt en ter advisering voorgelegd aan alle betrokken actoren, met name:

- nv Aquafin
- de betrokken provincie(s)
- de betrokken Bekkenraad (de bekkencoördinatoren & planningsverantwoordelijken werden doorgaans door de betrokken Bekkenraad afgevaardigd en gemandateerd om de door de Bekkenraad uitgezette krachtlijnen toe te lichten, te bewaken en te verdedigen)
- de Vlaamse Milieumaatschappij (afdeling Economisch Toezicht, resp. de diensthoofden van de diverse buitendiensten).

Vervolgens werd per bekken een besprekingsvergadering georganiseerd waarop alle vermelde actoren nogmaals werden uitgenodigd. Tijdens deze besprekingsvergaderingen werd het voorstel van programma toegelicht en besproken, en waar nodig bijgestuurd.

Na afloop van deze reeks besprekingsvergaderingen, werden de resultaten per bekken samengebracht, en werd – rekening houdend met de beschikbare budgetten (regulier, resp. lokaal pact) een ontwerp-investeringsprogramma opgemaakt waarbij een gelijkbehartiging (toetsing aan de criteria) van de diverse projecten over de verschillende bekkens heen, werd nagestreeft.

3.2.2 Kostprijstraming van de investeringsprojecten

Zowel voor de door VMM zélf gedefinieerde projecten, als voor de nieuwe, door Aquafin voorgestelde, projecten werd de investeringskost (OP-raming) geraamd op basis van de Aquafin-eenheidsprijzen (prijsniveau september 2016).

3.2.3 Beoordelingscriteria voor de te evalueren investeringsprojecten

3.2.3.1 Beoordelingscriteria voor optimalisatieprojecten in het centraal gebied

VMM heeft een eigen beoordelingsalgoritme "LIBRA"⁴ ontwikkeld. Dit model werd ook bij de opmaak van de vorige Optimalisatieprogramma's reeds gebruikt om het effect van de diverse optimalisatieprojecten in te schatten en te vergelijken met projecten die bijkomende vuilvracht aansluiten op de zuivering.

Bovendien kan VMM, zoals reeds vermeld, intussen ook bogen op een sterk uitgebouwde knelpuntendatabank die het resultaat is van heel wat terreinwerk en overleg met de diverse actoren. Dankzij deze databank is het mogelijk om daar waar reeds uitgebreid terreinonderzoek heeft plaats gehad, de belangrijkste knelpunten te detecteren, en er zeer gericht saneringsmaatregelen uit te werken.

⁴ Voor meer info zie 'Libra: prioritering van investeringen in rioleringen' in tijdschrift Rioleringwetenschap, jaargang 7 nr. 25 (blz. 21-26).

Bij de opmaak van het optimalisatieprogramma 2020-2024 werd veelvuldig gebruik gemaakt van de resultaten die via het overstortenmeetnet worden gegenereerd. Hierbij worden alle resultaten vanaf het operationeel worden van de meetpost in beschouwing genomen.

Daarnaast wordt uitgaande van de overstortmetingen door de Vlaamse Milieumaatschappij in samenwerking met de betrokken partners (NV Aquafin, de gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, ...) gezocht naar de oorzaak van de te veelvuldige overstortingen. Prioriteit wordt hierbij gegeven aan remediëring van de meest frequent werkende overstorten. Eens de oorzaak gekend, worden maatregelen voorgesteld om de toestand te verhelpen.

Er worden 3 categorieën van optimalisatieprojecten onderscheiden:

1. Optimalisatieprojecten m.b.t. overstorten

Op dit ogenblik staan tal van bergbezinkbekkens buiten het programma geprogrammeerd. Het grootste deel van deze bekkens vindt zijn oorsprong in hydrodynamische modelleringen. Bijgevolg kunnen hier bekkens in opgenomen zijn aan overstorten zonder een belangrijke impact op de waterloop en kunnen er anderzijds geen bekkens voorzien zijn bij overstorten die wel een belangrijke impact hebben.

Al heel wat jaren worden de betrokken 'geplande' bergbezinkbekkens pas op een programma opgenomen op basis van concrete resultaten van het overstortenmeetnet, met name als betrokken overstorten duidelijk als problematisch naar voor komen. Bij de keuze van de saneringswijze vormt de "ladder van Lansink" voor water (aanpak aan de bron) het uitgangspunt, wat betekent dat een bergbezinkingsbekken mede gelet op de hoge kostprijs de minst gewenst saneringswijze is.

De provincies hebben als waterloopbeheerder de mogelijkheid om in dit kader de voor hen meest problematische overstorten aan te duiden als insteek voor de opmaak van voorliggend Optimalisatieprogramma.

2. Afkoppelingsprojecten

Het correct ramen van de grootte van het af te koppelen debiet in een afkoppelingsproject is in de praktijk niet haalbaar. Bovendien kan dit debiet louter theoretisch, via de door VMM ontwikkelde LIBRA-methodologie, omgezet worden naar een "inwoner-equivalent"-waarde.

Met behulp van de LIBRA-methodologie, en rekening houdend met de sterktes en zwaktes eigen aan deze methodologie, worden de diverse afkoppelingsprojecten modelmatig gescreend naar het effect op de werking van de reeds aanwezige saneringsinfrastructuur, en in eerste orde van de reeds aanwezige zuiveringsinstallatie. Het resultaat van deze modelmatige screening wordt als belangrijk element meegenomen in het beslissingsproces dat leidt tot het programmeren van de betrokken afkoppelingsprojecten.

Bij de bepaling van de in aanmerking te nemen projecten wordt volgende pragmatische werkwijze gehanteerd:

- Er wordt prioritair begonnen met de meest problematische zuiveringsgebieden die in detail onderzocht worden, o.a. door een uitgebreid terreinonderzoek. Uit de praktijkervaring van dit onderzoek worden de belangrijkste knelpunten aangeduid en waar mogelijk gekarakteriseerd.
- De sanering van de belangrijkste knelpunten in het onderzoeksgebied werden in aanmerking genomen om op het optimalisatieprogramma opgenomen te worden. Dit betekent dat het effect van de sanering

Bij de opmaak van de Optimalisatieprogramma's 2010 t.e.m. 2018, werden in dit kader reeds 220 projecten (of delen van projecten) binnen het Budget Lokaal Pact definitief geprogrammeerd. Bij betrokken projecten werd het indicatief overnamepunt verschoven hetzij naar een lozingspunt (met een reeds ingezamelde vuilvracht groter dan de omslagwaarde) gelegen binnen de cluster, hetzij naar het meest stroomopwaarts gelegen knooppunt binnen de cluster waar de omslagwaarde bereikt is.

Intussen zijn sinds de goedkeuring op 18 december 2015 door de Vlaamse Regering de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen van kracht geworden waarin de overnamepunten gemeentelijke / bovengemeentelijke opdracht "definitief" werden vastgelegd. Hierdoor zullen voortaan bijna geen projecten meer binnen deze categorie geprogrammeerd worden. Enkel in die gevallen waarin alsnog een (toekomstige) verschuiving van het overnamepunt zou nodig zijn op basis van een wijziging van de visie ten opzichte van deze van het GUP, kunnen tussentijds projecten in deze lokaal pact-categorie opgenomen worden (in voorliggend OP 2019 is dit voor 2 projecten het geval).

3.3.2 Tenlastename door een gefaseerde overname van tussenliggende leidingen

Het uitgangspunt bij deze categorie is de vorming van een aaneengesloten bovengemeentelijk netwerk, wat kan verwezenlijkt worden door de overname van "gemeentelijke" leidingen gelegen tussen afwaartse en opwaartse bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur in beheer van nv Aquafin. Het overnemen van dergelijke tussenschakels verloopt gefaseerd in functie van noodzakelijke optimalisaties en in functie van opportuniteiten wanneer bv. de wegenis door de wegbeheerder wordt heraangelegd.

Er van uitgaand dat, conform het besluit van de Vlaamse Regering van 10 maart 2006 houdende de vaststelling van de regels voor de scheiding tussen de gemeentelijke en bovengemeentelijke saneringsverplichting en de vaststelling van de zoneringsplannen, op termijn een aaneengesloten bovengemeentelijk netwerk wenselijk is, werden de betrokken gemeentelijke projecten die een bovengemeentelijk karakter hebben dan ook (geheel of deels) doorgeschoven naar het Budget Lokaal Pact van het Optimalisatieprogramma.

Intussen loopt er een oefening om de tussenliggende leidingen in het centraal gebied concreet af te bakenen in samenspraak met de rioolbeheerders.

3.3.3 Tenlastename van de aanleg van gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg van collectoren, prioritaire rioleringen of lokaal pact-dossiers

Het betreft hier onder andere de tenlastename van dienstrioleringen of wachtaansluitingen die voorheen als gecombineerd project via een prioritaire opname op het subsidiëringsprogramma gesubsidieerd werden. Dergelijke gecombineerde dossiers bezwaarden in het verleden in belangrijke mate het subsidiëringsprogramma waardoor slechts een beperkt budget overbleef voor de opname van door de gemeente aangevraagde projecten. Door de aanleg van deze dienstrioleringen ten laste te nemen, wordt er meer ruimte gecreëerd op het subsidiëringsprogramma voor de opname van door de gemeente ingediende rioleringsprojecten. Deze tenlastename kan tevens een positief effect hebben op de doorlooptijd van de betrokken Aquafinprojecten, aangezien de gemeenten hierdoor veel minder als afremmende factor kunnen/zullen fungeren.

Sinds het OP 2017 worden ook de technisch onafscheidbare dienstioleringen, die voorheen ook reeds door Aquafin werden aangelegd, maar die functioneel eigenlijk tot de gemeentelijke opdracht behoren, in deze categorie ondergebracht.

Als belangrijke randvoorwaarde werd wel gesteld dat de tenlastename ook het herstel van de weg in zijn oorspronkelijke toestand omvat, doch dat een eventuele nieuwe (meestal duurdere) weginrichting ten laste blijft van de gemeente.

Tot nog toe werden dergelijke “gecombineerde gemeentelijke dossiers” pas in aanmerking genomen voor tenlastename in het kader van het Lokaal Pact-budget op het ogenblik dat het technisch plan van het Aquafin-project waaraan het gekoppeld is, is goedgekeurd. Immers pas op dat moment ligt de saneringswijze van het Aquafin-project vast en wordt duidelijk of er al dan niet een gecombineerd gemeentelijk aandeel is. Rekening houdend met het feit dat we – op basis van de in het verleden genomen beslissingen – nog maar één lokaal pact-programma (OP2021) te gaan hebben, werd bij de opmaak van voorliggend OP bij 8 projecten waarvoor het nu reeds vastligt dat er een “gecombineerd gemeentelijk aandeel” (i.e. aanleg gemeentelijke dienstioleringen in het tracé van de bovengemeentelijke transportleiding) noodzakelijk zal zijn, dit gemeentelijk aandeel wel al meegenomen bij de initiële bovengemeentelijke opdracht.

3.3.4 Tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur

3.3.4.1 Strategische RWA-leidingen

Iedereen is het er over eens dat er in bepaalde regio’s nood is aan strategische RWA-leidingen, doch de wijze waarop een dergelijk netwerk moet uitgetekend worden is nog in opbouw. De voorbije jaren werden bij de opmaak van de bovengemeentelijke Optimalisatieprogramma’s al dergelijke projecten besproken. Pas sinds het Optimalisatieprogramma 2011 komen deze projecten ook in aanmerking voor prioritaire opname op het Optimalisatieprogramma en dit binnen het Budget Lokaal Pact.

Voor de opname van dergelijke projecten werden volgende criteria gehanteerd bij de opmaak van voorliggend Optimalisatieprogramma:

1. Concreet engagement van de gemeente(n)

De aanleg van strategische RWA-leidingen moet als aanzet dienen voor de uitbouw van een gescheiden rioleringsstelsel. Hierbij moet(en) de gemeente(n) aantonen dat de aanleg van een strategische RWA-leiding de enige manier is om een gebied gescheiden te laten afwateren. De aanleg van de strategische RWA-leidingen moet daarenboven afgestemd worden op concrete intenties van de gemeente(n). De gemeente(n) moet(en) zich engageren via een gemeenteraadsbeslissing tot het afkoppelen van alle verharde oppervlakten in het tracé en van alle zijstraten.

Er wordt wel voorgesteld geen uitvoeringstermijn voor dit engagement op te leggen, doch de gemeente(n) moet(en) hiervoor wel de nodige subsidie-aanvragen indienen.

Er dient wel opgemerkt dat voor VMM het louter aanleggen van een gescheiden stelsel in een nieuwe verkaveling niet gelijk kan gesteld worden aan het gemeentelijk engagement. Het kan wel de aanleiding zijn tot de aanleg van een strategische RWA-leiding, maar dan moet de gemeente ook bijkomend de scheiding doorvoeren in gebieden met een gemengd stelsel.

2. Onmiddellijk rendement

De strategische RWA-leiding moet stroomafwaarts steeds onmiddellijk aansluiten op een waterloop of een andere RWA-leiding. Aansluiten op een gemengd stelsel is uit den boze.

Om te vermijden dat grote RWA-debietten op één punt in de waterloop terecht komen, stelt VMM tevens voor dat de RWA-leiding steeds zo gespreid mogelijk moet afwateren naar een waterloop.

3. Er moet een voldoende groot gebied ontsloten worden

Bij de aanduiding van dit gebied moet een onderscheid gemaakt worden tussen de verharde en onverharde oppervlakte. Het bepalen van wat er onder 'een voldoende groot gebied' moet begrepen worden en hoe dit moet berekend worden, wordt op ad hoc-basis bekeken en hierbij worden volgende invalshoeken in beschouwing genomen:

- het gebied moet bepaald worden in percentages, niet in absolute cijfers. Dit om te vermijden dat kleine gemeenten niet in aanmerking zouden komen voor de aanleg van een strategische RWA-leiding. Dit kan bijvoorbeeld op basis van de verhouding t.o.v. van de totaal aangesloten IE's van de gemeente of van de totaal aangesloten oppervlakte van de gemeente zijn.
- de percentages kunnen ook op het niveau van het zuiveringsgebied bepaald worden. Het voordeel hiervan is dat de hoeveelheid aangesloten oppervlakte via een debietsanalyse kan berekend worden, terwijl het moeilijk te bepalen is hoeveel verharde oppervlakte er per gemeente aangesloten is. Nadeel is wel dat de debietsanalyse enkel kan gebruikt worden bij bestaande RWZI's en dat kleine gemeenten gelegen in verschillende (grotere) zuiveringsgebieden hierdoor benadeeld kunnen worden.
- Ook een berekening via de LIBRA-methode kan bijkomende informatie opleveren, doch hierbij dient opgelet voor een ongelijke behandeling, aangezien gebieden waar er een grote verdunning is, een betere score zullen halen.

4. RWA-visie

De gemeente moet voorzien in een globaal plan of visie voor de RWA-afvoer in het betrokken (zuiverings-) gebied of de gemeente. Er worden geen diameters gevraagd, wel een aanduiding op plan van de afvoerweg voor de RWA in het gebied. Dit plan is bij voorkeur gebaseerd op een hemelwaterplan of gelijkwaardig. Aan de hand van dit plan wordt dan bepaald welke de strategische RWA-leidingen zijn.

Opmerking: de afwatering van RWA-leidingen is gemeentegrens overschrijdend.

5. Grachten en waterlopen

Vasthouden van hemelwater en afvoer van RWA naar grachten en waterlopen krijgt conform de code van goede praktijk voorrang op de aanleg van een RWA-leiding. Het kan eventueel nodig zijn om deze grachten en waterlopen te herprofilen. Deze werken kunnen, in zover dit technisch noodzakelijk is in functie van het project, ten laste van het Gewest genomen worden indien aan de voorwaarden inzake gemeentelijk engagement, onmiddellijk rendement en de grootte van het stroomopwaarts gebied is voldaan.

Bij verdwenen of opgeheven waterlopen waarbij het vroegere (ingebuisde) tracé van de waterloop nu dienst doet als riolering, kan het nodig zijn om de waterloop terug in ere te herstellen. Deze kan dan dienst doen als strategische RWA-leiding.

Er dient wel opgemerkt dat de scheiding tussen werken aan de waterloop die nodig zijn voor de aanleg van een strategische RWA-leiding en waterloopbeheer in deze gevallen bijzonder dun is.

Het afkoppelen van waterlopen die op het rioleringsstelsel zijn aangesloten, valt niet onder de aanleg van een strategische RWA-leiding, maar onder het oplossen van knelpunten.

Volgende criteria geven geen beschrijving van het kader van een strategische RWA-leiding, maar kunnen extra argumenten zijn om een strategische RWA-leiding te prioriteren bij de opmaak van het Optimalisatie-programma:

- een gunstige kosten-effectiviteitsanalyse : wat is de geschatte kost en wat zijn de vooropgestelde baten.
- indien het project kan gecombineerd worden met andere werken zodat een win-winsituatie kan worden gecreëerd (bvb. wegenwerken, renovatie van een bestaande toevoerleiding of collector, land- en natuurinrichting, ruilverkaveling, erosiebestrijding, ...).
- indien er zich in de betrokken regio regelmatig wateroverlast voordoet (kan bvb afgetoetst worden aan de laag van de overstromingsgevoelige gebieden welke bij de watertoets wordt gehanteerd).
- de ligging in een verdund zuiveringsgebied.
- de relatie met het oplossen van knelpunten door de gemeente.

3.3.4.2 Projecten ter verhoging van het rendement van de RWA-aanpak

Het waterzuiveringsbeleid van de laatste jaren heeft zich meer en meer tot doel gesteld om een slimme aanpak aangaande het hemelwater na te streven. Het principe van de ‘‘Ladder van Lansink’’ wordt hierbij maximaal nagestreefd doch is niet overal concreet toepasbaar.

Niettemin zijn veel gemeenten mee met het verhaal van gescheiden opvang, optimale afkoppeling, toepassing van RWA-leidingen, ... en dergelijke meer.

Via het circuit van het Subsidiëringsprogramma is VMM in de mogelijkheid om de gemeenten daarin te sturen en te belonen. Gelet op hun financiële mogelijkheden zijn ze daarin bij wijlen ook beperkt. Daarnaast kan ook niet van hen verwacht worden dat ze hun riolnet op korte termijn volledig vernieuwen. Bij heraanleg van rioleringen wordt normaliter een gescheiden stelsel aangelegd doch DWA en RWA komen in een aantal gevallen afwaarts weer samen omwille van een ontbrekende schakel tot aan een waterloop. In het kader van het Lokaal Pact werd afgesproken dat het Vlaams Gewest de gemeenten hierin een eind tegemoet kan komen door tegelijkertijd de afwaartse schakel te realiseren en op die wijze het rendement van de betrokken investeringen te verhogen. Niettegenstaande het hier niet echt ‘‘strategische’’ RWA-leidingen betreft, sluit dit soort projecten hier wel heel nauw bij aan.

3.3.4.3 Afkoppelen van parasitaire debieten van de gemeentelijke riolering

Het is bekend dat het aangesloten zijn van parasitaire debieten (grachten, waterlopen, grote verharde oppervlakten, omgekeerd werkende overstorten, ...), hetzij op continue hetzij op discontinue basis, een serieuze impact hebben op de influentkwaliteit en de efficiëntie van de zuivering, en dat zij leiden tot bijkomende (nutteloze) kosten ingevolge extra draaiuren van pompen en het behandelen van extra debieten. Vanuit VMM wordt deze problematiek dan ook al jaren aangekaart bij alle betrokken actoren (waaronder in belangrijke mate de gemeenten) in de hoop om hen te kunnen overtuigen dat zij hun verantwoordelijkheid dienen op te nemen en een en ander in gang dienen te zetten. Tot nog toe echter met (te) weinig succes. Immers, de ingrepen kosten steeds (en soms veel) geld terwijl deze voor de gemeente en hun burgers niet altijd veel meerwaarde bieden.

De aanpak van deze problematiek ligt enigszins anders in het centraal gebied versus het buitengebied. In het buitengebied waar de bovengemeentelijke infrastructuur nog in belangrijke mate moet aangelegd worden, worden de bovengemeentelijke projecten slechts prioritair op het investeringsprogramma opgenomen op voorwaarde dat het aansluitende of toevoerende stelsel kwaliteitsvol is. Van zodra er zich op dit stelsel knelpunten situeren, worden er voorwaarden gesteld richting de rioolbeheerder en worden de bovengemeentelijke projecten onder voorbehoud hiervan geplaatst.

In het centraal gebied waar reeds riolering aanwezig is, zijn er ook nog heel wat historische pijnpunten die om een oplossing vragen. Hier heeft het Gewest echter geen “stok achter de deur” om de rioolbeheerder aan te zetten tot het oplossen van heel wat knelpunten. Om de gemeenten een eind tegemoet te komen in deze problematiek, werd afgesproken dat het Vlaamse Gewest binnen de budgetten van het Lokaal Pact de voornaamste historische knelpunten in het centrale gebied kan aanpakken en in plaats van de gemeente kan oplossen. De opname van dergelijke projecten op het Budget Lokaal Pact geeft immers aanleiding tot een win-winsituatie aangezien deze afkoppelingen voor het gewest een meerwaarde zijn.

3.3.4.4 Optimalisatie bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur (o.a. sanering overstorten) via ingrepen in gemeentelijk stelsel of via ‘end-of-pipe’-ingrepen in bovengemeentelijk stelsel

Een aantal problematieken zoals de sanering van veelwerkende overstorten dienen in principe (brongericht) te worden opgelost door de heraanleg (als gescheiden stelsel) van of ingrepen in het opwaarts gelegen gemeentelijke rioleringsstelsel. Deze brongerichte aanpak vergt echter in een aantal gevallen zeer dure investeringen vanwege de betrokken gemeente(n) of rioolbeheerders, voor wie ze meestal niet meteen een prioriteit vormen. In een aantal gevallen zijn er ook minder brongerichte oplossingen mogelijk door het uitvoeren van een aantal minder dure, meer kosteneffectieve optimalisatie-ingrepen in het gemeentelijke, dan wel bovengemeentelijke stelsel. Ze vormen echter een end-of-pipe oplossing omdat de eigenlijke bronmaatregelen zich situeren in het gemeentelijk stelsel maar geen kosteneffectieve of dure maatregelen zijn. In het kader van de verruiming van het Lokaal Pact werd beslist dat dergelijke optimalisatie-ingrepen door het Gewest ten laste kunnen worden genomen om aldus zeer dure gemeentelijke investeringen te vermijden. Alvorens dergelijke projecten op het bovengemeentelijk investeringsprogramma op te nemen, dienen echter wel vooraf alle mogelijke oplossingen onderzocht te worden. Ze vormen dan ook in eerste orde het voorwerp van projecten die eerst als ‘studieproject’ op het programma worden opgenomen.

3.3.5 Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen

Zoals in 1.3.3 al aangegeven, is de timing van de aankondiging van werken door het Agentschap Wegen & Verkeer (AWV), respectievelijk de vaak wisselende planning van deze AWV-projecten doorgaans problematisch voor een goede afstemming van de programmering van rioleringsprojecten, en dit zowel voor bovengemeentelijke collectorprojecten (Aquafin), als voor gemeentelijke rioleringsprojecten. Onder meer het tijdig aanvragen van subsidies door lokale besturen (of hun rioolbeheerders) bij VMM, alsook het uitwerken van de rioleringsprojecten in overeenstemming met de subsidieprocedure, wordt hierdoor sterk bemoeilijkt. Aangezien de timing van de AWV-werken (= initiatief vanuit een bovengemeentelijk beleidsdomein) meestal allesbepalend is, werd bij de verruiming van het Lokaal Pact medio 2015 door de Vlaamse Regering beslist om ook gemeentelijke rioleringsprojecten in het tracé van AWV-projecten voortaan via het Aquafin-investeringsprogramma ten laste te nemen. Op die manier draagt het Gewest als initiatiefnemer van de geplande wegenwerken, immers ook alle noodzakelijke investeringen (zowel bovengemeentelijk als gemeentelijk) in rioleringsinfrastructuur die de betrokken wegenwerken met zich meebrengen.

Daar waar dit voor de opname op het bovengemeentelijk investeringsprogramma qua timing een ‘probleem’ vormt, laat artikel 51.1 van de Overeenkomst tussen Aquafin en het Vlaams Gewest immers toe dat hoogdringende projecten via een afzonderlijke procedure aan een reeds opgedragen bovengemeentelijk investeringsprogramma kunnen toegevoegd worden.

Essentieel voor een opname op het bovengemeentelijke investeringsprogramma (ook voor opname via art. 51.1.) is wel dat dit slechts kan in zoverre de aanbestedingsprocedure van de gezamenlijke uitvoering van betrokken wegen- en rioleringswerken nog niet is ingezet (betrokken werken mogen dus nog niet gepubliceerd zijn).

Bovendien is er voor geopteerd om enkel projecten binnen deze categorie op het bovengemeentelijke investeringsprogramma op te nemen, als betrokken gemeentelijke rioleringsprojecten nog niet werden opgenomen op een (definitief) subsidieprogramma.

3.3.6 Tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn

Zoals bepaald bij de verruiming van het Lokaal Pact in juli 2015, komen hiervoor die gemeentelijke projecten in aanmerking die het voorwerp uitmaken van een voorbehoud gesteld bij een aan Aquafin opgedragen project op voorwaarde dat deze bijdragen tot een versnelde realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn. De betrokken projecten dienen bijgevolg gesitueerd te zijn in de speerpuntgebieden en aandachtsgebieden (afbakening conform de vaststelling van de definitieve stroomgebiedbeheerplannen 2016-2021 voor de Schelde en Maas), in SBZ-gebieden en/of in gebieden die onder toepassing vallen van de Zwemwaterrichtlijn. Bovendien moeten zij cumulatief voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn zijn nog niet bereikt in het desbetreffende gebied;
- de uitvoering van de gemeentelijke saneringsverplichting gebeurt conform de verplichtingen opgenomen in het stroomgebiedbeheerplan;
- de bovengemeentelijke projecten hebben op basis van het GUP een maximale prioriteit van 7 of dragen voor optimalisatie van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur bij tot de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water.

Ook voor deze categorie geldt dat zowel reeds op een definitief subsidieprogramma opgenomen projecten, als projecten waarvoor nog geen subsidiëring voorzien is, in aanmerking kunnen komen voor overdracht naar / opname op het Lokaal Pact-luik van het bovengemeentelijk investeringsprogramma.

In het voorjaar van 2016 werden de bij VMM gekende subsidiedossiers (zowel reeds op het subsidieprogramma opgenomen projecten, als nog niet opgenomen subsidieaanvragen) gescreend. Gelet op het grote aanbod aan potentiële projecten, werd bij deze screening tevens rekening gehouden met het al dan niet vervat zijn in de acties van de beide tot nog toe goedgekeurde stroomgebiedbeheerplannen (SGBP) en met de daarin vastgelegde deadlines. Op basis van deze screening werden uiteindelijk 162 projecten geselecteerd voor uitvoering – mits akkoord van betrokken rioolbeheerder / gemeente, alsook ondertekening van de gebruiksovereenkomst – via het Aquafin-investeringsprogramma. Mits akkoord en na ondertekening worden de betrokken projecten vervolgens – na prioritering – gespreid over de OP's 2018 t.e.m. 2021 ter uitvoering opgedragen aan nv Aquafin.

3.4 Samenvattend: gehanteerde principes bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2020-2024

Uitgaande van bovenstaande krachtlijnen, en rekening houdend met de diverse verplichtingen, werden uiteindelijk volgende principes gehanteerd bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2020-2024:

1. Opmaak van een programma ten belope van 230 miljoen euro, waarvan 130 miljoen euro voor de tenlastename van gemeentelijke rioleringsinspanningen, in te vullen met concrete projecten.

2. Invulling van dit budget in functie van het voorhanden zijn van waardevolle, gemotiveerde projectvoorstellen.
3. Optimalisatieprojecten in het centraal gebied (afkoppeling parasitair water en hemelwater, optimalisatie en renovatie van overstorten, RWZI's, pompstations en leidingen) kunnen opgenomen worden.
4. Optimalisatieprojecten in het buitengebied kunnen enkel onder zeer strikte voorwaarden: een kwalitatieve riolering en een optimale scheiding op particulier terrein en mits bewaking ecologisch transport.
5. De afbakening op basis van de definitieve overnamepunten wordt in het buitengebied gehanteerd.
6. De relatieve kostprijs blijft voor transportprojecten een zeer belangrijk prioriteringselement. Voor projecten met een minder gunstig rendement geldt dat – op basis van de goedgekeurde zoneringsplannen – voldoende vuilvracht dient gesaneerd te worden zodat de investering zowel ecologisch als economisch verantwoord is. Waar nodig dient de gemeente (of door de gemeente aangestelde rioleringsinstantie) gelijktijdig dan ook nog voor bijkomende inzameling van huishoudelijk afvalwater te zorgen.
7. De screening van de kwaliteit van lozingspunten op hun verdunning en van aan te sluiten riolering blijft voor VMM een conditio sine qua non voor opname op het Optimalisatieprogramma 2020.

Op basis van de, tijdens de besprekingsvergaderingen (zie de verslagen) genomen beslissingen en na uitvoering van de tijdens deze vergaderingen geformuleerde acties, werd vervolgens een ontwerp van rollend meerjarenprogramma opgemaakt.

3.5 Inbreng van de bekkenraden bij de opmaak van het Optimalisatieprogramma

Conform artikel 27 van het decreet integraal waterbeleid behoort het tot de taak van de bekkenraden om een advies uit te brengen over de ontwerp-investeringsprogramma's inzake de optimalisatie van de waterzuiveringsinfrastructuur.

Teneinde de betrokkenheid van de bekkenraden te maximaliseren en om praktische redenen, werd er reeds jaren geleden voor geopteerd om niet te wachten tot een ontwerp-programma gefinaliseerd is alvorens het voor advies voor te leggen aan de bekkenraad. Op die manier wordt de bekkenraad immers pas na de opmaak van het investeringsprogramma betrokken, en wordt de inbreng van de bekkenraad zeer sterk beperkt. Het kan immers niet de bedoeling zijn, om op basis van 11 adviezen van 11 verschillende bekkenraden, nadien nog eens het gehele ontwerp-Optimalisatieprogramma te gaan bijsturen en herwerken.

Daarom werd er, in samenspraak met het CIW-secretariaat, voor gekozen om reeds van in de beginfase de bekkenraad te betrekken bij de opmaak van het optimalisatieprogramma's, en dit door aan elk van de bekkenraden een insteek te vragen met het oog op de besprekingsvergaderingen die per bekken gehouden werden.

Daarnaast worden, op uitnodiging van VMM – afdeling Ecologisch Toezicht, de bekkenraden op de besprekingsvergaderingen ook vertegenwoordigd door de bekkencoördinator en/of de planningsverantwoordelijken, die vanuit de bekkenraad een uitdrukkelijk mandaat krijgen om de krachtlijnen die vanuit de bekkenraad werden vooropgesteld, op de vergaderingen mee te nemen in de discussie.

Waar nodig wordt ook voorafgaand aan de besprekingsvergaderingen, heel wat informatie uitgewisseld met de diverse bekkensecretariaten, dit teneinde tot een zo kwalitatief én realistisch mogelijk advies van de bekkenraden te komen.

Sinds enkele jaren worden de betrokken adviezen geïntegreerd in de bekkenspecifieke delen van het jaarlijks op te maken wateruitvoeringsprogramma⁵ (WUP). De betrokken adviezen die in het kader van de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2020-2024 werden uitgebracht, en geïntegreerd zijn in het WUP 2017, zijn als bijlage bij het Optimalisatieprogramma 2020-2024 gevoegd (zie CD-rom).

3.6 Het Optimalisatieprogramma 2020-2024

Bij de opmaak van voorliggend programma dienen geen – reeds eerder ter uitvoering opgedragen – projecten op het programma 2020 opgenomen te worden die omwille van de budgetoverschrijding niet op het initiële programmajaar konden behouden blijven.

Verder werden met het oog op de invulling van het budget Lokaal Pact, en meer specifiek de categorie “Tenlastename van de aanleg van de gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg in het tracé van collectoren, prioritaire rioleringen en lokaal pact dossiers”, ook alle, voor het Subsidiëringsprogramma ingediende, met Aquafinwerken gecombineerde projecten aan een grondige controle onderworpen teneinde na te gaan of zij in aanmerking kwamen om door het Vlaams Gewest ten laste te worden genomen.

Ook de intussen ingediende technische plannen werden gecontroleerd op eventuele gemeentelijke aandelen (waarvoor al dan niet een subsidie-aanvraag was ingediend), en de mate waarin deze al dan niet voor een tenlastename door het Vlaams Gewest in aanmerking konden worden genomen. Noodzakelijke voorwaarde hierbij was onder meer dat er intussen een consensus moet zijn omtrent het betrokken technische plan.

Voor de invulling van het programma 2020 werd in 1ste instantie aandacht besteed aan die projecten die bij de opmaak van het vorige Optimalisatieprogramma (2019-2023) reeds klaar waren voor opname op het programma 2019, maar er om budgettaire redenen niet op konden opgenomen worden. Betrokken projecten werden wel nogmaals geëvalueerd.

In een volgende stap werd nagegaan of er intussen nieuwe zeer prioritaire problematieken/projecten waren die een dringende opname op het programma 2020 vereisten. Daar waar er reeds resultaten waren binnengekomen voor de bij de vorige programmaopmaak gedefinieerde acties, werd geëvalueerd of deze resultaten tot een prioritaire opname op het Optimalisatieprogramma 2020 noopten.

⁵ Het wateruitvoeringsprogramma rapporteert jaarlijks over de uitvoering van de stroomgebiedbeheerplannen en blikt vooruit op de uitvoering van de komende jaren. Het omvat o.a. 11 bekkenspecifieke delen die gebiedsspecifiek de stand van zaken weer geven van de uitvoering en de planning van de acties op bekkenniveau, met bijzondere aandacht voor de speerpunt- en aandachtsgebieden.

Dit alles resulteerde in een pakket van 140 projecten (waarvan 11 enkel voor het opmaken van een studie, en dus zonder investeringskost) dat wordt voorgesteld voor opname op het optimalisatieprogramma 2020, en dit voor in totaal 189 miljoen euro (regulier + lokaal pact) op basis van de klassieke OP-raming.

In onderstaande tabel 1 wordt een globaal overzicht gegeven van de resultaten van de opmaak van het rollend meerjarenprogramma en van de programmering van de diverse projecten.

Tabel 1: Het optimalisatieprogramma 2020-2024 – invulling programmajaren⁶

Programmajaar	Aantal projecten	Totale kostprijs (in euro)
2020	140	189.254.924,00
2021	64	96.691.994,77
2022-2024	289	346.536.710,22
Totaal op het programma	493	632.483.628,99
Buiten het programma	269	202.169.268,30

Zoals blijkt uit deze tabel kregen in totaal 493 projecten voor een totaal ramingsbedrag van ca. 632 miljoen euro een plaats binnen het meerjarenprogramma. Op het definitieve programmajaar 2020 werden:

- 16 nieuwe gecombineerde gemeentelijke aandelen bij reeds eerder aan Aquafin opgedragen projecten met goedgekeurd technisch plan opgenomen in het kader van het lokaal pact met de gemeenten;
- 124 nieuwe projecten opgenomen waarvoor na evaluatie en grondig onderzoek voldoende zekerheid bestaat over het belang en het onmiddellijke rendement om ze voor te stellen voor opname op het programmajaar 2020. Dit betekent dat ze, na goedkeuring door de Vlaamse regering, ter studie / uitvoering kunnen opgedragen worden aan Aquafin.

Verderop wordt in 3.7 en op de bijgevoegde projectfiches (zie CD-rom) ingegaan op het Optimalisatieprogramma 2020 en de redenen waarom de betrokken projecten op dit programmajaar kunnen worden geprogrammeerd.

Op het indicatieve gedeelte van het Optimalisatieprogramma 2020-2024 werden 64 projecten opgenomen op het programmajaar 2021. Deze projecten konden om diverse redenen nog niet opgenomen worden op het programmajaar 2020, zoals:

- de projecten dienen te worden afgestemd op andere projecten (al dan niet van andere instanties);
- de projecten dienen inhoudelijk nog verder uitgewerkt te worden;
- er dient nog bijkomend onderzoek te gebeuren (bv terreinonderzoek, onderzoek naar de invloed op de werking van de RWZI, ...), dat indien mogelijk tegen de opmaak van het volgende Optimalisatieprogramma dient te gebeuren;
- er dient nog bijkomende informatie en/of onderbouwing voor het projectvoorstel aangeleverd te worden;
- er dienen nog afspraken gemaakt met de betrokken gemeente(n).

Tenslotte werden ook op de richtinggevende periode 2022-2024 in totaal 289 projecten opgenomen. Deze projecten zijn op dit moment echter alles behalve klaar om geprogrammeerd te worden op een concreet programmajaar, laat staan op het programmajaar 2020.

⁶ op basis van de klassieke projectramingen

Daarnaast werden nog een aantal projectvoorstellen (al dan niet voorlopig) niet weerhouden voor opname op het meerjaren-Optimalisatieprogramma 2020-2024.

Tabel 2 geeft een overzicht van het Optimalisatieprogramma 2020-2024, opgesplitst per bekken, waarbij naast het aantal projecten (tussen haakjes) ook de gecumuleerde kostprijsraming per bekken en per programmajaar is weergegeven.

Tabel 2: Het optimalisatieprogramma 2020-2024, opgesplitst per hydrografisch bekken⁷

Bekken	Programmajaar		
	2020	2021	2022-2024
Beneden-Schelde	18.983.880,00 (17)	5.181.790,28 (6)	22.281.545,30 (23)
Boven-Schelde	8.431.440,50 (8)	3.015.419,30 (3)	22.355.316,51 (20)
Brugse Polders	3.054.672,13 (4)	5.720.893,21 (5)	11.943.825,27 (13)
Demer	34.789.639,78 (27)	24.121.912,39 (16)	83.265.421,51 (65)
Dender	14.749.581,36 (8)	9.489.469,08 (5)	14.061.760,38 (12)
Dijle & Zenne	35.176.997,00 (18)	10.460.767,00 (4)	41.169.111,55 (30)
Gentse Kanalen	12.863.939,00 (13)	5.990.145,00 (4)	12.774.359,02 (12)
Ijzer	16.463.305,70 (11)	14.588.636,87 (6)	22.940.603,88 (16)
Leie	8.899.041,53 (12)	9.146.111,90 (11)	21.985.061,18 (20)
Maas	11.581.943,00 (8)	7.518.592,75 (3)	25.267.202,11 (24)
Nete	24.260.484,00 (14)	1.458.257,00 (1)	68.492.503,53 (54)
Totaal	189.254.924,00 (140)	96.691.994,77 (64)	346.536.710,22 (289)

In bijlage 1a is een overzicht toegevoegd van de per programmajaar opgenomen projecten.

3.7 Bespreking van het programmajaar 2020

3.7.1 Invulling van het Optimalisatieprogramma 2020

Bij de opmaak van het Meerjareninvesteringsprogramma 2020-2024 werd voor elk van de projecten die in aanmerking kwamen voor opname op het Optimalisatieprogramma 2020 nagegaan of en in welke mate ze thuishoorden binnen één van de afgebakende categorieën van het Lokaal Pact, dan wel of ze conform de vastgelegde krachtlijnen konden worden uitgebreid met een tenlastename van een gemeentelijke rioleringsinspanning. Met het oog hierop, maar ook met het oog op noodzakelijke gemeentelijke engagementen, werden heel wat contacten gelegd met betrokken gemeentebesturen alvorens over te gaan tot een definitief voorstel tot prioritaire opname op het Optimalisatieprogramma 2020.

In de loop van 2018 bleek bij de goedkeuring van de technische plannen van reeds eerder aan Aquafin ter uitvoering opgedragen projecten dat in het geval van 16 projecten ook gemeentelijke gecombineerde aandelen (dienstrioleringen) noodzakelijk zijn. Voor deze gemeentelijke aandelen zijn – in het kader van het Lokaal Pact – dan ook 16 nieuwe projecten gedefinieerd die in voorliggend programma worden voorgesteld voor opname op het Optimalisatieprogramma 2020. Deze projecten vertegenwoordigen een geraamde investering (op basis van de technische plannen van de bovengemeentelijke aandelen) van 6.053.263 euro.

⁷ ramingen op basis van de klassieke ramingsmethodologie

De toekomstige opleveringskost van deze projecten wordt geschat op 6.593.214 euro (met inrekening inflatie).

Het nog resterende budget werd verder ingevuld met 113 projecten die een totaal budget – op basis van de klassieke raming – van 183.201.661 euro vertegenwoordigen. De inschatting (zie 2.5.2) van de kostprijs bij oplevering van deze projecten, resulteert in een totale kost van 175.291.151 euro (zonder inrekening indexatie), resp. 221.819.025 euro (met inrekening indexatie). De mate waarin deze projecten thuishoren binnen het reguliere budget, dan wel het lokaal pact-budget is verder gespecificeerd in 3.7.2, resp. 3.7.3.

Aan deze lijst van nieuw op te dragen projecten zijn daarnaast nog 11 projecten toegevoegd waarvoor enkel de studie wordt opgedragen en waarvoor dus nog geen investeringskost wordt ingerekend.

Bij de afronding van de opmaak van het Optimalisatieprogramma 2020 konden de resultaten als volgt samengevat worden:

	Budgettaire invulling	Aandeel	
		Regulier	Lokaal Pact
... op basis van klassieke ramingsmethodiek			
In het kader van budgetproblematiek van een vorig investeringsjaar doorgeschoven naar OP2020 (nihil)	-	-	-
Nieuwe via OP2020 ter uitvoering op te dragen projecten (129 projecten)	189.254.924	76.141.757	113.113.167
Nieuwe via OP2020 ter studie op te dragen projecten (11 projecten)	-	-	-
... op basis van geraamde opleveringskost zonder inrekening inflatie			
In het kader van budgetproblematiek van een vorig investeringsjaar doorgeschoven naar OP2020 (nihil)	-	-	-
Nieuwe via OP2020 ter uitvoering op te dragen projecten (129 projecten)	180.915.843	78.302.769	102.613.074
Nieuwe via OP2020 ter studie op te dragen projecten (11 projecten)	-	-	-
... op basis van geraamde opleveringskost mét inrekening inflatie			
In het kader van budgetproblematiek van een vorig investeringsjaar doorgeschoven naar OP2020 (nihil)	-	-	-
Nieuwe via OP2020 ter uitvoering op te dragen projecten (129 projecten)	228.412.239	98.724.771	129.687.468
Nieuwe via OP2020 ter studie op te dragen projecten (11 projecten)	-	-	-

3.7.2 Invulling van het Regulier Budget

Van de 129 projecten⁸ die worden voorgesteld voor opname op het Optimalisatieprogramma 2020, zijn 42 projecten geheel en 11 projecten gedeeltelijk te beschouwen als een bovengemeentelijke opdracht. Deze (delen van) projecten vertegenwoordigen – voor wat het regulier budget betreft – een totale investering van 76.141.757 euro (op basis van de klassieke raming). De geschatte opleveringskost bedraagt 78.302.769 euro (excl. inrekening inflatie) en 98.724.771 euro (incl. inrekening inflatie).

Met betrokken investeringsprojecten wordt in hoofdzaak geïnvesteerd in de verdere uitbouw van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur hetzij door bouw van nieuwe zuiveringscapaciteit (vnl. uitbreiding van bestaande installaties), hetzij door het aansluiten van nieuwe vuilvracht in het buitengebied. Daarnaast gaat ongeveer een kwart van het reguliere investeringsbudget naar het verbeteren en in mindere mate het in stand houden van de bestaande saneringsinfrastructuur.

⁸ studieprojecten niet meegerekend

3.7.3 Invulling van het Budget Lokaal Pact

Bij de opmaak van voorliggend programma werden 87 'gemeentelijke' projecten geselecteerd (waarvan 11 met een regulier aandeel) en voorgesteld voor opname op het Optimalisatieprogramma 2020 binnen het Lokaal Pact-budget.

Het gros van deze projecten zijn voor het Vlaams gewest belangrijk omdat ze

- de uitvoering mogelijk moeten maken of voor het nodige rendement moeten zorgen van reeds eerder ter uitvoering opgedragen bovengemeentelijke saneringsprojecten;
- noodzakelijk zijn voor de goede werking van de bestaande bovengemeentelijke zuiverings- infrastructuur;
- bijdragen aan de realisatie van een aaneengesloten bovengemeentelijk netwerk van collectoren en transportleidingen;
- een nog te realiseren rioleringsaandeel vormen bij andere initiatieven (vnl. van het Agentschap Wegen & Verkeer) van het Vlaams gewest.

Zoals reeds in 3.7.1 aangegeven, is bij de opmaak én goedkeuring van de technische plannen van 16 reeds eerder opgedragen bovengemeentelijke projecten, gebleken dat in het tracé van betrokken projecten ook gemeentelijke dienstrielingen noodzakelijk zijn. Aangezien de aanleg van deze gemeentelijke dienstrielingen nog niet (budgettair) voorzien zijn binnen de initiële OP-opdrachten, worden deze in voorliggend programma als bijkomende opdracht, binnen het Lokaal Pact-budget (categorie 3) voorgesteld. De aanleg van deze gemeentelijke dienstrielingen werden wel reeds technisch én financieel uitgewerkt in betrokken technische plannen, en vertegenwoordigen op basis daarvan een investering van 6.053.263 euro op basis van de raming van het reeds uitgewerkte technisch plan. Deze gemeentelijke aandelen zullen na goedkeuring van voorliggend programma worden toegevoegd aan de betrokken bovengemeentelijke projecten met het oog op een gelijktijdige uitvoering.

Daarnaast is in het geval van 6 projecten (21989,22681, 22647, 23141, 23409 en 23505) die worden voorgesteld voor opname binnen het reguliere OP2020-budget, nu reeds duidelijk dat er gemeentelijke dienstrielingen noodzakelijk zullen zijn. Deze gemeentelijke dienstrielingen werden meteen mee opgenomen in de betrokken projecten, doch eveneens ten laste van het Lokaal Pact-budget binnen de categorie 3. De totale investeringskost voor deze gemeentelijke dienstrielingen, die na realisatie zullen worden beheerd door de betrokken gemeente/rioolbeheerder, wordt ingeschat op 3.068.076 euro. Ook in het geval van 2 andere – voor OP2020 voorgestelde – projecten (23502 en 23525) met reeds een lokaal pact-aandeel, werd de noodzaak tot aanleg van gemeentelijke dienstrielingen vastgesteld. Ook voor deze projecten wordt de aanleg van deze gemeentelijke dienstrielingen budgettair (976.002 euro) al mee in de betrokken projecten voorzien.

Globaal wordt in 24 projecten aldus een investeringsbudget van 10.097.341 euro voorzien voor de aanleg van gemeentelijke dienstrielingen (Lokaal Pact-categorie 3 "tenlastename van de aanleg van gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg van collectoren, prioritaire rioleringen of lokaal pact-dossiers" [zie 3.3.3]), wat merklijk minder is dan in voorgaande investeringsprogramma's.

Medio 2018 werd het door minister Weyts vastgestelde investeringsprogramma 2018-2020 voor het beleidsdomein Mobiliteit & Openbare Werken, gescreend. Voor een aantal AWV-projecten, behorend tot de investeringsprogramma's 2018 of 2019R of het onderhoudsprogramma waarbij rioleringswerken zijn voorzien of waarbij het opportuun is om gecombineerd rioleringswerken uit te voeren, bleek er nog geen rioleringsdossier opgenomen te zijn op een goedgekeurd subsidieprogramma. Voor betrokken projecten

werd onderzocht of het nog mogelijk was om de aan te leggen gemeentelijke riolering in het kader van het lokaal pact (categorie 5) ten laste te nemen. Voor 2 projecten bleek dit niet meer mogelijk, aangezien deze reeds die reeds zijn aanbesteed. Voor 5 andere projecten wordt het rioleringsaandeel voorgesteld voor op name op voorliggend programma 2020. Het betreft volgende projecten:

- * 22663U – LICHTERVELDE - Aanleg gescheiden stelsel langs Roeselarebaan (N32, tss Kortemarkstr & huisnr 18) en t.h.v. Ringlaan (N35), gecomb. met herinrichting kruispunt dr AWW
- * 23552 – ROTSELAAR - Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in Steenweg op Holsbeek tussen Wingepark en rotonde (in combinatie met wegenwerken AWW)
- * 23342⁹ – LAAKDAL - Verbindingsriolering Diestse Baan-Averboodse Baan + gemeentelijke riolering Averboodse Baan gelijktijdig uit te voeren met fietspaden AWW
- * 23483 – WETTEREN - Aanleg gescheiden stelsel in Keiberg tussen pompstation Keiberg-Westremstraat en N9
- * 23484 – OUDENAARDE - Aanleg gescheiden riolering in de Graaf van Landaststraat tussen N60 en Fietelstraat

Deze projecten vertegenwoordigen samen een tenlastename van gemeentelijke investeringen van naar schatting 1.990.794 euro.

Op 27 november 2018 werd VMM gecontacteerd door Agentschap Wegen & Verkeer (AWV) in het kader van het AWW-project 'Herinrichting N6 Bergensesteenweg in Sint-Pieters-Leeuw' (AWV 5043/1 t.e.m. 4), waarvan de uitvoering op het hogervermelde AWW-investeringsprogramma 2018-2020 is opgenomen op het (indicatieve) programma 2020, doch waarvan de geplande uitvoering intussen in een stroomversnelling was gekomen. In het tracé van betrokken AWW-project dienen ook gemeentelijke rioleringswerken uitgevoerd te worden voor naar schatting 7,21 miljoen euro. Gelet op de hoogdringendheid en aangezien betrokken rioleringsdossier nog niet is opgenomen op een goedgekeurd subsidieprogramma) wordt ook betrokken rioleringsproject voorgesteld voor opname binnen het Lokaal Pact-budget (categorie 5) én besliste het Permanent Overleg intussen op 29 januari 2019 om Aquafin reeds te laten starten met de opmaak van het technisch plan teneinde op die manier de timing van de AWW-werken zo min mogelijk te hypothekeren.

Tijdens een overleg op 6 februari 2019 gaf AWW aan dat in 2019 wegenwerken zullen uitgevoerd worden langs de N50 te Spiere-Helkijn. Aangezien langs het tracé van betrokken AWW-werken nog een groene cluster dient gerioleerd en aangesloten te worden op de afwaartse Aquafin-collector, werd op het Permanent Overleg van 25 februari 2019 beslist dit gemeentelijk project (investeringskost naar schatting 375.160 euro) alsnog op te nemen op het voorliggende OP 2020 (binnen lokaal pact-categorie 5) en ook hiervoor Aquafin de opdracht te geven zo snel mogelijk te starten met de opmaak van het technisch plan.

Dit betekent dat er op het voorliggende OP2020 in totaal voor 9.575.980 euro aan gemeentelijke rioleringsaanleg voorzien is ter afstemming op werken van het Agentschap Wegen en Verkeer.

Bij de besprekingen in het kader van de opmaak van voorliggend programma werden 17 nieuwe lokaal pact-projecten om diverse, vnl. ecologische (waaronder GUP-prioriteit), redenen beoordeeld als prioritair voor opname op het Optimalisatieprogramma 2020. Deze projecten vertegenwoordigen een totale investering – op basis van de huidige ramingen – van bijna 18,7 miljoen euro, een investering die na

⁹ Het project 23342 omvat deels de aanleg van een bovengemeentelijke leiding in de N127 (Diestsebaan) en een gemeentelijke leiding in de N165 Averboodsebaan gelijktijdig met de aanleg door AWW van fietspaden.

uitvoering door inrekening van kostprijsevoluties én de inflatie mogelijk nog kan oplopen tot bijna 21 miljoen euro (huidige inschatting).

Ook voor 3 'gemengde' (deels regulier, deels lokaal pact) nieuwe projecten werd een prioritaire opname op het Optimalisatieprogramma 2020 voorgesteld. Het lokaal pact-aandeel van deze projecten vertegenwoordigt op basis van de huidige ramingen een investering van ruim 1,7 miljoen euro binnen het lokaal pact budget, dewelke na uitvoering (incl. inrekening inflatie) verder kan oplopen tot ruim 2 miljoen euro.

Omdat eind 2018 nog niet het volledige Lokaal Pact-budget was ingevuld, werden hieraan naderhand nog 3 projecten toegevoegd waarvoor intussentijd nog openstaande acties waren uitgevoerd, alsook 1 project resulterend uit een intussen goedgekeurd technische plan waaruit een uitbreiding van betrokken OP-opdracht met een relevantie budgettaire impact noodzakelijk bleek. Deze bijkomende projecten vertegenwoordigen een investeringspakket van ruim 4,8 miljoen euro, dewelke na uitvoering (incl. inrekening inflatie) nog kan oplopen tot ruim 5,5 miljoen euro.

Elk van deze projecten horen (volledig of deels) thuis in één van de initiële lokaal pact-categorieën met betrekking tot

- voorafname op verschuiven van het overnamepunt bij herziening GUP (4 projecten) [zie 3.3.1]
- overname tussenliggende leidingen (5 projecten) [zie 3.3.2]
- optimalisatie van DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur (13 projecten) [zie 3.3.4]

Verder worden 29 gemeentelijke projecten uit de categorie 'tenlastename van de invulling van het gemeentelijk voorbehoud'[zie 3.3.6] voorgesteld voor opname op het OP 2020. Deze 29 projecten waarvan initieel de financiering deels voorzien was via het subsidieprogramma, worden met akkoord van betrokken gemeenten / rioolbeheerders én mits ondertekening van de gebruiksovereenkomst¹⁰, voorgedragen voor uitvoering via het bovengemeentelijk investeringsprogramma. Deze projecten kaderen binnen het maatregelenprogramma van het stroomgebiedbeheerplan van de 1ste of 2e generatie, en zijn elk gesitueerd binnen één of meerdere van de afgebakende speerpunt- en/of aandachtsgebieden. Enkele van deze projecten (2) hebben tevens reeds een deel van de subsidieprocedure doorlopen. Voor de overige dient Aquafin nog te starten met de opmaak van een technisch plan. Betrokken projecten vertegenwoordigen op basis van de huidige ramingen een totale investering van bijna 59,5 miljoen euro. De totale investeringskost van betrokken projecten kan na uitvoering (incl. inrekening inflatie) oplopen tot ruim 68,8 miljoen euro.

Gezien het Lokaal Pact-budget nog niet volledig was ingevuld, werden finaal nog 3 projecten toegevoegd, waarvan 2 projectvoorstellen die door nv Aquafin werden voorgesteld met het oog op de opmaak van het volgende Optimalisatieprogramma 2021, met name

- project 23558 'Optimalisatie verbindingsriolering Hellestraat' te Stekene (LP4 - 3.932.000 euro);
- project 23561 'Collector Sint-Amandsesteenweg' te Bornem (LP2 – 2.129.000 euro).

Tenslotte werd ook het 'Pilotproject Tuinstraten' (projectnr 23557) te Antwerpen nog aan het Lokaal Pactprogramma toegevoegd. Het betreft een proefproject waarbinnen het Vlaams gewest in samenwerking met de stad Antwerpen een nieuw concept van omgaan met de scheiding afvalwater/hemelwater wil uittesten, en dit onder meer in het kader van de klimaatproblematiek. Verspreid over het grondgebied van de stad en passend binnen het stedelijke hemelwaterplan zullen een aantal straten ontworpen en ingericht worden als 'tuinstraat', waarbij de bestaande gemengde riolering zoveel mogelijk zal behouden blijven, en de straat met het oog op afkoppeling en infiltratie van regenwater zo maximaal mogelijk zal vergroend

¹⁰ na realisatie dienen deze projecten door de betrokken gemeenten / rioolbeheerders geëxploiteerd te worden (zie ook 1.5)

worden door de bestaande verhardingen te vervangen door onder meer plantvakken, bomen, kruiden- en moestuintjes, grasperkjes, klimplanten, edm. Naast het toepassen van een aantal nieuwe technieken (incl. aangepast onderhoud na aanleg), wordt binnen het proefproject ook een andere aanpak met o.a. méér samenwerking met de betrokken bewoners voorzien. Dit project waarvan de investeringskost momenteel geraamd wordt op 1,79 miljoen euro, wordt ingedeeld in de lokaal pact-categorie 4 ('gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak').

In tabel 3 wordt samenvattend per categorie van het Lokaal Pact aangegeven hoeveel projecten in betrokken categorie werden ondergebracht, alsook welke investering zij op basis van de klassieke ramingsmethodiek vertegenwoordigen.

Tabel 3: Globaal overzicht van de invulling van het Budget Lokaal Pact voor het Optimalisatieprogramma 2020

Categorie	Aantal projecten	Geraamd investeringsbedrag ^{11,12}
In het kader van de budgetproblematiek doorgeschoven projecten	-	-
Nieuwe projecten		
- tenlastename van gemeentelijke rioleringsinspanningen door het verschuiven van het overnamepunt	4	2.373.448,00 euro
- tenlastename door een gefaseerde overname van gemeentelijke leidingen gelegen in het bovengemeentelijk collectorennetwerk	9	9.134.741,45 euro
- tenlastename van de aanleg van de gemeentelijke infrastructuur bij de aanleg in het tracé van collectoren, prioritaire rioleringen en lokaal pact dossiers	24 ¹³	10.097.340,98 euro
- tenlastename van gemeentelijke investeringsprojecten in het kader van de optimalisatie van de DWA- en RWA-aanpak met een belangrijke impact op de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur	18	22.441.565,32 euro
- tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de (her)aanleg van gewestwegen	7	9.575.980,06 euro
- tenlastename van investeringsprojecten in het kader van de realisatie van de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water, Natura 2000 en de Zwemwaterrichtlijn	29	59.490.090,79 euro
		113.113.166,60 euro

Met de binnen het Lokaal Pact-budget voorgestelde OP2020-projecten wordt voornamelijk geïnvesteerd in het aansluiten van bijkomende vuilvracht én in 2e orde in het verbeteren van de bestaande (gemeentelijke) infrastructuur door het afkoppelen van niet-verontreinigd water via afkoppeling van verharde en onverharde oppervlaktes en in mindere mate van continue debieten (grachten en waterlopen).

Uit bovenstaande blijkt overduidelijk dat het volledig invullen van het beschikbare lokaal pact-budget geen evidentie was. Weliswaar werd hiervoor reeds bij het begin van de opmaak van het voorliggende programma (ruim een jaar geleden) gewaarschuwd, doch de inschatting was dat dit pas echt een probleem zou worden bij de opmaak van het volgende optimalisatieprogramma (OP2021). Niets bleek echter minder waar, en de problematiek stelde zich dus ook reeds in zeer belangrijke mate bij de opmaak van het voorliggende programma.

¹¹ geraamd op basis van de klassieke ramingsmethodiek én de intussen opgemaakte technische plannen

¹² voor projecten met zowel een regulier als een lokaal pact-aandeel, is enkel het lokaal pact-aandeel mee in rekening gebracht.

¹³ incl. diverse gemeentelijke gecombineerde aandeel (dienstrioleringen langs bovengemeentelijke persleiding) die meteen reeds mee voorzien zijn in diverse bovengemeentelijk projecten

3.7.4 Globaal overzicht van de projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2020

3.7.4.1 Indeling in functie van de 'doelstelling' van de projecten

Binnen de groep projecten die worden voorgesteld voor opname op het Optimalisatieprogramma 2020 kunnen verschillende categorieën projecten onderscheiden worden, met name:

- Optimalisatie- en renovatieprojecten
- RWZI/KWZI-projecten
- Projecten gericht op het saneren van vuilvracht
- Tenlastename van gemeentelijke projecten af te stemmen op initiatieven van het Vlaams Gewest (investeringsprogramma's van Aquafin, resp. Afdeling Wegen & Verkeer)

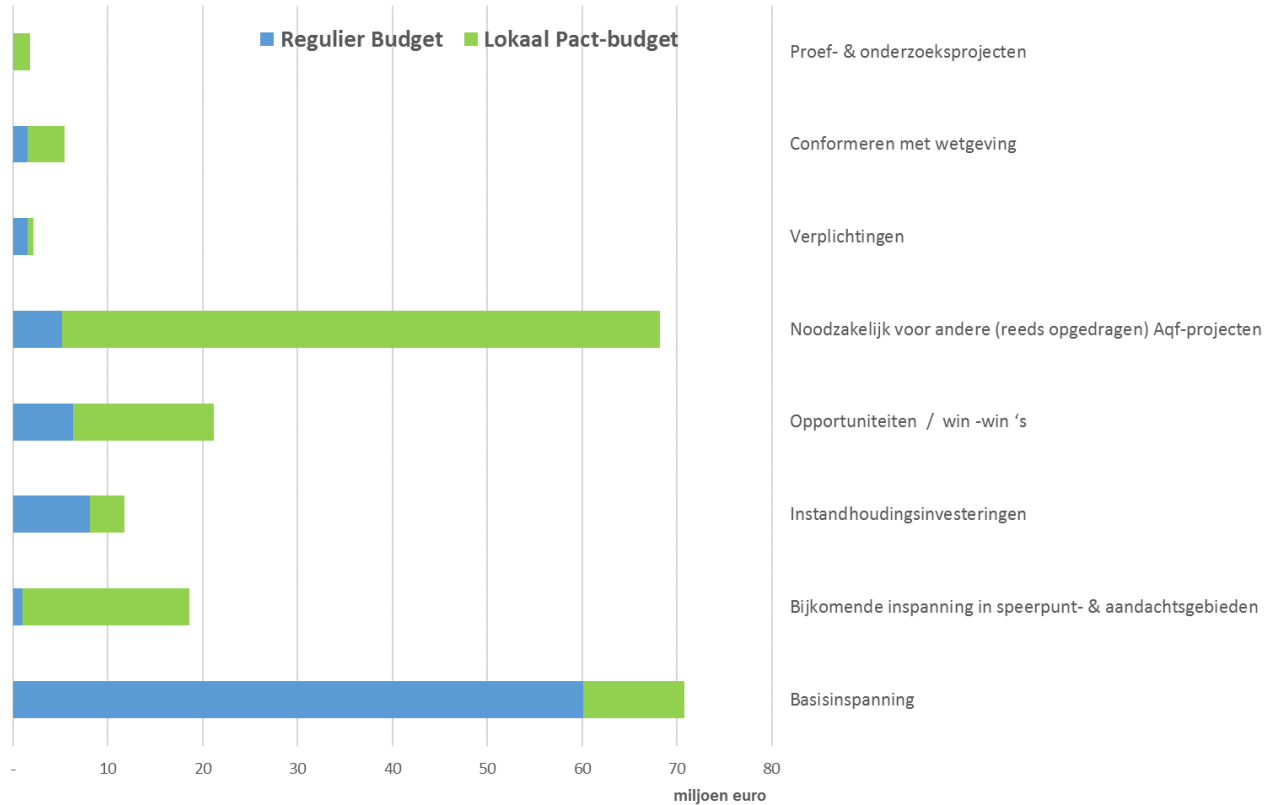
De verdeling over deze categorieën, verder opgesplitst in subcategorieën, is weergegeven in tabel 4. Verwijzend naar punt 3.2.3, kan gesteld worden dat ook binnen de groepen "RWZI/KWZI-projecten" en "Projecten gericht op het saneren van vuilvracht" er heel wat projecten zijn die een belangrijk "optimalisatiekarakter" hebben.

Tabel 4: Optimalisatieprogramma 2020, opgesplitst per categorie en subcategorie¹⁴

Omschrijving categorie	Aantal projecten	IP-raming	Aandeel	
			Regulier budget	Budget Lokaal Pact
OPTIMALISATIE- EN RENOVATIEPROJECTEN (INCL. VERVANGINGSVANSTEDINGEN)	32			
- Zuivere afkoppelingsprojecten	5	1.905.457,00 €	-	1.905.457,00 €
- Renovatieprojecten (incl. heraanleg)	0	-	-	-
- Andere optimalisatieprojecten	27	48.133.145,77 €	20.098.794,00 €	28.034.351,77 €
ZUIVERINGSINSTALLATIES	11			
- Kleinschalige zuiveringsinstallaties (< 2.000 IE) & bijhorende toevoerleiding	2	2.068.222,00 €	2.068.222,00 €	-
- Grootschalige zuiveringsinstallaties	9	25.065.309,00 €	25.065.309,00 €	-
PROJECTEN GERICHT OP HET SANEREN VAN VUILVRACT	34			
- Optimalisatie van het vuilvrachttransport in het buitengebied	34	36.305.456,38 €	28.909.432,40 €	7.396.023,98 €
- Aansluiten van bijkomende vuilvracht in agglomeraties kleiner dan 2.000 IE	0	-	-	-
- Aansluiten van bijkomende vuilvracht in agglomeraties tussen 2.000 en 10.000 IE	0	-	-	-
- Aansluiten van bijkomende vuilvracht in agglomeraties groter dan 10.000 IE	0	-	-	-
AFSTEMMING GEMEENTELIJKE PROJECTEN OP INITIATIEVEN VAN HET GEWEST	52			
- Tenlastename van de aanleg van dienstrielingen en/of wachtaansluitingen (gecombineerde dossiers met Aquafin)	16	6.053.263,00 €	-	6.053.263,00 €
- Tenlastename van gemeentelijke investeringen in rioleringsaanleg in combinatie met werken van AWV (of Werkvennootschap)	7	10.233.90,06 €	-	10.233.90,06 €
- Tenlastename van de invulling van het gemeentelijk voorbehoud gesteld bij reeds eerder opgedragen Aquafin-projecten	29	59.490.090,79 €	-	59.490.090,79 €
	129	189.254.924,00	76.141.757,40 €	113.113.166,60 €

¹⁴ Het betreft enkel de nieuwe ter uitvoering opgedragen projecten (dus de in het kader van de budgetproblematiek doorgeschoven projecten en de studieprojecten zijn in deze cijfers niet inbegrepen).

Figuur 14: indeling van de voorgestelde investeringen op basis van de hoofdreden(en) voor opname op het OP2020

3.7.5 Link van het Optimalisatieprogramma 2020 met het toekomstig opleveringsvolume

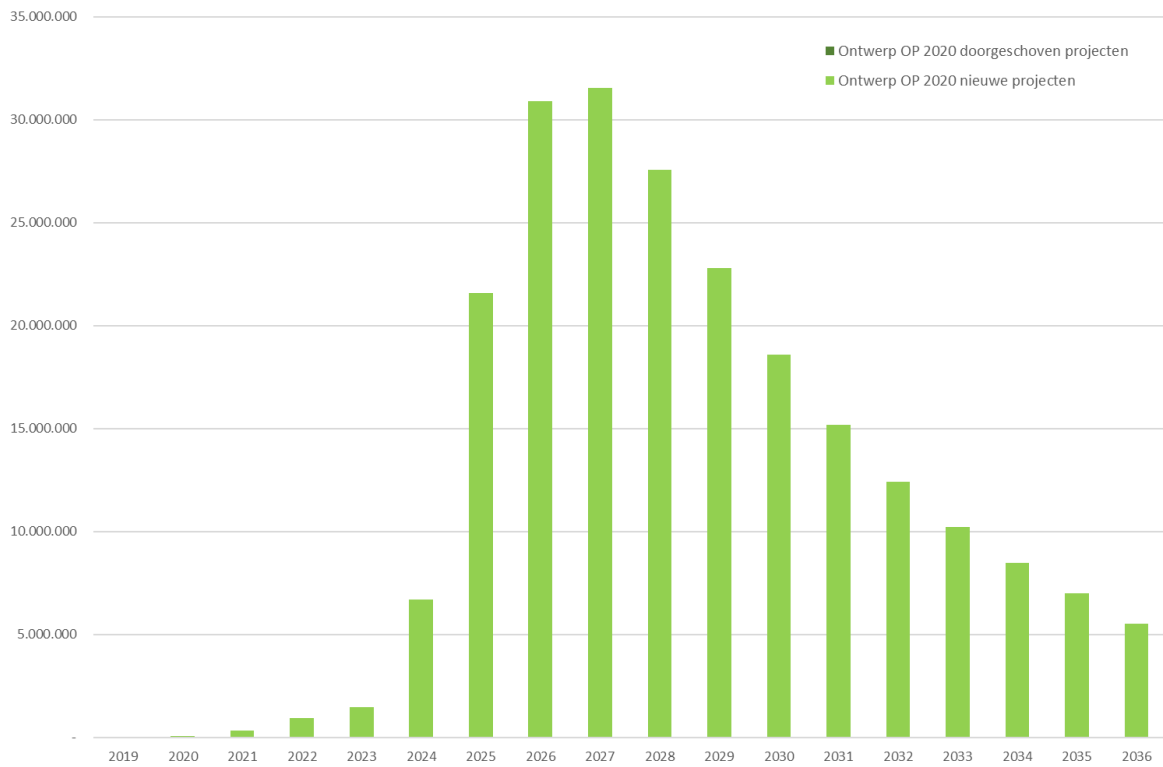
De in 2.6 toegelichte methodiek “Opleveringsvoorspeller” werd door Aquafin toegepast op het ontwerp-Optimalisatieprogramma 2020. Het resultaat hiervan is weergegeven in figuur 15, waarbij een onderscheid werd gemaakt tussen

- de reeds eerder ter uitvoering opgedragen én naar het OP 2020 doorgeschoven projecten;
- de nieuwe opdrachten die samen met de doorgeschoven projecten kunnen worden uitgevoerd binnen het traditionele reguliere budget (100 miljoen euro) en het lokaal pact budget (130 miljoen euro).

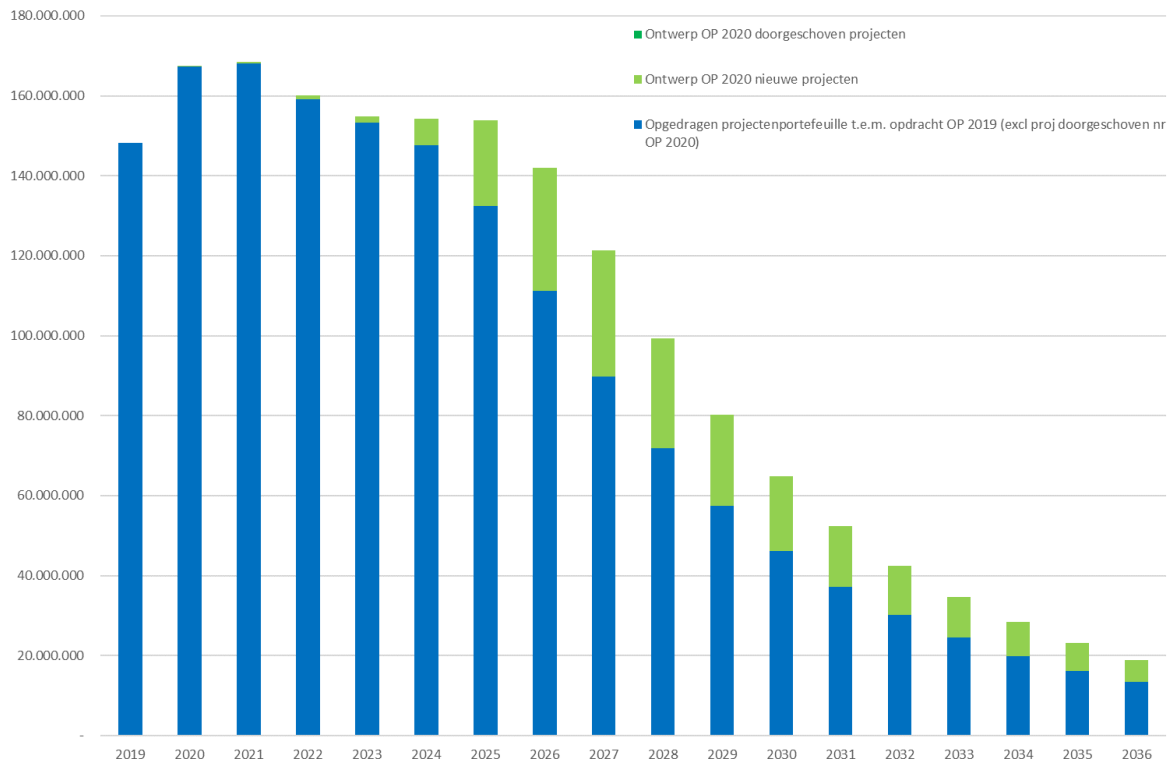
Indien we deze resultaten combineren met het resultaat voor de tot en met het OP 2019 opgedragen projectenportefeuille, dan resulteert dit in de in figuur 16 weergegeven opleveringsvolumes.

Figuur 15: de 'Opleveringsvoorspeller' toegepast op het ontwerp-Optimalisatieprogramma 2020

Figuur 16: prognose van het toekomstig jaarlijks opleveringsvolume na goedkeuring van het OP2020

3.8 Randvoorwaarden voor de projecten die ter uitvoering worden opgedragen

3.8.1 Opmaak van de technische plannen

Overeenkomstig artikel 4.1. van de overeenkomst afgesloten tussen Aquafin nv en het Vlaamse gewest, dient Aquafin uiterlijk binnen de 15 maanden na ontvangst van elk investeringsprogramma waarvoor de uitvoering haar wordt opgedragen, technische plannen (~ voorontwerpen per project) op te stellen en aan het Vlaamse gewest ter goedkeuring voor te leggen.

Daarbij dient Aquafin in te staan voor de uitwerking, op basis van een eigen analyse van verschillende mogelijke technische en financiële scenario's van toepassing op elk zuiveringsgebied of gedefinieerd deel ervan, die de doelstellingen van het investeringsprogramma, overeenkomstig de daarin gestelde aanvangsdata, realiseren.

De diverse scenario's die overeenkomstig art. 4.1. (a) worden uitgewerkt en waarin het ecologisch aspect een centraal gegeven is, moeten aan het Vlaamse gewest voorgelegd worden om te kunnen evalueren waarom een bepaald scenario in dit technisch plan weerhouden is, en dit voorafgaand aan de verdere uitwerking van het technisch plan. Enkel voor die projecten waarvoor de scenario-analyse reeds werd uitgevoerd (en goedgekeurd) voorafgaand aan de opdracht, én voor die projecten waarvoor een scenario-analyse irrelevant is (er is immers maar één scenario mogelijk), dient dit niet gebeuren mits Aquafin deze projecten oplijst (met vermelding van de redenen) en voorlegt aan het Overleg gelijktijdig met de verdeling van de projecten over de delen 2, 3 en 4.

Artikel 4.3. bepaalt verder dat Aquafin er zich toe verbindt diverse zuiveringsconcepten aan bod te laten komen op basis van gelijkwaardige technologie en bewezen efficiëntie. Daarbij zal ook aandacht gegeven worden aan de ontwikkeling van nieuwe technologieën.

Naast de bepalingen van de overeenkomst gelden ook de afspraken die op het maandelijks overleg werden/worden vastgelegd.

In uitvoering van het decreet Integraal Waterbeleid en meer specifiek van de verplichtingen inzake de Watertoets, dient het technisch plan ook duidelijk aan te geven welke aspecten en invloeden op het watersysteem in het technisch plan werden onderzocht, en wat hiervan het resultaat is.

Voor de projecten waar het gaat om complexe renovaties of optimalisaties van RWZI's, heeft VMM de voorbije jaren moeten vaststellen dat de ramingen opgemaakt ten tijde van het technisch plan, bij uitvoering in belangrijke mate werden overschreden. De reden hiervoor bleek in hoofdzaak terug te brengen te zijn tot de complexiteit van deze projecten. Hier dienen immers werken te gebeuren aan bestaande constructies, waarbij de bedrijfsvoering in stand moet gehouden worden. Dit leidde er toe dat heel wat problemen op het ogenblik van de opmaak van het technisch plan, niet of onvoldoende werden ingeschat. Om dit te ondervangen en aldus een financieel en technisch correcter beeld te krijgen van wat voorgesteld wordt, wordt dan ook voorgesteld om voor een aantal complexe renovatieprojecten het TP-dossier als volgt uit te werken :

////////////////////////////////////

- a) Aquafin maakt aangaande de vooropgestelde ingrepen een grondige analyse teneinde verschillende technische en financiële scenario's op te stellen en een kosten-baten analyse uit te werken;
- b) Deze scenario-analyse met bijbehorende kosten-baten vergelijking wordt aan de Afdelingen Economisch en Ecologisch Toezicht van de VMM voorgelegd teneinde tussentijds een beslissing te nemen aangaande het voorkeursscenario;
- c) Het gekozen scenario wordt vervolgens uitgewerkt tot het niveau van een detailontwerp (ontwerpfase 1) zodat een gedetailleerde inschatting kan voorgelegd worden van zowel de technische onderdelen als de bijbehorende kostprijsraming aan de Overheid;
- d) Dit meer gedetailleerd dossier zal de basis vormen voor de geldende procedure tot vaststelling en goedkeuring van het technisch plan.

Deze werkwijze mag uiteraard niet voor gevolg hebben dat de totale doorlooptijd van het project verlengd wordt. De tijd die beschikbaar gesteld wordt om de voormelde stappen a tot d te doorlopen, dient dan ook conform de goedgekeurde tijdsas voor RWZI-projecten te zijn.

3.8.2 Projecten onder voorbehoud

De lijst van projecten welke “onder voorbehoud” op het rollend meerjareninvesteringsprogramma opgenomen werden, is vrij omvangrijk. Bij de opmaak van voorliggend investeringsprogramma werd het engagement van de betrokken gemeente(n) / rioleringsinstantie onder de vorm van een subsidie-aanvraag, resp. de goedkeuring van een erosiebestrijdingsplan, als een voldoende engagement beschouwd om het bovengemeentelijke project op te nemen op het definitieve programma 2019. Betrokken gemeentelijke projecten zullen zo snel mogelijk op een definitief subsidieprogramma opgenomen worden. Daar waar het concept of de technische uitwerking van het gemeentelijk project nog afhankelijk is van het concept van het Aquafin-project, zal deze opname op het subsidieprogramma echter pas gebeuren ná goedkeuring van het technisch plan¹⁵ van het bovengemeentelijk project. In voorkomend geval zal bij de goedkeuring van betrokken technisch plan door Aquafin wel de herbevestiging van het engagement van betrokken gemeente(n)/rioolbeheerder(s) aan het Gewest moeten voorgelegd worden. Hierbij dient opgemerkt dat de betrokken gemeente(n)/rioolbeheerder(s) door Aquafin duidelijk moeten geïnformeerd worden over de consequenties indien zij in een latere fase dit engagement niet nakomen.

Ook na de goedkeuring van het technisch plan dient de invulling van het voorbehoud van nabij te worden opgevolgd door Aquafin. De indiening van een subsidie-aanvraag en de opname ervan op een definitief subsidieprogramma geven immers niet voldoende zekerheid omtrent een effectieve uitvoering van betrokken project(en) én een daadwerkelijke afstemming op de betrokken Aquafin-opdracht. Deze afstemming dient door Aquafin in elke fase van het bovengemeentelijk project van nabij te worden opgevolgd. De evaluatie van de evolutie van de gemeentelijke dossiers is bepalend voor het verderzetten of afremmen van de hiermee gekoppelde bovengemeentelijke projecten. Een onder voorbehoud opgedragen Aquafin-opdracht kan dan ook pas in uitvoering gaan wanneer er voldoende zekerheid en afstemming is tussen de aan elkaar gekoppelde bovengemeentelijke en gemeentelijke projecten. Van Aquafin wordt dan ook verwacht dat zij in alle fasen van het uit te voeren bovengemeentelijk project hierover in overleg gaat met de betrokken gemeenten/rioleringsinstanties en dat zij ten gepaste tijde hierover terugkoppelt naar het Vlaams Gewest toe. Een voldoende en realistische afstemming met betrokken gemeentelijke projecten is immers essentieel voor de bovengemeentelijke projecten onder

¹⁵ Eventueel kan bij de goedkeuring van een technisch plan de inhoud van het voorbehoud nog worden bijgestuurd.

voorbehoud, en is één van de belangrijke aspecten bij de oplevering van de Aquafin-opdracht aan het Vlaamse Gewest.

Wat de opvolging van dit voorbehoud betreft, verwijzen we tevens naar de afspraken die hieromtrent op het Permanent Overleg tussen het Vlaams Gewest en Aquafin gemaakt werden.

3.8.3 Afstemming op andere projecten van derden

Naast de vermelde projecten onder voorbehoud, zijn er ook nog andere Aquafin-opdrachten die dienen te worden afgestemd op projecten van derden (naast gemeenten en rioolbeheerders ook AWW, De Scheepvaart, NMBS, ...), o.a. met het oog op minder hinder, efficiëntiewinsten, ... In de mate dat de afstemming op projecten van derden bij de opmaak van voorliggend programma reeds gekend was en een element was bij de prioritering, wordt hiervan melding gemaakt op de individuele opdrachtfiles die als bijlage bij voorliggend programma zijn bijgevoegd. Maar ook bij de concrete uitwerking van de - aan Aquafin opgedragen - projecten kan een bijkomende noodzaak en/of opportuniteit tot het afstemmen op projecten van derden zich nog steeds stellen.

Ook hier wordt van Aquafin verwacht dat zij hierover in overleg gaat met de betrokken actoren en dat zij hierover ten gepaste tijde terugkoppelt naar het Vlaams Gewest. In dit verband verwijzen eveneens naar de afspraken die hieromtrent gemaakt werden op het Permanent Overleg tussen het Vlaams Gewest en Aquafin.

3.8.4 Projecten opgedragen in het kader van het Lokaal Pact

3.8.4.1 Afsluiten 'Gebruiksovereenkomst'¹⁶

Voor alle projecten waarvoor van toepassing (zoals vermeld op de opdrachtfile), dient Aquafin na het verkrijgen van de opdracht tot uitvoering het initiatief te nemen tot het afsluiten van bedoelde overeenkomst met de betrokken gemeente/rioolbeheerder en dit alvorens over te gaan tot overname, dan wel opstart van betrokken projecten. Voor de betrokken projecten is het afsluiten van bedoelde overeenkomst immers een noodzakelijke voorwaarde voor de effectieve uitwerking én uitvoering. Voorafgaand aan of bij de opmaak van het optimalisatieprogramma 2019 hebben betrokken gemeenten/rioolbeheerders zich alvast akkoord verklaard met de overdracht naar het Lokaal Pact (i.e. uitvoering ten laste van Aquafin/Vlaams Gewest) én bijhorende ondertekening van de gebruiksovereenkomst, dit met het oog op het latere beheer van de aan te leggen infrastructuur.

Bij de uitwerking en uitvoering van betrokken projecten dienen alle betrokken partijen zich te houden aan de in de gebruiksovereenkomst vastgelegde bepalingen.

3.8.4.2 Budgettaire opvolging

Voor de projecten die geheel of gedeeltelijk werden ondergebracht binnen het Budget Lokaal Pact dient in elke fase (technisch plan, technische wijzigingen, aanbesteding, oplevering) van de verdere uitwerking van het project de evolutie van de tenlastename van de gemeentelijke rioleringsinspanning door het Vlaams Gewest, zichtbaar gemaakt te worden.

Zo dient

¹⁶ Bedoeld wordt de 'Gebruiksovereenkomst in toepassing van de beslissing van de Vlaamse Regering d.d. 17 juli 2015 met betrekking tot de invulling van het Lokaal Pact'

- in het technisch plan het “gemeentelijke aandeel” (opgedragen via het Budget Lokaal Pact) binnen het project duidelijk onderscheiden te worden van het “bovengemeentelijk aandeel”, en dit zowel bij de diverse projectonderdelen als op de financiële fiche;
- bij elke technische wijziging dient aangegeven wat de invloed van de betrokken wijziging is op het “gemeentelijk aandeel” binnen het project;
- aan het opleveringsdossier een apart overzicht toegevoegd te worden waaruit duidelijk op te maken valt welk deel van de uiteindelijke investeringskost thuis hoort in het Budget Lokaal Pact.

3.8.5 Optimale afkoppeling particulier domein

3.8.5.1 Gelijke behandeling van burgers op niveau van gemeente

Zoals gesteld op de vergadering dd 8 november 2011 op het kabinet leefmilieu is het de bedoeling dat de burgers, op het niveau van de gemeente, een gelijke behandeling ervaren.

Aquafin kan hierbij instaan voor de begeleiding van de afkoppeling op particulier domein ten laste van het Gewest, maar dit maximaal tot het stadium van het opstellen van het afkoppelingsadvies. Deze begeleiding dient te worden afgestemd op het beleid inzake optimale afkoppeling van de betrokken gemeente.

Concreet betekent dit:

- indien de gemeente meer voorziet dan de opmaak van een inventaris en een voorstel geplande toestand, dan kan Aquafin deze extra begeleiding op vraag van de gemeente ook voorzien doch ten laste van de betrokken gemeente;
- indien de gemeente echter minder voorziet, dan dient ook Aquafin minder te voorzien zodanig dat nooit meer aangeboden wordt dan in de rest van de betrokken gemeente;
- dat de aanpak binnen eenzelfde project desnoods kan verschillen indien betrokken gemeenten een verschillend beleid voorstaan.

De betrokken gemeente/rioolbeheerder is verantwoordelijk voor de effectieve realisatie van de afkoppeling op terrein gelijktijdig met de uitvoering van de rioleringswerken. Ook de keuring van de privéwaterafvoer dient te gebeuren door de betrokken rioolbeheerder. Aquafin dient er op toe te zien dat de afkoppelingen en bijhorende keuringen ook effectief gerealiseerd worden, met inbegrip van de nodige communicatie hieromtrent met betrokken rioolbeheerder.

Bovenstaande wordt voor elk Aquafinproject vastgelegd in een overeenkomst met de betrokken rioolbeheerders, waarin

- duidelijk staat aangegeven dat de gemeente / rioolbeheerder verantwoordelijk is voor de effectieve realisatie van de afkoppeling én voor de keuring ervan,
- de verdeling van de kosten zijn opgenomen.

Van deze overeenkomst wordt een afschrift bezorgd aan VMM.

3.8.5.2 Invulling in fase ‘technisch plan’

Teneinde in fase technisch plan te kunnen nagaan op welke manier het principe van “optimale afkoppeling” van de particuliere woningen langsheen het tracé wordt gerealiseerd, dient aan het technisch plan van de betrokken projecten een ‘plan van aanpak’ toegevoegd te worden. Dit plan van aanpak dient volgende documenten te bevatten:

- een inventaris van de bestaande afwatering van het hemel- en het afvalwater en het mogelijk hergebruik of afvoer, wat omvat:
 - een beschrijving of aanduiding van de aanwezige types van bebouwing (open, halfopen of gesloten) langsheen het tracé van het project;

van de bodem dit niet of slechts deels toelaten. Voor de bepaling van de grondwaterstand en de infiltratiecapaciteit kan gebruik worden gemaakt van de methodiek zoals beschreven in de code van goede praktijk;

- bij de uitwerking van buffering er maximaal wordt ingezet op het hergebruik van grachten;
- het bepalen van de optimale bufferingscriteria dient te gebeuren in overleg met de waterloopbeheerder en dit op basis van een hydraulisch onderbouwde berekening (bvb door middel van [Sirio](#)).

BIJLAGEN

OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020-2024

ONTWERP-INVESTERINGSPROGRAMMA VOOR DE OPTIMALISATIE
VAN DE BOVENGEMEENTELIJKE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR IN HET VLAAMSE GEWEST

Optimalisatieprogramma 2020

BEKKEN VAN DE BENEDENSCHELDE

Zuiveringsgebied Aartselaar

23455 AARTSELAAR	RWZI Aartselaar: installatie discfilters	1.510.000 EUR
23524 SCHELLE	Afkoppeling Fabiolalaan	600.000 EUR

Zuiveringsgebied Berlare

23491 BERLARE	Aansluiting Quote - Van Tieghemstraat	153.994 EUR
---------------	---------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Beveren

23495 SINT-NIKLAAS	Aansluiting Zonneken	1.098.072 EUR
--------------------	----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Bornem

23561 BORNEM	Collector Sint-Amandsesteenweg	2.129.000 EUR
--------------	--------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Deurne

23557 ANTWERPEN	Pilootproject 'tuinstraten'	1.790.000 EUR
-----------------	-----------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Hamme

20527BV1 WAASMUNSTER	Wegenis- en rioleringswerken Doornijk-, Lange Beule-, Langenaard- en Lange Veldstraat, Schapersdreef en Oudeheerweg Ruiter	1.518.983 EUR
----------------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Lokeren

22684V LOCHRISTI	Aanleg 2DWA-riolering wijk Magret	1.973.943 EUR
------------------	-----------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Malle

23341 MALLE	Verbindingsriolering Den Mostheuvel	425.024 EUR
-------------	-------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Meise - Oppem

23380 MEISE	Gescheiden stelsel Strooistraat	456.813 EUR
-------------	---------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Oosterzele

21236AV OOSTERZELE	Gaverse Steenweg 1e fase	2.334.258 EUR
--------------------	--------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Overschelde

23163G WETTEREN	Collector Schoorstraat - Kortewagenstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.341.267 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Schilde

23381 BRASSCHAAT	Aansluiting Zorgcentra Papestraat te Brasschaat	1.275.065 EUR
------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Schoten

22160 SCHOTEN	RWZI Schoten - capaciteitsuitbreiding	0 EUR
---------------	---------------------------------------	-------

Zuiveringsgebied Sint-Amands

23471 PUURS-SINT-AMANDS	Aansluiting Keten	514.000 EUR
-------------------------	-------------------	-------------

Zuiveringsgebied Temse

23247 KRUIBEKE	Aansluiting Barbierstraat	1.468.000 EUR
----------------	---------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Wetteren

23483 WETTEREN	Aanleg gescheiden stelsel in Keiberg tussen pompstation Keiberg-Westremstraat en N9	395.461 EUR
----------------	---	-------------

BEKKEN VAN DE BOVENSCHELDE*Zuiveringsgebied Avelgem*

23432 ZWEVEGEM	Collector Kerkstraat - Ter Moude	500.000 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Oosterzele

21236BV OOSTERZELE	Gaverse Steenweg 2e fase (gescheiden stelsel in aanpalende straten aan nieuwe collector)	3.381.956 EUR
--------------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Oudenaarde

22188G WORTEGEM-PETEGEM	Collector Volkaartsbeekstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	517.469 EUR
-------------------------	--	-------------

23484 OUDENAARDE	Aanleg gescheiden riolering in de Graaf van Landaststraat tussen N60 en Fietelstraat	370.008 EUR
------------------	--	-------------

23490 OUDENAARDE	Renovatie verbindingsriolering Galgestraat + sanering overstortconstructies Oliehoekstraat en Leebeekstraat.	1.235.000 EUR
------------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Pont-Bleu (Wal.)

23574 SPIERE-HELKIJN	Rioleringswerken langs N50 te Spiere-Helkijn	375.161 EUR
----------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Sint-Lievens-Houtem - Bavegem

20739U SINT-LIEVENS-HOUTEM	Collector Kouterkesbeek: fase 1 - van Bruisbeke tot IJshoutestraat: uitbreiding RWA & buffering	624.635 EUR
----------------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Zwalm - Sint-Denijs-Boekel

22930V ZWALM	Gescheiden stelsel in Boekelbaan, Hooglaan, Eesstraat, Rijkekleie en Kouteren	1.427.212 EUR
--------------	---	---------------

BEKKEN VAN DE BRUGSE POLDERS*Zuiveringsgebied Brugge*

23525 ZEDELGEM	Aansluiting Kronestraat - Faliestraat - Diksmuidse Heirweg	1.305.000 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Knokke

22839 KNOKKE-HEIST	Vervanging persleidingen PS Zoutelaan - Konijnendreef tot RWZI Knokke	0 EUR
--------------------	---	-------

Zuiveringsgebied Roeselare

22437V ARDOOIE	Aanleg gescheiden riolering in de Molenstraat en in delen van de Laagstraat, Steenstraat, Kapellestraat en Zwevezelestraat	1.282.193 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Wingene

23409 WINGENE	Sanering Wulfhoek - Sint-Elooi	467.479 EUR
---------------	--------------------------------	-------------

BEKKEN VAN DE DEMER*Zuiveringsgebied Alken*

22545 ALKEN	Verbindingsriolering Lindestraat(Alken)	713.811 EUR
22828 ALKEN	Verbindingsriolering Pleinstraat(Alken)	1.178.355 EUR
22966 ALKEN	Verbindingsriolering Steenweg : rioleringsstudie i.s.m. AWV en Infrac	0 EUR
23544 ALKEN	Verbindingsriolering Leemkuilstraat	2.968.146 EUR

Zuiveringsgebied Bekkevoort

20491G BEKKEVOORT	Collector Pijnbeek fase 3: gecombineerd gemeentelijk aandeel	226.385 EUR
20491V BEKKEVOORT	Aansluiten woningen Statiestraat en Watermansstraat	2.161.284 EUR
22529V BEKKEVOORT	Aansluiten clusters Lodewijck-, Klauw-, Kerkhoven- en Crefelbosstraat op VBR Netelzeep	1.694.163 EUR

Zuiveringsgebied Bilzen

20452G HOESELT	Verbindingsriolering Sint-Huibrechts - Hern: gecombineerd gemeentelijk aandeel	568.335 EUR
----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Borgloon - Tivoli

22654 BORGLOON	Renovatie RWZI Borgloon-Tivoli	1.793.000 EUR
----------------	--------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Diepenbeek

23538 DIEPENBEEK	RWZI Diepenbeek	4.147.789 EUR
------------------	-----------------	---------------

Zuiveringsgebied Geetbets

20499 GEETBETS	RWZI Geetbets Fase 2	1.659.442 EUR
----------------	----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Genk

23071 GENK	Uitbreiding en aanpassing RWZI Genk	0 EUR
23084 HOUTHALEN-HELCHTEREN	Pompstation en persleiding tussen Hengelhoef en de bestaande riolering in de Hengelhoefstraat	725.584 EUR
23391 GENK	Sanering overstort Slagmolen	236.268 EUR

Zuiveringsgebied Hoepertingen

20545V HEERS	Vechmaallaan, Bielenstraat en Henisdael	1.941.496 EUR
--------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Koersel

23441 BERINGEN	Studie optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Koersel	0 EUR
----------------	---	-------

Zuiveringsgebied Rotselaar

20879G HOLSBEEK	Verbindingsriolering Hooghuis: gecombineerd gemeentelijk aandeel	390.332 EUR
23552 ROTSELAAR	Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in Steenweg op Holsbeek tussen Wingepark en rotonde (in combinatie met wegenwerken AWW)	354.082 EUR

Zuiveringsgebied Sint-Joris-Winge

22218V TIELT-WINGE	Aanleg gescheiden stelsel in Motbroekstraat	1.136.135 EUR
22947 TIELT-WINGE	Aansluiten Houwaart op Sint-Joris-Winge	1.927.275 EUR

Zuiveringsgebied Sint-Truiden

23396 SINT-TRUIDEN	Optimalisatie Zepperen	2.680.599 EUR
--------------------	------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Westerlo

22910BV TESSENDERLO	Aanleg gescheiden riolering in Sparrenweg (tussen huisnr 143 en 230)	2.940.370 EUR
---------------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Willebringen

22789BG BOUTERSEM	Verbindingsriolering Honsem: gecombineerd gemeentelijk aandeel	52.700 EUR
-------------------	--	------------

Zuiveringsgebied Wimmertingen

22543V BORGLOON	Aanleg gescheiden riolering in Opleeuwstraat, Diepestraat, Mettekoovenstraat, Elleboogstraat (deel) en Haagmeerstraat	2.835.000 EUR
23101G KORTESSEM	Verbindingsriolering Bronstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	9.820 EUR
23399 WELLEN	Verbindingsriolering Langenakker Bulsstraat	2.449.268 EUR

Zuiveringsgebied Zolder

23548 ZONHOVEN	Optimalisatie overstorten Roosterbeek (studie)	0 EUR
----------------	--	-------

BEKKEN VAN DE DENDER*Zuiveringsgebied Edingen (Wal.)*

22943V HERNE	Aanleg gescheiden stelsel in Terlindenstraat, Barakkenbergstraat en Beeldekenstraat	2.822.569 EUR
--------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Galmaarden

22308G GALMAARDEN	Aansluiting Grunselborrestraat - Huismanstraat - Sint-Leonardus: gecombineerd gemeentelijk aandeel	97.500 EUR
-------------------	--	------------

Zuiveringsgebied Geraardsbergen

23459 LIERDE	Afkoppeling Hoogstraat - Broekstraat	298.000 EUR
--------------	--------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Heldergem

23352 ERPE-MERE	Aansluiting Landries	1.044.728 EUR
-----------------	----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Liedekerke

22784V TERNAT	Aanleg van een gescheiden stelsel in Assesteenweg (Wambeek)	724.300 EUR
---------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Ninove

22312V2 NINOVE	Aanleg gescheiden riolering in de Krepelstraat te Denderwindeke (in combinatie met wegeniswerken en aanleg fietspad)	2.842.836 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Sint-Antelinks

21989 HERZELE	PS + PL Roeselarestraat	2.246.648 EUR
---------------	-------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Zandbergen

22312V3 GERAARDSBERGEN	Aanleg optimaal gescheiden stelsel in de Nieuwenhovestraat, Hoogstraat, Overraadstraat, Diefhoek, Zijpstraat en Krepelstraat	4.673.000 EUR
------------------------	--	---------------

BEKKEN VAN DE DIJLE EN ZENNE*Zuiveringsgebied Boortmeerbeek*

23486 HAACHT	Optimalisatie PS Kouterstraat	3.761.096 EUR
23487 PUTTE	Verbindingsriolering Galgestraat	1.242.579 EUR

Zuiveringsgebied Huldenberg

22344V2 HULDENBERG	Oplossen knelpunten in E. Gillisstraat door aanleg gescheiden riolering	395.483 EUR
23542 HULDENBERG	RWZI Huldenberg : renovatie	3.065.451 EUR

Zuiveringsgebied Humbeek-Sas

21418 GRIMBERGEN	Aanvoer vuilvracht naar KWZI Grimbergen - Humbeek Sas	1.018.137 EUR
23553 GRIMBERGEN	KWZI Grimbergen - Humbeek Sas	1.050.085 EUR

Zuiveringsgebied Kampenhout

23281 KAMPENHOUT	RWZI Kampenhout 2de fase	1.176.000 EUR
23481 KAMPENHOUT	Afkoppeling Laarstraat en Oude Brusselsebaan	1.166.706 EUR

Zuiveringsgebied Kortenberg

22770 HERENT	Optimalisatie zuiveringsgebied Kortenberg.	0 EUR
23022V HERENT	Brusselsesteenweg tussen Roetaardstraat en Toverberg + Peterburgstr en Beerbeekstwg (deel)	2.299.288 EUR
23560 HERENT	Afkoppeling dorp Veltem-Beisem	1.636.688 EUR

Zuiveringsgebied Mechelen - Noord

23475 MECHELEN	Optimalisatie overstort Hombeeksesteenweg	3.159.809 EUR
23476 MECHELEN	Optimalisatie doorvoercollector E19	151.278 EUR

Zuiveringsgebied Sint-Pieters-Leeuw

20690V GOOIK	Herinrichting Ninoofsesteenweg (N28) tussen N285 en Zuunbeek, incl Lossestraat + Kestergat	1.768.025 EUR
--------------	--	---------------

20892V PEPINGEN	Huttestraat	934.540 EUR
21511V PEPINGEN	Terheugenstraat	289.975 EUR
23482 SINT-PIETERS-LEEUEW	Aanleg gescheiden riolering in Bergensesteenweg (N6) van Brusselbaan tot Ruisbroeksesteenweg (in comb. met doortochtproject AWV)	7.210.026 EUR
<i>Zuiveringsgebied Zemst - Kesterbeek</i>		
23426 ZEMST	Aansluiting KWZI Larebeek op KWZI Kesterbeek	4.851.831 EUR
<u>BEKKEN VAN DE GENTSE KANALEN</u>		
<i>Zuiveringsgebied Aalter</i>		
23493 AALTER	Aansluiting Nevelestraat	686.000 EUR
<i>Zuiveringsgebied Ertvelde</i>		
23510 EVERGEM	Afkoppeling grachten Noordlaan - deel zuid	80.000 EUR
<i>Zuiveringsgebied Hamme</i>		
20527BV2 WAASMUNSTER	Wegenis- en rioleringswerken Grote Baan	1.402.124 EUR
20527BV3 WAASMUNSTER	Wegenis- en rioleringswerken Korte Heesdonkstraat, Oud Vliegveld en Vortekoestraat	1.661.695 EUR
<i>Zuiveringsgebied Lokeren</i>		
23511 LOKEREN	Ontsluiting RWA N47 - noord	190.751 EUR
<i>Zuiveringsgebied Moerbeke</i>		
23156G WACHTEBEKE	Collector Cornilstraat - Kleistraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	163.326 EUR
23323G LOKEREN	Afkoppeling binnengebied Eksaarde: dienstriolering voor RWA-afvoer van woningen Weehaagstraat 34-38 en 40-46	26.418 EUR
<i>Zuiveringsgebied Nevele</i>		
23423 DEINZE	Optimalisatie doorvoerdebiet naar RWZI Nevele	689.178 EUR
<i>Zuiveringsgebied Sinaai</i>		
22689G SINT-NIKLAAS	Aansluiting Zwaanaarde: gecombineerd gemeentelijk aandeel	338.600 EUR
22692 SINT-NIKLAAS	Aansluiting Duizend Appels	1.588.000 EUR
<i>Zuiveringsgebied Stekene</i>		
23558 STEKENE	Optimalisatie verbindingsriolering Hellestraat	3.932.000 EUR
<i>Zuiveringsgebied Zelzate</i>		
23492 ZELZATE	Afkoppeling bedrijventerrein Rosteyne	0 EUR
<i>Zuiveringsgebied Zomergem</i>		
23509 LIEVEGEM	Optimalisatie riolering Azaleastraat	2.105.847 EUR

BEKKEN VAN DE IJZER*Zuiveringsgebied Bovekerke*

23420 KOEKELARE	Sanering Moskou	787.839 EUR
-----------------	-----------------	-------------

Zuiveringsgebied Kortemark

20582 KORTEMARK	RWZI Kortemark (fase 2)	4.400.000 EUR
22663U LICHTERVELDE	Aanleg gescheiden stelsel langs Roeselarebaan (N32, tss Kortemarkstr & huisnr 18) en t.h.v. Ringlaan (N35), gecomb. met herinrichting kruispunt dr AWW	161.243 EUR
23549 KORTEMARK	Verbindingscollector langs de Lichterveldestraat tussen collector 20583 (t.h.v. Staatsbaan) en 96550 (t.h.v. Handzamevaart)	599.074 EUR

Zuiveringsgebied Langemark

23508 LANGEMARK-POELKAPELLE	Aansluiting Boezingestraat	740.526 EUR
-----------------------------	----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Oostende

22942 MIDDELKERKE	Collector doortocht Lombardsijde	4.655.616 EUR
-------------------	----------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Staden

22658V STADEN	Aanleg riolering in delen van Houthulststraat, Vrijbosstraat, Soetestraat, Landweg en Walstraat te Staden, en in deel Stadenstraat te Houthulst	1.545.178 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Vleteren

23205G VLETEREN	Aansluiting groene clusters langs N8 tussen Woesten en Oost-Vleteren: gecombineerd gemeentelijk aandeel	103.515 EUR
-----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Woumen

22847G HOUTHULST	Aanpassing persleiding en pompstation Zuid-Torhoutstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	438.679 EUR
22847U HOUTHULST	Aanpassing persleiding en pompstation Zuid-Torhoutstraat: uitbreiding	1.081.137 EUR

Zuiveringsgebied Zonnebeke

22681 ZONNEBEKE	Aansluiting Berten Pilstraat - Spilstraat - Beselarestaat	1.950.499 EUR
-----------------	---	---------------

BEKKEN VAN DE LEIE*Zuiveringsgebied Anzegem - Centrum*

22824 ANZEGEM	Collector Huttegem	2.504.000 EUR
---------------	--------------------	---------------

Zuiveringsgebied Beveren - Leie

23141 HARELBEKE	Sanering Vondelstraat	543.152 EUR
-----------------	-----------------------	-------------

Zuiveringsgebied Heule

23048G KORTRIJK	Collector Steenstraat (fase 1): gecombineerd gemeentelijk aandeel	892.284 EUR
-----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Ingelmunster

23326G MEULEBEKE	Prioritaire riolering Pittemstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	756.165 EUR
23502 INGELMUNSTER	Optimalisatie verbinding collector 96548A - 94583	348.185 EUR

Zuiveringsgebied Ledegem

23265 MOORSLEDE	Prioritaire riolering Menenstraat - Kortrijksestraat	895.862 EUR
-----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Menen

20235 MENEN	Collector L.A.R. langs Paalbeek	751.000 EUR
20616 MENEN	RWZI Menen (Fase 2)	0 EUR

Zuiveringsgebied Moorslede

23505 MOORSLEDE	Sanering Gentsestraat	1.021.045 EUR
-----------------	-----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Roeselare

22437G ARDOOIE	Prioritaire riolering Moskostraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	130.468 EUR
23496 ARDOOIE	Sanering Sint-Antonius - 't Veld	886.880 EUR

Zuiveringsgebied Waregem

22193 WAREGEM	Afkoppeling Kruishoutemseweg - Paterswegel	170.000 EUR
---------------	--	-------------

BEKKEN VAN DE MAAS*Zuiveringsgebied Antwerpen-Noord*

22624V KALMTHOUT	Fazantenlaan, Ericalaan, Temmermanlaan, Hazendreef, Dennendreef, Elzendreef, Geusenbacklaan	4.776.257 EUR
------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Beerse

23522 BEERSE	Verbindingsriolering Lange Kwikstraat en Rijkvorsewseweg	2.097.000 EUR
--------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Bree

23547 BREE	Optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Bree: studieopdracht	0 EUR
------------	---	-------

Zuiveringsgebied Essen

23294 ESSEN	Optimaliseren overstorten zuiveringsgebied Essen.	413.000 EUR
-------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Hoogstraten

22621 HOOGSTRATEN	Collector Hal (Hoogstraten)	822.000 EUR
-------------------	-----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Lanaken

22645V MAASMECHELEN	Opgrimbie fase 2	1.973.686 EUR
---------------------	------------------	---------------

Zuiveringsgebied Merksplas

23170 MERKSPLAS	Doorvoer vuilvracht Zondereigen naar RWZI Merksplas	1.500.000 EUR
-----------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Voeren - Veurs

23539 VOEREN	KWZI Voeren-Veurs : optimalisatie	0 EUR
--------------	-----------------------------------	-------

BEKKEN VAN DE NETE*Zuiveringsgebied Arendonk*

23467 ARENDONK	Sanering overstorten Begijnhof en Torenstraat op de Wamp te Arendonk	2.284.600 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Geel

21668V GEEL	Rioleringswerken Baantveld lot 2 (Eikenstraat, Driehoek, Dr. Peetersstraat, Elsum, Tulpenstraat, en deel van Meidoornstraat, Velleke)	5.070.000 EUR
-------------	--	---------------

23379 GEEL	RWZI Geel : uitbreiding en aanpassing	6.071.048 EUR
------------	---------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Herentals

22444 HERENTALS	Sanering overstort Vogelzang te Herentals	1.237.694 EUR
-----------------	---	---------------

23528 VORSELAAR	Verbindingsriolering Vispluk	965.000 EUR
-----------------	------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Itegem

22441 HEIST-OP-DEN-BERG	Verbindingsriolering Bevelsesteenweg	1.126.000 EUR
-------------------------	--------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Lichtaart

23469 KASTERLEE	Verbindingsriolering Hoge Rielen	412.000 EUR
-----------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Morkhoven

22207V HERENTALS	Optimalisatie van het stelsel in de Toekomstlaan	659.753 EUR
------------------	--	-------------

22446 GROBBENDONK	Sanering overstort Kleine Beek te Bouwel	1.850.000 EUR
-------------------	--	---------------

23514 HULSHOUT	Verbindingsriolering tussen Kapelstraat en Vaartdijkstraat	274.000 EUR
----------------	--	-------------

23515 HERSELT	Verbindingsriolering Westmeerbeeksesteenweg	1.283.000 EUR
---------------	---	---------------

23516 HERSELT	Verbindingsriolering Hoevenstraat	635.000 EUR
---------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Tessenderlo

22948V TESSENDERLO	Afkoppeling Biesdelle	1.024.389 EUR
--------------------	-----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Westerlo

23342 LAAKDAL	Verbindingsriolering Diestse Baan-Averboodse Baan + gemeentelijke riolering Averboodse Baan gelijktijdig uit te voeren met fietspaden AWV (LP5)	1.368.000 EUR
---------------	---	---------------

Totaal voor het programmajaar 2020**189.254.924 EUR**

Optimalisatieprogramma 2021 (indicatief)

BEKKEN VAN DE BENEDENSCHDELDE

Zuiveringsgebied Berendrecht

23523 ANTWERPEN	RWA-as Bosstraat - Dorpsbeek	742.776 EUR
-----------------	------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Hamme

23371 HAMME	Optimalisatie zuiveringsgebied Hamme	1.236.729 EUR
-------------	--------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Lokeren

23416 LOKEREN	Aansluiting Nieuwe Molenstraat en Beerveldestraat	1.101.840 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Merchtem

22766 MERCHTEM	collector Breestraeten-Terlinden	847.230 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Overschelde

22554 DESTELBERGEN	Aansluiting Bommels	172.068 EUR
--------------------	---------------------	-------------

Zuiveringsgebied Wetteren

22375 WETTEREN	Aansluiting Brusselsesteenweg	1.081.147 EUR
----------------	-------------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE BOVENSCHDELDE

Zuiveringsgebied Eke

22639 NAZARETH	Collector Landuit	1.956.018 EUR
----------------	-------------------	---------------

Zuiveringsgebied Elsegem

23536 WORTEGEM-PETEGEM	Optimalisatieproject zuiveringsgebied Elsegem	1.059.401 EUR
------------------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Oudenaarde

23068 OUDENAARDE	Aansluiting Axelwalle	0 EUR
------------------	-----------------------	-------

BEKKEN VAN DE BRUGSE POLDERS

Zuiveringsgebied Eeklo

23192 KAPRIJKE	Sanering afvalwater Westermolenstraat	301.645 EUR
----------------	---------------------------------------	-------------

23488 MALDEGEM	Aansluiting Warmestraat - Celieplas	86.000 EUR
----------------	-------------------------------------	------------

Zuiveringsgebied Kortemark

22286 TORHOUT	Zone Weidestraat - Aartrijkestraat en pompstation - persleiding in de Aartrijkestraat	2.322.597 EUR
---------------	---	---------------

22926 TORHOUT	Verbindingscollector Keibergstraat - pompstation 96573 ter hoogte van Gaverbeek	2.365.858 EUR
---------------	---	---------------

23058 ZEDELGEM	Pompstation en persleiding Aartrijksestraat	644.793 EUR
----------------	---	-------------

BEKKEN VAN DE DEMER*Zuiveringsgebied Alken*

23100 BORGLOON	Aansluiting Rullekoven	2.072.505 EUR
----------------	------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Bekkevoort

22946 BEKKEVOORT	Verbindingsriolering Struikstraat, Zelliksebaan	2.142.662 EUR
------------------	---	---------------

23217 TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Binkomstraat	370.386 EUR
-------------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Diest

22734 DIEST	Verbindingsriolering Hezerheiweg	1.437.200 EUR
-------------	----------------------------------	---------------

23005 BEKKEVOORT	Verbindingsriolering Kareelbos	308.023 EUR
------------------	--------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Engsbergen

23218 DIEST	Verbindingsriolering Genevenne	497.388 EUR
-------------	--------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Geetbets

20501 LINTER	Collector Roelbeek (Linter) of KWZI	3.251.398 EUR
--------------	-------------------------------------	---------------

22404 GEETBETS	verbindingsriolering Rummen fase 2	3.723.247 EUR
----------------	------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Kermt

23394 HASSELT	Optimalisatie Spalbeekstraat	2.815.273 EUR
---------------	------------------------------	---------------

23442 HASSELT	Optimalisatie OS en toevoerleiding RWZI Kermt	426.984 EUR
---------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Kortenaeken

21055 KORTENAKEN	Verbindingsriolering Zandrodestraat, Tiensestraat en Dorpsplein	1.666.189 EUR
------------------	---	---------------

22898 KORTENAKEN	Verbindingsriolering Schansstraat Dorpsplein	820.245 EUR
------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Kortenaeken - Kersbeek-Miskom

21054 KORTENAKEN	Verbindingsriolering Schipbroek	1.959.754 EUR
------------------	---------------------------------	---------------

22897 KORTENAKEN	Verbindingsriolering Tiensestraat	834.563 EUR
------------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Linter - Overhespen

23284 LINTER	Afkoppeling kazernes (Neerhespen)	359.801 EUR
--------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zoutleeuw

22118 ZOUTLEEUEW	Aansluiting Tiensestraat	1.436.294 EUR
------------------	--------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE DENDER*Zuiveringsgebied Aalst*

23460 AALST	Aanleg gescheiden stelsel Boudewijnlaan en RWA Trigel - Dender	5.170.636 EUR
-------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Galmaarden

23041G GALMAARDEN	Aansluiting Langestraat - Heystraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	309.313 EUR
-------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Liedekerke

20194 HAALTERT	Afleiding Vogelzangbeek en aansluiting op collector Iddergem - Denderhoutem	1.695.863 EUR
----------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Ninove

22781 NINOVE	Aansluiting van Steenhout en Kleine Rijstraat	1.328.749 EUR
--------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Zandbergen

23457 GERAARDSBERGEN	Afkoppeling Nuchten	984.908 EUR
----------------------	---------------------	-------------

BEKKEN VAN DE DIJLE EN ZENNE*Zuiveringsgebied Grimbergen*

23479 MERCHTEM	Verbindingsriolering Lindestraat	572.836 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Huldenberg

23480 HOEILAART	Afkoppeling gracht Zoniwoud - R0	1.075.000 EUR
-----------------	----------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Mechelen - Noord

22883 MECHELEN	Afkoppelen langsrachten E19	674.952 EUR
----------------	-----------------------------	-------------

23474 MECHELEN	Optimalisatie Bethanipolder	8.137.979 EUR
----------------	-----------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE GENTSE KANALEN*Zuiveringsgebied Eeklo*

23489 MALDEGEM	Aansluiting Appelboom, Vierweegse en Kerselare	3.766.279 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Gent

23375 GENT	Slibverwerking RWZI Gent	1.480.000 EUR
------------	--------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Nevele

23507 DEINZE	Afkoppeling Poeldendries	743.866 EUR
--------------	--------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Watervliet

23415 SINT-LAUREINS	Aansluiting Blekkersdijk - Muizenhol - Maagd van Gent	0 EUR
---------------------	---	-------

BEKKEN VAN DE IJZER*Zuiveringsgebied Gistel - Moere*

23429 GISTEL	KWZI Gistel - Moere : 2de fase	620.000 EUR
--------------	--------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Kortemark

22664 KORTEMARK	Aansluiting Edewallestraat - Spondestraat	3.235.876 EUR
-----------------	---	---------------

23330 HOOGLEDE	Aansluiting Hogestraat - Kortemarkstraat - Hoogledestraat op collector 20176	2.555.995 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Oostende

23208 OOSTENDE	Strategische RWA-leiding Nieuwpoortsesteenweg (N318)	6.285.630 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Vleteren

22428 VLETEREN	Optimalisatie toevoerleiding RWZI Vleteren	1.272.549 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Woumen

23278 HOUTHULST	Aanleg DWA-leiding in 7e-Geniestraat en Zarrendreef tussen Ooststraat en Stadenstraat	618.587 EUR
-----------------	---	-------------

BEKKEN VAN DE LEIE*Zuiveringsgebied Beveren - Leie*

23095 WAREGEM	Afkoppelen Barmbeek + slachthuis Goossens (?)	1.950.741 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Ledegem

23260 WEVELGEM	RWZI Ledegem - fase 2	1.650.000 EUR
----------------	-----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Olsene

23497 DENTERGEM	Sanering Vennestraat - Vaerestraat	759.000 EUR
-----------------	------------------------------------	-------------

23498 DENTERGEM	Sanering Deinzestraat	1.082.000 EUR
-----------------	-----------------------	---------------

23499 DENTERGEM	Sanering Volderstraat	587.000 EUR
-----------------	-----------------------	-------------

23556 WIELSBEKE	Afkoppeling Loverbeek	50.000 EUR
-----------------	-----------------------	------------

Zuiveringsgebied Roeselare

23125 HOOGLEDE	Aansluiting Sleihage	1.005.958 EUR
----------------	----------------------	---------------

23127 ROESELARE	Afkoppeling inlaten De Tassche te Ardoorie / Roeselare	222.126 EUR
-----------------	--	-------------

23325 STADEN	Prioritaire riolering Moststraat - Roeselarestraat	1.419.221 EUR
--------------	--	---------------

23453 ARDOOIE	Afkoppelen inlaten Stationstraat, Lampernissestraat en Spinnepijpstraat.	420.066 EUR
---------------	--	-------------

23537 HOOGLEDE	Afkoppeling bovenstrooms gebied van de Hagebeek	0 EUR
----------------	---	-------

BEKKEN VAN DE MAAS*Zuiveringsgebied Peer*

22635 PEER	Optimalisatie overstort Op de Kippen (Peer)	306.593 EUR
------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Riemst

23543 RIEMST	RWZI Riemst : renovatie	3.013.000 EUR
--------------	-------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Tongeren

23292 TONGEREN	Aansluiting Baversstraat, Berg en Maastrichtersteenweg	4.199.000 EUR
----------------	--	---------------

BEKKEN VAN DE NETE*Zuiveringsgebied Tessenderlo*

23468 LEOPOLDSBURG	Pompstation Boskantstraat	1.458.257 EUR
--------------------	---------------------------	---------------

Totaal voor het programmajaar 2021**96.691.995 EUR**

Optimalisatieprogramma 2022-2024 (indicatief)

BEKKEN VAN DE BENEDENSCHELDE

Zuiveringsgebied Bambrugge

22469 HERZELE	Afkoppeling Kasteelgracht en overloop vijver Burcht	1.150.000 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Beveren

23137 BEVEREN	Optimalisatie berging en overstortwerking Beveren	906.351 EUR
---------------	---	-------------

Zuiveringsgebied De Klinge

23066 SINT-GILLIS-WAAS	VBR Kronenhoek	1.613.699 EUR
------------------------	----------------	---------------

Zuiveringsgebied Dendermonde

22857 BUGGENHOUT	Aansluiting Vekenstraat	848.069 EUR
------------------	-------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Gent

22496 MERELBEKE	Merelbeke Flora - Ontsluiting RWA Fraterstraat	2.050.796 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Kieldrecht

22693 BEVEREN	Optimalisatie collectorenstelsel zuiveringsgebied Kieldrecht	919.903 EUR
---------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Laarne

22558 LAARNE	Collector Steentjesstraat - Rivierstraat - 2de fase	344.529 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Lede

22380 LEDE	Afkoppeling vijver Kasteel Ronkenburg	550.066 EUR
22381 LEDE	Afkoppeling inlaten Heiplasstraat	759.086 EUR

Zuiveringsgebied Lokeren

23506 LOCHRISTI	Aansluiting Haanhoutstraat	1.205.000 EUR
-----------------	----------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Londerzeel

22698 LONDERZEEL	Aansluiting Brusselsestraat	428.059 EUR
------------------	-----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Malle

23069 MALLE	Verbindingsriolering Wijngaardstraat-Antwerpsesteenweg fase 2 Wijngaardstraat	1.020.307 EUR
-------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Opwijk - Mazenzele

21109 MERCHTEM	Verbindingsriolering Paddebroeken	1.256.543 EUR
21917 OPWIJK	Collector Mansteen	97.505 EUR

Zuiveringsgebied Pulderbos

23107 ZOERSEL	Verbindingsriolering Wandelweg fase 3	1.124.892 EUR
23108 ZOERSEL	Verbindingsriolering Wandelweg fase 4	899.693 EUR

Zuiveringsgebied Ruisbroek

22703	KAPELLE-OP-DEN-BOS	Afkoppeling Kuiermansstraat - Paalijkbeek	1.500.515	EUR
-------	--------------------	---	-----------	-----

Zuiveringsgebied Sint-Lievens-Houtem - Bavegem

20740	ZOTTEGEM	Collector Oombergen	1.316.996	EUR
-------	----------	---------------------	-----------	-----

23358	OOSTERZELE	Collector Kouterkesbeek: fase 2 - van IJshoutestraat tot Leeg Bracht	482.821	EUR
-------	------------	--	---------	-----

Zuiveringsgebied Temse

22461	TEMSE	Aansluiting Houtbriel	1.600.000	EUR
-------	-------	-----------------------	-----------	-----

Zuiveringsgebied Wichelen

21655	WICHELEN	Aansluiting Steenkouter	325.086	EUR
-------	----------	-------------------------	---------	-----

22282	WICHELEN	Collector Bruinbeke - Fase 2	717.818	EUR
-------	----------	------------------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Zele

22559	ZELE	Aansluiting Rinkhout	1.163.810	EUR
-------	------	----------------------	-----------	-----

BEKKEN VAN DE BOVENSCHELDE*Zuiveringsgebied Avelgem*

20665	ANZEGEM	Collector Sint-Arnoldusbeek	2.123.218	EUR
-------	---------	-----------------------------	-----------	-----

Zuiveringsgebied Brakel

22318	BRAKEL	Optimalisatie stelsel Brakel	147.172	EUR
-------	--------	------------------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Brakel - Michelbeke

22909	BRAKEL	Sanering Meierij	1.315.223	EUR
-------	--------	------------------	-----------	-----

Zuiveringsgebied Gavere

22359		PS + PL Heulestraat	295.733	EUR
-------	--	---------------------	---------	-----

22519	NAZARETH	Collector Stoofstraat-Snepstraat	476.134	EUR
-------	----------	----------------------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Gavere - Baaigem

20498	GAVERE	Collector Baaigem	860.235	EUR
-------	--------	-------------------	---------	-----

21937	GAVERE	KWZI Gavere - Baaigem	407.454	EUR
-------	--------	-----------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Gent

23318	DE PINTE	Aansluiting Den Beer	772.537	EUR
-------	----------	----------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Kluisbergen

22270	KLUISBERGEN	Verbindingscollector Stationsstraat	204.178	EUR
-------	-------------	-------------------------------------	---------	-----

22342	KLUISBERGEN	Collector Zulzeke	1.762.968	EUR
-------	-------------	-------------------	-----------	-----

Zuiveringsgebied Nederzwalm

20275	ZWALM	RWZI Nederzwalm	2.637.928	EUR
-------	-------	-----------------	-----------	-----

20637	ZWALM	Collector Stampkotbeek - Munkbosbeek	2.576.157	EUR
-------	-------	--------------------------------------	-----------	-----

21940	ZWALM	Collector Dries-Te-Latem	1.447.325	EUR
-------	-------	--------------------------	-----------	-----

Zuiveringsgebied Oudenaarde

22196 OUDENAARDE	Afkoppeling Edelareberg	575.000 EUR
------------------	-------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Schorisse

23164 HOREBEKE	Collector Steenberg - Boskant	1.757.181 EUR
----------------	-------------------------------	---------------

23165 MAARKEDAL	Collector Parkstraat - Stokstraat	563.000 EUR
-----------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zwalm

22353 ZOTTEGEM	Aansluiting Ten Bosse	119.335 EUR
----------------	-----------------------	-------------

22354 ZOTTEGEM	Optimalisatie stelsel Zwalm	190.855 EUR
----------------	-----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zwalm - Sint-Denijs-Boekel

21944 HOREBEKE	collector Sint-Kornelis-Horebeke	1.830.857 EUR
----------------	----------------------------------	---------------

22518 HOREBEKE	Collector Sint-Maria-Horebeke	2.292.827 EUR
----------------	-------------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE BRUGSE POLDERS*Zuiveringsgebied Aalter*

22686U AALTER	Verbindingsriolering Stratem	1.023.424 EUR
---------------	------------------------------	---------------

23152 AALTER	Afkoppeling inlaten Eentveldstraat	601.477 EUR
--------------	------------------------------------	-------------

23494 AALTER	Aansluiting Pauwelsbos	682.890 EUR
--------------	------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Brugge

22706 OOSTKAMP	Optimalisatie overstort Dalevijversbeek	1.715.731 EUR
----------------	---	---------------

22837 ZUIENKERKE	Vervanging persleiding van PS Kerkstraat	765.549 EUR
------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Kortemark

22335 TORHOUT	Aansluiting Pottebezemstraat - Oude Gentweg - Driekoningenstraat	1.393.964 EUR
---------------	--	---------------

23347 ZEDELGEM	Aansluiting Ossebilkstraat - Moubekestraat	877.798 EUR
----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Maldegem

22431 MALDEGEM	Sanering Moerhuize	76.000 EUR
----------------	--------------------	------------

23086 MALDEGEM	Sanering Urselweg	2.057.428 EUR
----------------	-------------------	---------------

Zuiveringsgebied Wingene

22173 WINGENE	Verbinding 2DWA-riool Lavoordestraat met collector Heremeerstraat	533.061 EUR
---------------	---	-------------

22201 WINGENE	Aansluiting Meiboomstraat	236.405 EUR
---------------	---------------------------	-------------

22831 WINGENE	Sanering Barrierke - Raakske - Drieweg (fase 2: Beernemsteenweg - Haakske)	895.601 EUR
---------------	--	-------------

23210 WINGENE	Aansluiting afvalwater regio Vrijgeweidstraat	1.084.497 EUR
---------------	---	---------------

BEKKEN VAN DE DEMER*Zuiveringsgebied Aarschot*

22980 HOLSBEEK	Verbindingsriolering Holsbeeksesteenweg, Rot	1.036.143 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Alken

20430 ALKEN	RWZI Alken (Fase 2)	4.056.000 EUR
-------------	---------------------	---------------

Zuiveringsgebied Beverlo

22896 BERINGEN	Optimalisatie overstorten Beverlo	940.914 EUR
----------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Bilzen

22891 BILZEN	Optimalisatie overstort Rentfortmolen	1.755.972 EUR
--------------	---------------------------------------	---------------

23387 BILZEN	Optimalisatie overstort Hoelbeek Fietsen	1.060.910 EUR
--------------	--	---------------

23388 BILZEN	Optimalisatie overstort Riemsterweg en afkoppeling Watergatloop	130.570 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Diest

23016 DIEST	Sanering lozingspunten Peerstraat (Kleine Beek)	436.889 EUR
-------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Engsbergen

23000 TESSENDERLO	Verbindingsriolering Achterheide, Oude Baan	981.773 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Geetbets

20105 LINTER	Verbindingsriolering Eendenstraat - Molenstraat	855.831 EUR
--------------	---	-------------

22126 LINTER	Aansluiting Dotermonstraat op collector en aansluiting Grote Steenweg op Dotermontstraat	766.112 EUR
--------------	--	-------------

22900 KORTENAKEN	aansluiting Ransberg(Kortenaken)	2.236.224 EUR
------------------	----------------------------------	---------------

23276 GEETBETS	Verbindingsriolering Rummen fase 3	1.823.668 EUR
----------------	------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Genk

23392 GENK	Saneren en optimaliseren overstort Hoefstadstraat	7.304.558 EUR
------------	---	---------------

23445 GENK	Optimalisatie OS Dijkstraat en Heppenzeelstraat	1.899.806 EUR
------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Glabbeek

22808 GLABBEEK	Verbindingsriolering Molenstraat	422.113 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

22810 GLABBEEK	Verbindingsriolering Oplintersessesteenweg	1.400.914 EUR
----------------	--	---------------

22953 GLABBEEK	Verbindingsriolering Grotestraat	560.986 EUR
----------------	----------------------------------	-------------

22954 GLABBEEK	Verbindingsriolering Rode	788.549 EUR
----------------	---------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Glabbeek - Kapellen

20564 GLABBEEK	Verbindingsriolering Kapellen	939.405 EUR
----------------	-------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Halen

22460 HERK-DE-STAD	Optimalisatie overstort Herk-de-stad (Herkkantstraat)	260.064 EUR
--------------------	---	-------------

22541 LUMMEN	Optimalisatie overstort Zelemsebaan-Meldertsebaan	725.068 EUR
--------------	---	-------------

22737 DIEST	Verbindingsriolering Hees	693.562 EUR
-------------	---------------------------	-------------

22895 LUMMEN	Optimalisatie overstorten te Lummen	495.371 EUR
--------------	-------------------------------------	-------------

23275 HERK-DE-STAD	Kiezelweg Herk-de-stad : renovatie aantasting H2S	123.664 EUR
--------------------	---	-------------

23447 HALEN	Renovatie en optimalisatie VBR Zelem (94373)	195.944 EUR
-------------	--	-------------

23449	HERK-DE-STAD	Optimalisatie PS Wijerstraat 2 - Schoolstraat	1.516.900	EUR
<i>Zuiveringsgebied Hasselt</i>				
23393	HASSELT	Optimalisatie Trekschurebeek	2.357.175	EUR
23443	HASSELT	Bypass collector Diepenbeek Hasselt	4.701.076	EUR
<i>Zuiveringsgebied Houthalen - Oost</i>				
23134	HOUTHALLEN-HELCHTEREN	Sanering Roosterbeek	63.660	EUR
<i>Zuiveringsgebied Koersel</i>				
23439	HEUSDEN-ZOLDER	Afkoppeling grachten Singelstraat	418.996	EUR
23440	HEUSDEN-ZOLDER	Optimalisatie PS Garenstraat	749.063	EUR
<i>Zuiveringsgebied Kortenaeken - Kersbeek-Miskom</i>				
22418	KORTENAKEN	Verbindingsriolering Ransberg (Oost)	986.650	EUR
<i>Zuiveringsgebied Landen - Eliksem</i>				
22528	TIENEN	Verbindingsriolering Meer(Tienen) -Sint-Jobskapel(Landen)	823.686	EUR
<i>Zuiveringsgebied Landen - Rumsdorp</i>				
22755	LANDEN	Afkoppeling onverharde oppervlakte in Waasmont	2.869.061	EUR
<i>Zuiveringsgebied Linter - Melkwezer</i>				
23151	ZOUTLEEUEW	Aansluiting Helen-Bos	1.153.544	EUR
<i>Zuiveringsgebied Rillaar</i>				
22986	AARSCHOT	Verbindingsriolering Kapelleke	246.256	EUR
23563	AARSCHOT	Verbindingsriolering Wijnberg en Pals	384.000	EUR
<i>Zuiveringsgebied Roosbeek</i>				
22214	BOUTERSEM	Afkoppeling grachtinlaat Lubbeeksestraat	526.897	EUR
22216	BOUTERSEM	Afkoppelen grachtinlaat Honsemsestraat en grachten Neervelpsestraat en Keizerstraat	590.548	EUR
<i>Zuiveringsgebied Rotselaar</i>				
22988	HOLSBEEK	Verbindingsriolering Lindestraat, Vekestraat	602.115	EUR
22989	HOLSBEEK	Verbindingsriolering Langestraat	546.965	EUR
22990	HOLSBEEK	Verbindingsriolering Horststraat, Lozenhoek en Cleerbeek	2.118.777	EUR
22991	HOLSBEEK	Verbindingsriolering Dorp	240.567	EUR
22992	HOLSBEEK	Verbindingsriolering Panoramastraat	469.756	EUR
22993	HOLSBEEK	Verbindingsriolering Blauwmolenstraat, Vlasselaar en Steenweg op Nieuwrode	1.759.052	EUR
<i>Zuiveringsgebied Sint-Joris-Winge</i>				
22816	TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Kraasbeek	898.267	EUR
22975	LUBBEEK	Verbindingsriolering Tiensesteenweg (Binkom)	868.804	EUR

22976 LUBBEEK	Verbindingsriolering Binkomstraat	316.963 EUR
22977 LUBBEEK	Verbindingsriolering Terkeyen	820.068 EUR
22978 LUBBEEK	Verbindingsriolering Heide, Aardebrug	2.041.491 EUR
23015 TIELT-WINGE	Aansluiten vuilvracht Gouden Kruispunt	588.687 EUR

Zuiveringsgebied Sint-Truiden

21970 SINT-TRUIDEN	Optimalisatie Centrum-Zuiden verbinden met collector Molenbeek	1.961.899 EUR
22532 NIEUWERKERKEN	Aansluiting Schelfheide	310.950 EUR
22544 WELLEN	Verbindingsriolering Beursstraat	688.532 EUR
23395 SINT-TRUIDEN	Collector Diestersteenweg fase 2	4.519.435 EUR
23444 NIEUWERKERKEN	Verbindingsriolering Diestersteenweg, Klein Tegelijstraat	4.383.297 EUR

Zuiveringsgebied Tessenderlo

22742 TESSENDERLO	Optimalisatie rioleringsstelsel Tessenderlo	717.844 EUR
23001 TESSENDERLO	Verbindingsriolering Varode	595.728 EUR

Zuiveringsgebied Tielt - Winge

22135 TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Boterstraat	354.349 EUR
22979 TIELT-WINGE	Verbindingsriolering Keulestraat fase 2	367.352 EUR
23337 TIELT-WINGE	Collector Houwaart fase 2	1.887.963 EUR

Zuiveringsgebied Tienen

23114 TIENEN	Verbindingsriolering Druivenweg	253.958 EUR
23438 TIENEN	Maatregelen optimalisatie RWA Tienen	1.079.417 EUR

Zuiveringsgebied Vissenaken

22417 LUBBEEK	Verbindingsriolering Helstraat	4.333.661 EUR
---------------	--------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Zolder

23428 HEUSDEN-ZOLDER	RWZI Zolder - 2de fase	1.261.000 EUR
----------------------	------------------------	---------------

BEKKEN VAN DE DENDER*Zuiveringsgebied Aalst*

22247 LEDE	Afkoppeling Zwartengracht	192.264 EUR
23078 AALST	Heraanleg collector Siesegembeek	2.806.463 EUR

Zuiveringsgebied Bambrugge

23390 HERZELE	Verbindingsriolering Ressegemstraat - Otterkant	632.240 EUR
---------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Dendermonde

23355 LEBBEKE	Aansluiting Lange en Korte Breesstraat via Brusselsesteenweg	2.373.842 EUR
23359 MERCHTEM	Aansluiting Dries - Holbeek	504.455 EUR

Zuiveringsgebied Galmaarden

22489 GALMAARDEN	Aansluiting Winterkeer - Herhout	348.507 EUR
22962 BEVER	Aansluiting Commijn en Romont- fase 2	3.969.683 EUR
23213 HERNE	Aansluiting Arebeekstraat	1.222.627 EUR
23351 BEVER	Aansluiting Akrenbos	299.662 EUR

Zuiveringsgebied Geraardsbergen

23350 GERAARDSBERGEN	Aansluiting Bosse - Gote	571.962 EUR
----------------------	--------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Liedekerke

22854 DENDERLEEUV	Afkoppeling Braamland	669.445 EUR
-------------------	-----------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zandbergen

22223 GERAARDSBERGEN	Afkoppeling Breeweg - Holweg	470.611 EUR
----------------------	------------------------------	-------------

BEKKEN VAN DE DIJLE EN ZENNE*Zuiveringsgebied Beersel*

22377 SINT-GENESIUS-RODE	Optimalisatie Collector Sint-Genesius-Rode fase 2	1.823.298 EUR
23365 HALLE	Verplaatsen collector Graankaai en persleiding Slingerweg	2.680.003 EUR
23427 SINT-PIETERS-LEEUV	Verbindingsriolering Pijnbroekstraat	0 EUR

Zuiveringsgebied Boortmeerbeek

23340 HEIST-OP-DEN-BERG	Verbindingsriolering Grootlo	2.730.000 EUR
23550 ROTSELAAR	Verbindingsriolering Dijkkant	1.100.000 EUR
23551 BOORTMEERBEEK	Verbindingsriolering Leuvensesteenweg	850.000 EUR
23554 BONHEIDEN	Verbindingsriolering Oude Keerbergsebaan	800.000 EUR

Zuiveringsgebied Brussel - Noord

22149 TERVUREN	Afkoppeling Moorsel	3.210.629 EUR
----------------	---------------------	---------------

Zuiveringsgebied Heist-op-den-Berg

22998 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Peuterstraat, Baalsesteenweg	646.930 EUR
23037 HEIST-OP-DEN-BERG	RWA-as Pijpelheide	2.348.653 EUR
23144 BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Mechelbaan	219.436 EUR

Zuiveringsgebied Kampenhout

22771 KAMPENHOUT	Verbindingsriolering Terloonstraat	812.037 EUR
23254 KAMPENHOUT	Verbindingsriolering Sint-Servaesstraat	3.066.000 EUR

Zuiveringsgebied Leuven

23010 LUBBEEK	Verbindingsriolering Diestsesteenweg, Plein	1.601.552 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Mechelen - Noord

23422 MECHELEN	Aansluiting Ten Doorn, Steenweg op Heindonk (heffen)	1.688.519 EUR
----------------	--	---------------

23477	MECHELEN	Aansluiting Steenweg op Blaasveld	2.421.169	EUR
23478	MECHELEN	Aansluiting Molenstraat	639.501	EUR
<i>Zuiveringsgebied Pepingen - Beert</i>				
22786	PEPINGEN	KWZI Pepingen - Beert en toevoerleiding	2.925.519	EUR
<i>Zuiveringsgebied Pepingen - Elingen</i>				
20893	PEPINGEN	KWZI Pepingen - Elingen	394.570	EUR
22268	PEPINGEN	Toevoerleiding KWZI Pepingen-Elingen	506.009	EUR
<i>Zuiveringsgebied PEPINGEN - TERHEUGEN</i>				
23257	PEPINGEN	Aansluiting Daelestraat	850.365	EUR
<i>Zuiveringsgebied Rotselaar</i>				
22994	TREMELO	Verbindingsriolering Parkheidestraat	440.498	EUR
22995	TREMELO	Verbindingsriolering Baalsebaan	768.026	EUR
22996	TREMELO	Verbindingsriolering Remerstraat	679.439	EUR
22997	TREMELO	Verbindingsriolering Lange Venstraat, Pandhoevestraat	1.084.990	EUR
23006	TREMELO	Verbindingsriolering Park Tremeland	550.216	EUR
23019	TREMELO	Optimalisatie 97256 door afkoppeling opwaarts	2.243.803	EUR
<i>Zuiveringsgebied Sint-Pieters-Leeuw</i>				
23104	LENNIK	Aansluiting Brusselsestraat	1.502.855	EUR
23232	GOOIK	Aansluiting Kesterheide	875.198	EUR
<i>Zuiveringsgebied Zemst - Hofstade</i>				
23256	BOORTMEERBEEK	Verbindingsriolering Rijkenhoekstraat, Aarschotsebaan en Langestraat	1.709.898	EUR
<u>BEKKEN VAN DE GENTSE KANALEN</u>				
<i>Zuiveringsgebied Aalter</i>				
23540	AALTER	RWZI Aalter : renovatie	1.600.000	EUR
<i>Zuiveringsgebied Boekhoute</i>				
23009	ASSENEDE	Collector Landsdijk - Boekhoute	3.685.000	EUR
23290	ASSENEDE	Renovatie collector Stationsstraat na persleiding Dorp	114.195	EUR
<i>Zuiveringsgebied Eeklo</i>				
23184	KAPRIJKE	Aanleg riolering Gentstraat (N456)	428.266	EUR
<i>Zuiveringsgebied Ertvelde</i>				
23154	EVERGEM	Optimalisatie Collector Noordlaan	1.396.385	EUR
23324	EVERGEM	Renovatie Tervenenwegel	228.250	EUR
<i>Zuiveringsgebied Evergem</i>				
23322	EVERGEM	Optimalisatie Drogenbrood	364.944	EUR

Zuiveringsgebied Lokeren

23320 LOCHRISTI	Aansluiting Hijfte	1.982.271 EUR
-----------------	--------------------	---------------

Zuiveringsgebied Moerbeke

22030 WACHTEBEKE	Aansluiting Axelvaardeken	521.080 EUR
------------------	---------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Stekene

23361 STEKENE	Vlasrootstraat: interne berging	127.656 EUR
---------------	---------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Zelzate

22246 ASSENEDE	Sanering Zwartesluisbeek	497.000 EUR
----------------	--------------------------	-------------

22685 ASSENEDE	Aansluiting Maat	1.829.312 EUR
----------------	------------------	---------------

BEKKEN VAN DE IJZER*Zuiveringsgebied Kortemark*

22667 HOOGLEDE	Aansluiting Noordabeelstraat	894.739 EUR
----------------	------------------------------	-------------

23199 HOOGLEDE	Centrale RWA-as Gudrunstraat, Stationsstraat en Ogierlandestraat	1.778.183 EUR
----------------	--	---------------

23308 LICHTERVELDE	Aansluiting Oude Bruggeweg	384.382 EUR
--------------------	----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Lo

22132 LO-RENINGE	Optimalisatie toevoercollector naar RWZI-Lo	891.876 EUR
------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Moorslede

22817 ZONNEBEKE	PS + PL Passendalestraat (Voshoek)	125.412 EUR
-----------------	------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Oostende

22841 OOSTENDE	Vervanging persleiding PS Grintweg	1.512.159 EUR
----------------	------------------------------------	---------------

22923 GISTEL	Pompstation - persleiding Provincieweg vanaf Mosselstraat tot project 22435	169.571 EUR
--------------	---	-------------

23331 ICHTEGEM	Aansluiting Zuidstraat	1.097.563 EUR
----------------	------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Reningelst

23328 POPERINGE	Sanering Ouderdom - aansluiting op KWZI Reningelst	1.189.945 EUR
-----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Woumen

22922 DIKSMUIDE	Aansluiting Koekelarestraat - Lappersfortstraat	466.207 EUR
-----------------	---	-------------

23087 DIKSMUIDE	Vernieuwing persleiding en gravitaire collector Oostendestraat	3.790.097 EUR
-----------------	--	---------------

23280 DIKSMUIDE	RWZI Woumen : uitbreiding capaciteit	2.000.000 EUR
-----------------	--------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Wulpen

22723 DE PANNE	Aanleg gescheiden stelsel N35 (De Panne)	6.854.481 EUR
----------------	--	---------------

22844 VEURNE	Aanpassing persleiding en pompstation Hanssenslaan	1.261.575 EUR
--------------	--	---------------

23201 VEURNE	Renovatie collector langs Albert I-laan - Alloenestraat te Veurne	310.000 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Zonnebeke

22726 ZONNEBEKE	Aansluiting vuilvracht Passendalestraat (Tyne Cothoek, Rozenveld)	214.414 EUR
-----------------	---	-------------

BEKKEN VAN DE LEIE*Zuiveringsgebied Beselare*

22603 ZONNEBEKE	Aansluiting Nieuw Kruiseke	178.984 EUR
-----------------	----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Heule

23049 WEVELGEM	Prioritaire riolering Torrestraat - Rommelen	1.907.000 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Ingelmunster

22759 OOSTROZEBEKE	Sanering Vinkhoek	2.268.369 EUR
23054 INGELMUNSTER	Prioritaire riolering Gistelstraat	1.159.238 EUR
23261 INGELMUNSTER	Prioritaire riolering Heirweg Zuid - fase 2: aansluiting vuilvracht.	331.614 EUR
23501 INGELMUNSTER	Sanering Krekelstraat	497.000 EUR
23503 MEULEBEKE	Sanering Elbestraat	495.000 EUR

Zuiveringsgebied Ledegem

22283 LEDEGEM	Prioritaire riolering Provinciebaan	1.652.229 EUR
22858 MOORSLEDE	Aansluiting Oude Heirweg	777.099 EUR

Zuiveringsgebied Menen

22758 WERVIK	Prioritaire riolering Ieperstraat (N8)	428.846 EUR
--------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Nieuwkerke

23500 HEUVELLAND	Afkoppeling knelpunt Dranouterstraat	589.000 EUR
------------------	--------------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Pittem

22499 PITTEM	Aansluiting Brugsesteenweg	1.378.330 EUR
--------------	----------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Roeselare

22872 ROESELARE	Optimalisatie collectorenstelsel Roeselare	1.789.640 EUR
23264 STADEN	Sanering Slijperstraat - fase 2: aansluiting vuilvracht	445.999 EUR
23504 STADEN	Sanering Veldstraat	1.620.000 EUR

Zuiveringsgebied Rollegem

23053 KORTRIJK	RWA-afkoppeling Argendaalstraat via Belleghemsestraat	204.000 EUR
----------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Tielt

22861 TIELT	Afkoppeling bedrijventerrein Tielt-Zuid	1.140.562 EUR
22864 TIELT	Afkoppeling bedrijventerrein Tielt-Noord	2.886.947 EUR
23412 TIELT	Aansluiting afvalwater Deinzesteeweg (N35) en opwaartse straten	1.625.396 EUR

Zuiveringsgebied Wulvergem

20918 HEUVELLAND	Landelijke zuivering Wulvergem (Ontwerpcap. 190 IE) + toevoerleiding	609.808 EUR
------------------	---	-------------

BEKKEN VAN DE MAAS*Zuiveringsgebied Brecht*

23295 BRECHT	Collector Bevrijdingsstraat	158.985 EUR
--------------	-----------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Dilsen

23541 DILSEN-STOKKEM	RWZI Dilsen : renovatie	4.211.721 EUR
----------------------	-------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Essen

22607 ESSEN	Collector Dreveneind - Scham (Essen)	1.636.044 EUR
22608 ESSEN	Collector Schanker (Essen)	800.180 EUR
23008 ESSEN	Renovatie Collector Schriek - van Kalmthout naar RWZI Essen.	1.351.684 EUR
23056 ESSEN	Collector Schriek zijtak	322.265 EUR

Zuiveringsgebied Hoogstraten

22615 HOOGSTRATEN	Collector Maxburgdreef (Hoogstraten)	1.628.000 EUR
22616 HOOGSTRATEN	Collector Terbeeksestraat (Hoogstraten)	399.200 EUR
22617 HOOGSTRATEN	Collector Achteraard (Hoogstraten)	2.723.569 EUR
22619 HOOGSTRATEN	Collector Loenhoutseweg - lokaal pact (Hoogstraten)	324.800 EUR
22620 HOOGSTRATEN	Collector Heerle (Hoogstraten)	996.000 EUR
22653 RIJKEVORSEL	Collector Helhoek (Rijkevorsel)	568.800 EUR

Zuiveringsgebied Kalmthout

22626 KALMTHOUT	Collector Heikantstraat (Kalmthout)	665.600 EUR
22633 WUUSTWEZEL	Collector Slijktraat - Lokaal Pact (Wuustwezel)	188.000 EUR
22634 WUUSTWEZEL	Collector Duinenstraat Bleekvenweg - Lokaal Pact - (Wuustwezel)	712.800 EUR
22969 ESSEN	Collector Hybergsebaan - Eekhoornlaan (Wildert - Essen)	565.285 EUR
23004 WUUSTWEZEL	Duinenstraat Zuid - Loc.Pact (Wuustwezel)	275.753 EUR

Zuiveringsgebied Kinrooi

23299 KINROOI	Collector Grootbeersel	183.153 EUR
---------------	------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Lanaken

22345 MAASMECHELEN	Afkoppelen Ruitersstraat te Uikhoven (Maasmechelen)	658.615 EUR
--------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Loenhout

23298 WUUSTWEZEL	Collector Neervenweg	1.003.235 EUR
------------------	----------------------	---------------

Zuiveringsgebied Merksplas

22474 MERKSPLAS	Collector Steenweg op Rijkevorsel (gevangenis Merksplas)	815.049 EUR
-----------------	--	-------------

22628 MERKSPLAS	Collector Hoekeinde (Merksplas)	3.493.818 EUR
-----------------	---------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Poppel

22652 RAVELS	Collector Mierdsedijk-Hoenderweg (Ravels)	887.791 EUR
--------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Ravels

23555 RAVELS	Revovatie bovengemeentelijke collector in de Peelsestraat N137	696.856 EUR
--------------	--	-------------

BEKKEN VAN DE NETE*Zuiveringsgebied Arendonk*

23535 ARENDONK	Verbindingsriolering Moerenstraat	900.000 EUR
----------------	-----------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Beerse

23529 BEERSE	Verbindingsriolering Lilsedijk	800.000 EUR
--------------	--------------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Berlaar

22801 LIER	Verbindingsriolering Slenderstraat	1.044.853 EUR
------------	------------------------------------	---------------

23567 BERLAAR	Verbindingsriolering Legrellestraat	800.000 EUR
---------------	-------------------------------------	-------------

23568 BERLAAR	Verbindingsriolering Itegembaan	1.750.000 EUR
---------------	---------------------------------	---------------

23569 BERLAAR	Verbindingsriolering Smidstraat	1.500.000 EUR
---------------	---------------------------------	---------------

23570 BERLAAR	Verbindingsriolering Brandestraat	1.200.000 EUR
---------------	-----------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Beverlo

23398 BERINGEN	Optimalisatie overstorten Beverlo: Wurvennestraat en Groenhoekstraat	1.586.791 EUR
----------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Duffel

23222 DUFFEL	Verbindingsriolering Binnenweg, Oude Liersebaan en Mijlstraat	3.100.000 EUR
--------------	---	---------------

23513 DUFFEL	Verbindingsriolering Enkelstraat en Zijpstraat	470.000 EUR
--------------	--	-------------

23530 DUFFEL	Verbindingsriolering Oude Liersebaan en Itterbeek (Binnenweg fase 2)	680.000 EUR
--------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Geel

23031 GEEL	Verbindingsriolering Retieseweg	2.157.845 EUR
------------	---------------------------------	---------------

23383 GEEL	Sanering overstort Geel AMOCO	0 EUR
------------	-------------------------------	-------

23517 GEEL	Verbindingsriolering Larumsebrugweg	500.000 EUR
------------	-------------------------------------	-------------

23518 GEEL	Verbindingsriolering Rauwelkoven en Ganzenstraat	2.500.000 EUR
------------	--	---------------

Zuiveringsgebied Grobbendonk

23224 GROBBENDONK	Renovatie gemeentelijke leiding Oude Steenweg	522.995 EUR
-------------------	---	-------------

Zuiveringsgebied Heist-op-den-Berg

22551	BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Kwetterstraat, Moorsemsestraat, Betekomsesteenweg	2.009.431	EUR
22552	BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Soelstraat, Moorsemsestraat	1.570.592	EUR

Zuiveringsgebied Hove

22445	HOVE	Optimalisatie toevoercollector en RWZI Hove	2.465.873	EUR
-------	------	---	-----------	-----

Zuiveringsgebied Itegem

22209	HEIST-OP-DEN-BERG	Verbindingsriolering Isschotweg	3.081.415	EUR
23571	HEIST-OP-DEN-BERG	Verbindingsriolering Krombeekweg	1.900.000	EUR

Zuiveringsgebied Lier

23519	LIER	Verbindingsriolering Mechelsesteenweg	600.000	EUR
-------	------	---------------------------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Malle

22090	BEERSE	Afkoppeling Gooskens	184.453	EUR
-------	--------	----------------------	---------	-----

Zuiveringsgebied Mol

22398	MOL	Sanering overstort Slagmolenstraat	803.765	EUR
23225	GEEL	Verbindingsriolering Bel	1.670.550	EUR
23226	MEERHOUT	Optimalisatie collector Gestel-Borgerhout	901.555	EUR
23531	MOL	Afkoppeling straten Ginderbroek, Ezaart en Nieuwstraat en industrieterrein Ambachtsstraat en Nijverheidsstraat	4.529.235	EUR
23532	BALEN	Verbindingsriolering Schoorheide en Topmolenstraat	4.200.000	EUR
23533	BALEN	Verbindingsriolering Schommelstraat	360.000	EUR

Zuiveringsgebied Morkhoven

22553	BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Busschotsstraat	2.136.333	EUR
22805	HERENTHOUT	Verbindingsriolering Herentalsesteenweg	717.500	EUR
22867	OLEN	RWA-hoofdas Krijnigestraat-Ridderbergloop	2.196.756	EUR
23142	BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Vijversstraat	449.438	EUR
23143	BEGIJNENDIJK	Verbindingsriolering Kasteelstraat	234.065	EUR
23565	HERENTHOUT	Verbindingsriolering Bergense Steenweg	1.200.000	EUR
23566	HERENTHOUT	Verbindingsriolering Bevelse Steenweg	800.000	EUR

Zuiveringsgebied Nijlen

22707	NIJLEN	Renovatie riolering Kessel-dorp	166.010	EUR
23520	NIJLEN	Verbindingsriolering Heidestraat	440.000	EUR

Zuiveringsgebied Oud-Turnhout

23526	OUD-TURNHOUT	Verbindingsriolering Steenweg op Mol en Donk	1.000.000	EUR
23527	OUD-TURNHOUT	Verbindingsriolering Oude Retiese Baan en Rhooede	1.000.000	EUR

Zuiveringsgebied Ravels

22862 RAVELS	Afkoppeling Wouwerloop	318.198 EUR
--------------	------------------------	-------------

Zuiveringsgebied Retie

23111 RETIE	Verbindingsriolering Postel ter Heide	1.544.970 EUR
-------------	---------------------------------------	---------------

Zuiveringsgebied Tessenderlo

20700 LEOPOLDSBURG	Optimaliseren overstort bij Verbindingsriolering Asdonckstraat	677.120 EUR
--------------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Turnhout

23223 TURNHOUT	Afkoppeling Schorvoortloop	327.516 EUR
----------------	----------------------------	-------------

23407 TURNHOUT	RWA-as Turnhout-Zuid (N140 Steenweg op Gierle)	349.646 EUR
----------------	--	-------------

Zuiveringsgebied Westerlo

22555 TESSENDERLO	Verbindingsriolering Sparrenweg	488.448 EUR
-------------------	---------------------------------	-------------

23534 HERSELT	Verbindingsriolering Varendonksesteenweg	2.200.000 EUR
---------------	--	---------------

23572 HERSELT	Verbindingsriolering Wezelsbaantje	1.250.000 EUR
---------------	------------------------------------	---------------

23573 HERSELT	Verbindingsriolering Averbodesesteenweg	1.500.000 EUR
---------------	---	---------------

Zuiveringsgebied Wolfsdonk

21368 AARSCHOT	Verbindingsriolering De Blakers	1.196.957 EUR
----------------	---------------------------------	---------------

22982 AARSCHOT	Verbindingsriolering Diepven	955.766 EUR
----------------	------------------------------	-------------

22984 AARSCHOT	Verbindingsriolering Mouthorensteenweg	1.047.604 EUR
----------------	--	---------------

22985 SCHERPENHEUVEL-ZICHEM	Verbindingsriolering Langestraat, Nieuwstraat	1.706.017 EUR
-----------------------------	---	---------------

23036 HERSELT	Verbindingsriolering Vulderhoek	800.806 EUR
---------------	---------------------------------	-------------

Totaal voor het programmajaar 2022-2024
346.536.710 EUR

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel	
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact
20235	Menen	Collector L.A.R. langs Paalbeek	751.000,00	443.000,00	308.000,00
20452G	Hoeselt	Verbindingsriolering Sint-Huibrechts - Hern: gecombineerd gemeentelijk aandeel	568.335,00	-	568.335,00
20491G	Bekkevoort	Collector Pijnbeek fase 3: gecombineerd gemeentelijk aandeel	226.385,00	-	226.385,00
20491V	Bekkevoort	Aansluiten woningen Statiestraat en Watermansstraat	2.161.284,00	-	2.161.284,00
20499	Geetbets	RWZI Geetbets Fase 2	1.659.442,00	1.659.442,00	-
20527BV1	Waasmunster	Wegenis- en rioleringswerken Doornijk-, Lange Beule-, Langenaard- en Lange Veldstraat, Schapersdreef en Oudeheerweg Ruiters	1.518.983,00	-	1.518.983,00
20527BV2	Waasmunster	Wegenis- en rioleringswerken Grote Baan	1.402.124,00	-	1.402.124,00
20527BV3	Waasmunster	Wegenis- en rioleringswerken Korte Heesdonkstraat, Oud Vliegveld en Vortekoestraat	1.661.695,00	-	1.661.695,00
20545V	Heers	Vechmaallaan, Bielenstraat en Henisdael	1.941.496,00	-	1.941.496,00
20582	Kortemark	RWZI Kortemark (fase 2)	4.400.000,00	4.400.000,00	-
20616	Menen	RWZI Menen (Fase 2)	-	-	-
20690V	Gooik	Herinrichting Ninoofsesteenweg (N28) tussen N285 en Zuunbeek, incl Lossestraat + Kestergat	1.768.025,00	-	1.768.025,00
20739U	Sint-Lievens-Houtem	Collector Kouterkesbeek: fase 1 - van Bruisbeke tot IJshoutestraat: uitbreiding RWA & buffering	624.635,00	-	624.635,00
20879G	Holsbeek	Verbindingsriolering Hooghuis: gecombineerd gemeentelijk aandeel	390.332,00	-	390.332,00
20892V	Pepingen	Huttestraat	934.540,00	-	934.540,00
21236AV	Oosterzele	Gaverse Steenweg 1e fase	2.334.258,00	-	2.334.258,00
21236BV	Oosterzele	Gaverse Steenweg 2e fase (gescheiden stelsel in aanpalende straten aan nieuwe collector)	3.381.956,00	-	3.381.956,00
21418	Grimbergen	Aanvoer vuilvracht naar KWZI Grimbergen - Humbeek Sas	1.018.137,00	1.018.137,00	-
21511V	Pepingen	Terheugenstraat	289.975,00	-	289.975,00
21668V	Geel	Rioleringswerken Baantveld lot 2 (Eikenstraat, Driehoek, Dr. Peetersstraat, Elsum, Tulpenstraat, en deel van Meidoornstraat, Velleke)	5.070.000,00	-	5.070.000,00
21989	Herzele	PS + PL Roeselarestraat	2.246.648,00	1.674.500,00	572.148,00
22160	Schoten	RWZI Schoten - capaciteitsuitbreiding	-	-	-
22188G	Wortegem-Petegem	Collector Volkaartsbeekstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	517.469,00	-	517.469,00
22193	Waregem	Afkoppeling Kruishoutemseweg - Paterswegel	170.000,00	-	170.000,00
22207V	Herentals	Optimalisatie van het stelsel in de Toekomstlaan	659.753,00	-	659.753,00
22218V	Tielt-Winge	Aanleg gescheiden stelsel in Motbroekstraat	1.136.135,00	-	1.136.135,00

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel	
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact
22308G	Galmaarden	Aansluiting Grunselborrestraat - Huismanstraat - Sint-Leonardus: gecombineerd gemeentelijk aandeel	97.500,00	-	97.500,00
22312V2	Ninove	Aanleg gescheiden riolering in de Krepelstraat te Denderwindeke (in combinatie met wegeniswerken en aanleg fietspad)	2.842.836,00	-	2.842.836,00
22312V3	Geraardsbergen	Aanleg optimaal gescheiden stelsel in de Nieuwenhovestraat, Hoogstraat, Overraadstraat, Diefhoek, Zijpstraat en Krepelstraat	4.673.000,00	-	4.673.000,00
22344V2	Huldenberg	Oplossen knelpunten in E. Gillisstraat door aanleg gescheiden riolering	395.483,00	-	395.483,00
22437G	Ardooie	Prioritaire riolering Moskostraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	130.468,00	-	130.468,00
22437V	Ardooie	Aanleg gescheiden riolering in de Molenstraat en in delen van de Laagstraat, Steenstraat, Kapellestraat en Zwevezelestraat	1.282.192,79	-	1.282.192,79
22441	Heist-Op-Den-Berg	Verbindingsriolering Bevelsesteenweg	1.126.000,00	1.126.000,00	-
22444	Herentals	Sanering overstort Vogelzang te Herentals	1.237.694,00	-	1.237.694,00
22446	Grobbendonk	Sanering overstort Kleine Beek te Bouwel	1.850.000,00	-	1.850.000,00
22529V	Bekkevoort	Aansluiten clusters Lodewijck-, Klauw-, Kerkhoven- en Crefelbosstraat op VBR Netelzeep	1.694.163,00	-	1.694.163,00
22543V	Borgloon	Aanleg gescheiden riolering in Opleeuwstraat, Diepestraat, Mettekoovenstraat, Elleboogstraat (deel) en Haagmeerstraat	2.835.000,00	-	2.835.000,00
22545	Alken	Verbindingsriolering Lindestraat(Alken)	713.811,42	713.811,42	-
22621	Hoogstraten	Collector Hal (Hoogstraten)	822.000,00	822.000,00	-
22624V	Kalmthout	Fazantenlaan, Ericalaan, Temmermanlaan, Hazendreef, Dennendreef, Elzendreef, Geusenbacklaan	4.776.257,00	-	4.776.257,00
22645V	Maasmechelen	Opgrimbie fase 2	1.973.686,00	-	1.973.686,00
22654	Borgloon	Renovatie RWZI Borgloon-Tivoli	1.793.000,00	1.793.000,00	-
22658V	Staden	Aanleg riolering in delen van Houthulststraat, Vrijbosstraat, Soetestraat, Landweg en Walstraat te Staden, en in deel Stadenstraat te Houthulst	1.545.178,00	-	1.545.178,00
22663U	Lichtervelde	Aanleg gescheiden stelsel langs Roeselarebaan (N32, tss Kortemarkstr & huisnr 18) en t.h.v. Ringlaan (N35), gecomb. met herinrichting kruispunt dr AWV	161.242,56	-	161.242,56
22681	Zonnebeke	Aansluiting Berten Pilstraat - Spilstraat - Beselarestraat	1.950.498,87	1.608.465,15	342.033,72
22684V	Lochristi	Aanleg 2DWA-riolering wijk Magret	1.973.943,00	-	1.973.943,00
22689G	Sint-Niklaas	Aansluiting Zwaanaarde: gecombineerd gemeentelijk aandeel	338.600,00	-	338.600,00
22692	Sint-Niklaas	Aansluiting Duizend Appels	1.588.000,00	443.000,00	1.145.000,00
22770	Herent	Optimalisatie zuiveringsgebied Kortenberg.	-	-	-

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel	
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact
22784V	Ternat	Aanleg van een gescheiden stelsel in Assesteenweg (Wambeek)	724.300,00	-	724.300,00
22789BG	Boutersem	Verbindingsriolering Honsem: gecombineerd gemeentelijk aandeel	52.700,00	-	52.700,00
22824	Anzegem	Collector Huttegem	2.504.000,00	2.504.000,00	-
22828	Alken	Verbindingsriolering Pleinstraat(Alken)	1.178.355,36	1.178.355,36	-
22839	Knokke-Heist	Vervanging persleidingen PS Zoutelaan - Konijnendreef tot RWZI Knokke	-	-	-
22847G	Houthulst	Aanpassing persleiding en pompstation Zuid-Torhoutstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	438.679,00	-	438.679,00
22847U	Houthulst	Aanpassing persleiding en pompstation Zuid-Torhoutstraat: uitbreiding	1.081.137,00	-	1.081.137,00
22910BV	Tessenderlo	Aanleg gescheiden riolering in Sparrenweg (tussen huisnr 143 en 230)	2.940.370,00	-	2.940.370,00
22930V	Zwalm	Gescheiden stelsel in Boekelbaan, Hooglaan, Eesstraat, Rijkekleie en Kouteren	1.427.212,00	-	1.427.212,00
22942	Middelkerke	Collector doortocht Lombardsijde	4.655.616,00	4.655.616,00	-
22943V	Herne	Aanleg gescheiden stelsel in Terlindenstraat, Barakkenbergstraat en Beeldekenstraat	2.822.569,00	-	2.822.569,00
22947	Tielt-Winge	Aansluiten Houwaart op Sint-Joris-Winge	1.927.275,00	950.351,00	976.924,00
22948V	Tessenderlo	Afkoppeling Biesdelle	1.024.389,00	-	1.024.389,00
22966	Alken	Verbindingsriolering Steenweg : rioleringsstudie i.s.m. AWV en Infrac	-	-	-
23022V	Herent	Brusselsesteenweg tussen Roetaardstraat en Toverberg + Peterburgstr en Beerbeekstwg (deel)	2.299.288,00	-	2.299.288,00
23048G	Kortrijk	Collector Steenstraat (fase 1): gecombineerd gemeentelijk aandeel	892.284,00	-	892.284,00
23071	Genk	Uitbreiding en aanpassing RWZI Genk	-	-	-
23084	Houthalen-Helchteren	Pompstation en persleiding tussen Hengelhoef en de bestaande riolering in de Hengelhoefstraat	725.584,00	725.584,00	-
23101G	Kortesseem	Verbindingsriolering Bronstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	9.820,00	-	9.820,00
23141	Harelbeke	Sanering Vondelstraat	543.152,22	177.246,51	365.905,71
23156G	Wachtebeke	Collector Cornilstraat - Kleistraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	163.326,00	-	163.326,00
23163G	Wetteren	Collector Schoorstraat - Kortewagenstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	1.341.267,00	-	1.341.267,00

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel	
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact
23170	Merksplas	Doorvoer vuilvracht Zondereigen naar RWZI Merksplas	1.500.000,00	1.500.000,00	-
23205G	Vleteren	Aansluiting groene clusters langs N8 tussen Woesten en Oost-Vleteren: gecombineerd gemeentelijk aandeel	103.515,00	-	103.515,00
23247	Kruibeke	Aansluiting Barbierstraat	1.468.000,00	1.468.000,00	-
23265	Moorslede	Prioritaire riolering Menenstraat - Kortrijksestraat	895.861,68	895.861,68	-
23281	Kampenhout	RWZI Kampenhout 2de fase	1.176.000,00	1.176.000,00	-
23294	Essen	Optimaliseren overstorten zuiveringsgebied Essen.	413.000,00	-	413.000,00
23323G	Lokeren	Afkoppeling binnengebied Eksaarde: dienstriolering voor RWA-afvoer van woningen Weehaagstraat 34-38 en 40-46	26.418,00	-	26.418,00
23326G	Meulebeke	Prioritaire riolering Pittemstraat: gecombineerd gemeentelijk aandeel	756.165,00	-	756.165,00
23341	Malle	Verbindingsriolering Den Mostheuvel	425.024,00	425.024,00	-
23342	Laakdal	Verbindingsriolering Diestse Baan-Averboodse Baan + gemeentelijke riolering Averboodse Baan gelijktijdig uit te voeren met fietspaden AWV (LP5)	1.368.000,00	-	1.368.000,00
23352	Erpe-Mere	Aansluiting Landries	1.044.728,36	1.044.728,36	-
23379	Geel	RWZI Geel : uitbreiding en aanpassing	6.071.048,00	6.071.048,00	-
23380	Meise	Gescheiden stelsel Strooistraat	456.813,00	456.813,00	-
23381	Brasschaat	Aansluiting Zorgcentra Papestraat te Brasschaat	1.275.065,00	1.275.065,00	-
23391	Genk	Sanering overstort Slagmolen	236.268,00	236.268,00	-
23396	Sint-Truiden	Optimalisatie Zepperen	2.680.599,00	2.680.599,00	-
23399	Wellen	Verbindingsriolering Langenakker Bulsstraat	2.449.268,00	2.449.268,00	-
23409	Wingene	Sanering Wulfhoek - Sint-Elooi	467.479,34	202.460,10	265.019,24
23420	Koekelare	Sanering Moskou	787.839,00	506.463,00	281.376,00
23423	Deinze	Optimalisatie doorvoerdebit naar RWZI Nevele	689.178,00	689.178,00	-
23426	Zemst	Aansluiting KWZI Larebeek op KWZI Kesterbeek	4.851.831,00	3.332.316,00	1.519.515,00
23432	Zwevegem	Collector Kerkstraat - Ter Moude	500.000,00	500.000,00	-
23441	Beringen	Studie optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Koersel	-	-	-
23455	Aartselaar	RWZI Aartselaar: installatie discfilters	1.510.000,00	1.510.000,00	-
23459	Lierde	Afkoppeling Hoogstraat - Broekstraat	298.000,00	-	298.000,00
23467	Arendonk	Sanering overstorten Begijnhof en Torenstraat op de Wamp te Arendonk	2.284.600,00	-	2.284.600,00
23469	Kasterlee	Verbindingsriolering Hoge Rielen	412.000,00	412.000,00	-
23471	Puurs-Sint-Amands	Aansluiting Keten	514.000,00	514.000,00	-
23475	Mechelen	Optimalisatie overstort Hombeeksesteenweg	3.159.809,00	3.159.809,00	-
23476	Mechelen	Optimalisatie doorvoercollector E19	151.278,00	151.278,00	-
23481	Kampenhout	Afkoppeling Laarstraat en Oude Brusselsebaan	1.166.706,00	-	1.166.706,00

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel	
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact
23482	Sint-Pieters-Leeuw	Aanleg gescheiden riolering in Bergensesteenweg (N6) van Brusselbaan tot Ruisbroeksesteenweg (in comb. met doortochtproject AWV)	7.210.026,00	-	7.210.026,00
23483	Wetteren	Aanleg gescheiden stelsel in Keiberg tussen pompstation Keiberg-Westremstraat en N9	395.461,00	-	395.461,00
23484	Oudenaarde	Aanleg gescheiden riolering in de Graaf van Landaststraat tussen N60 en Fietelstraat	370.008,00	-	370.008,00
23486	Haacht	Optimalisatie PS Kouterstraat	3.761.096,00	-	3.761.096,00
23487	Putte	Verbindingsriolering Galgestraat	1.242.579,00	1.242.579,00	-
23490	Oudenaarde	Renovatie verbindingsriolering Galgestraat + sanering overstortconstructies Oliehoekstraat en Leebeekstraat.	1.235.000,00	-	1.235.000,00
23491	Berlare	Aansluiting Quote - Van Tieghemstraat	153.994,00	153.994,00	-
23492	Zelzate	Afkoppeling bedrijventerrein Rosteyne	-	-	-
23493	Aalter	Aansluiting Nevelestraat	686.000,00	-	686.000,00
23495	Sint-Niklaas	Aansluiting Zonneken	1.098.072,00	-	1.098.072,00
23496	Ardooi	Sanering Sint-Antonius - 't Veld	886.880,32	-	886.880,32
23502	Ingelmunster	Optimalisatie verbinding collector 96548A - 94583	348.185,00	-	348.185,00
23505	Moorslede	Sanering Gentsestraat	1.021.045,31	475.000,00	546.045,31
23508	Langemark-Poelkapelle	Aansluiting Boezingestraat	740.525,83	740.525,83	-
23509	Lievegem	Optimalisatie riolering Azaleastraat	2.105.847,00	-	2.105.847,00
23510	Evergem	Afkoppeling grachten Noordlaan - deel zuid	80.000,00	-	80.000,00
23511	Lokeren	Ontsluiting RWA N47 - noord	190.751,00	-	190.751,00
23514	Hulshout	Verbindingsriolering tussen Kapelstraat en Vaardijkstraat	274.000,00	274.000,00	-
23515	Herselt	Verbindingsriolering Westmeerbeeksesteenweg	1.283.000,00	1.283.000,00	-
23516	Herselt	Verbindingsriolering Hoevenstraat	635.000,00	635.000,00	-
23522	Beerse	Verbindingsriolering Lange Kwikstraat en Rijkvorseweweg	2.097.000,00	2.097.000,00	-
23524	Schelle	Afkoppeling Fabiolalaan	600.000,00	-	600.000,00
23525	Zedelgem	Aansluiting Kronestraat - Faliestraat - Diksmuidse Heirweg	1.305.000,00	495.500,00	809.500,00
23528	Vorselaar	Verbindingsriolering Vispluk	965.000,00	965.000,00	-
23538	Diepenbeek	RWZI Diepenbeek	4.147.789,00	4.147.789,00	-
23539	Voeren	KWZI Voeren-Veurs : optimalisatie	-	-	-
23542	Huldenberg	RWZI Huldenberg : renovatie	3.065.451,00	3.065.451,00	-
23544	Alken	Verbindingsriolering Leemkuilstraat	2.968.146,00	2.968.146,00	-
23547	Bree	Optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Bree: studieopdracht	-	-	-
23548	Zonhoven	Optimalisatie overstorten Roosterbeek (studie)	-	-	-
23549	Kortemark	Verbindingscollector langs de Lichterveldestraat tussen collector 20583 (t.h.v. Staatsbaan) en 96550 (t.h.v. Handzamevaart)	599.074,45	-	599.074,45

OVERZICHT VAN DE PROJECTEN OP HET ONTWERP-OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020

Bijlage 1b

Projectnr	Gemeente	Projectomschrijving	IP-raming	Aandeel	
				Regulier Budget	Budget Lokaal Pact
23552	Rotselaar	Aanleg gescheiden rioleringsstelsel in Steenweg op Holsbeek tussen Wingepark en rotonde (in combinatie met wegenwerken AWV)	354.082,00	-	354.082,00
23553	Grimbergen	KWZI Grimbergen - Humbeek Sas	1.050.085,00	1.050.085,00	-
23557	Antwerpen	Pilootproject 'tuinstraten'	1.790.000,00	-	1.790.000,00
23558	Stekene	Optimalisatie verbindingsriolering Hellestraat	3.932.000,00	-	3.932.000,00
23560	Herent	Afkoppeling dorp Veltem-Beisem	1.636.688,00	-	1.636.688,00
23561	Bornem	Collector Sint-Amandsesteenweg	2.129.000,00	-	2.129.000,00
23574	Spiere-Helkijn	Rioleringswerken langs N50 te Spiere-Helkijn	375.160,50	-	375.160,50
			189.254.924	76.141.757	113.113.167

OPTIMALISATIEPROGRAMMA 2020

ONTWERP-INVESTERINGSPROGRAMMA VOOR DE OPTIMALISATIE
VAN DE BOVENGEMEENTELIJKE ZUIVERINGSINFRASTRUCTUUR IN HET VLAAMSE GEWEST

Overzicht van de ter studie voorgestelde projecten

Bekken van de Benedenschelde

22160 SCHOTEN RWZI Schoten - capaciteitsuitbreiding

Bekken van de Brugse Polders

22839 KNOKKE-HEIST Vervanging persleidingen PS Zoutelaan - Konijnendreef tot RWZI Knokke

Bekken van de Demer

22966 ALKEN Verbindingsriolering Steenweg : rioleringsstudie i.s.m. AWV en Infrac

23071 GENK Uitbreiding en aanpassing RWZI Genk

23441 BERINGEN Studie optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Koersel

23548 ZONHOVEN Optimalisatie overstorten Roosterbeek (studie)

Bekken van de Dijle en Zenne

22770 HERENT Optimalisatie zuiveringsgebied Kortenberg.

Bekken van de Gentse Kanalen

23492 ZELZATE Afkoppeling bedrijventerrein Rosteyne

Bekken van de Leie

20616 MENEN RWZI Menen (Fase 2)

Bekken van de Maas

23539 VOEREN KWZI Voeren-Veurs : optimalisatie

23547 BREE Optimalisatie overstorten zuiveringsgebied Bree: studieopdracht

CD-rom

Naast de digitale versie van het Optimalisatieprogramma 2020-2024 omvat deze CD-rom

- de motivatiefiches van alle projecten opgenomen op het Optimalisatieprogramma 2020
- de verslagen van de besprekingsvergaderingen per bekken
- de adviezen van de bekkenbesturen